

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale
Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea
Resurselor Umane

Proiect: Prima evaluare intermediară a POS DRU

Raport final
Evaluarea ad hoc AP5, DMI 5.2
Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor
rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea
forței de muncă

IUNIE 2011

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Tabel sinoptic al proiectului

Titlul proiectului:	„Prima evaluare intermediară a POS DRU”	
Numărul contractului:	POSDRU/7.1/AT/2	
Data de demarare a contractului: 21 decembrie 2009	Data de finalizare a contractului: Iulie 2011	
	Autoritatea Contractantă	Consultant
Denumirea:	Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane	KPMG România în consorțiu cu Eurolink și Kantor
Adresa:	Strada Scărlatescu nr.17-19, sector 1, cod 011158, București, România	DN1, Sos. Bucuresti-Ploiesti, Sectorul 1, Bucuresti
Persone de contact:	Cristina PREDA	Florin BĂNĂTEANU
Telefon:	+40(21) 3150208/ interior 107	+40(741) 800 800
Fax:	+40(21) 3150208	+40(741) 800 777
E-mail:	cristina.preda@fseromania.ro	fbanateanu@kpmg.com
Data înaintării:	MAI 2011	
Trimis de către:	Florin Bănăteanu	
Semnătura:		

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

LISTA ABREVIERILOR SI ACRONIMELOR

ACIS	Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale
AJOFM	Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă
AM	Autoritatea de Management
AM POS DRU	Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane
ANOFM	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
AP	Axă Prioritară
AT	Asistentă Tehnică
CE	Comisia Europeană
CNC	Comitetul Național de Coordonare
CS	Caiet de sarcini
CSNR	Cadrul Strategic Național de Referință
DCI	Documentul Cadru pentru Implementarea POSDRU
DMI	Domeniu major de intervenție
DRU	Dezvoltarea Resurselor Umane
EI	Evaluare intermediară
ETS	Experți pe termen scurt
EUR	Euro
FS	Fonduri Structurale
FS	Fondul de Șomaj
FSE	Fondul Social European
HG	Hotărârea Guvernului
INS	Institutul Național de Statistică
MAO	Măsuri active de ocupare
MAPM	Măsuri Active pentru Piața Muncii
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
MMFPS	Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale
n.a.	Nu se aplică
OI	Organism intermediar
OIR	Organism Intermediar Regional
ONG	Organizație non-guvernamentală
OUG	Ordonanță de Urgență a Guvernului

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

PNDR	Programul Național de Dezvoltare Rurală
PO	Programul Operațional
PO AT	PO Asistentă Tehnică
POR	Programul Operațional Regional
POS	Program Operațional Sectorial
POS CCE	Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice
POS DRU	Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane
RF	Raport Final
RI	Raport intermediar
RIP	Raport intermediar de progres
RP	Raport preliminar
RS	Raport de sinteză
RSt	Raport Strategic
RTP	Raport tehnic de progres
RU	Resurse Umane
SLD	Șomer de lungă durată / Șomaj de lungă durată
SMIS	Sistemul Unic de Management al Informației
SPO	Serviciile publice de ocupare
SWOT	Analiza punctelor forte, punctelor slabe, a oportunităților și riscurilor
UCE	Unitatea Centrală de Evaluare
UE	Uniunea Europeană

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Cuprins

1. INTRODUCERE	6
1.1 INTRODUCERE GENERALĂ	6
1.2 SCURTĂ DESCRIERE A AP 5, DMI 5.2	6
1.3 CAIETUL DE SARCINI	10
1.4 ABORDARE	12
1.5 METODOLOGIE	17
2. EFICACITATE	22
2.1 INTRODUCERE	22
2.2 SUBACTIVITATEA III.B.1	22
3. RELEVANȚĂ	39
3.1 INTRODUCERE	39
3.2 SUBACTIVITATEA III.B.2	39
3.3 SUBACTIVITATEA III.B.3	46
3.4 SUBACTIVITATEA III.B.4	48
4. CONCLUZII SI RECOMANDĂRI GENERALE	64
5. ANEXE	70
ANEXA 1 – RELAȚIA ÎNTRE OBIECTIVELE OPERAȚIONALE PRINCIPALE ȘI OPERAȚIUNILE ORIENTATIVE ȘI LISTA INDICATORILOR DEFINIȚI	70
ANEXA 2 – EVALUAREA COMPLEMENTARITĂȚII DINTRE PNDR SI POSDRU – TABELE DETALIAȚE DE CORESPONDENȚĂ PENTRU PNDR SI DMI 5.2	72
ANEXA 3 - GRUPURILE ȚINTĂ CU POTENȚIAL DE SUPRAPUNERE ÎN CADRUL AP DMI 5.2, AP 3, AP 6, DMI 6.- POSDRU ȘI MĂSURILE CORESPONDENTE DIN PNDR	78
ANEXA 4 – EVOLUȚIA PARAMETRILOR DCI DMI 5.2 ÎNTRE 10.2007 ȘI 05.2009	85
ANEXA 5 - MATERIALE UTILIZATE PENTRU CERCETAREA LA FAȚA LOCULUI SPECIFICĂ DMI 5.2	93
ANEXA 6 – BENEFICIARI ȘI ACTORI INTERESAȚI SELECȚAȚI PENTRU INTERVIURI	96
ANEXA 7 – MATERIALE ACTUALIZATE ȘI COMENTARIILE DESPRE CONTEXTUL SOCIO-ECONOMIC CU ACCENT PE ZONELE RURALE	98

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

1. INTRODUCERE

1.1 Introducere generală

În conformitate cu Articolul 48 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006 și în conformitate cu prevederile Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU) (Sub-capitolul 5.2. Monitorizare și Evaluare) precum și cu cele ale Cadrului Strategic Național de Referință (CSNR), Planului Național Multi-anual de Evaluare 2007-2013, AM POS DRU a elaborat Planul Multi-Anual de Evaluare pentru POSDRU 2007-2013 (PMAE POSDRU) în cadrul căruia urmează a se desfășura activități de evaluare de natură strategică și/sau operațională pe durata POS DRU.

Prima Evaluare Intermediară a POS DRU¹ a fost planificată prin intermediul PMAE POSDRU 2007-2013. Evaluarea intermediară a fost inițial programată a se finaliza pe parcursul celui de-al doilea semestru al anului 2009. Însă, în cele din urmă, contractul pentru acest proces de evaluare a fost încheiat în data de 21 decembrie 2009 între Autoritatea Contractantă (Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale – Autoritatea de Management pentru POS DRU) și consorțiul condus de KPMG România.

Datorită mai multor împrejurări neprevăzute (evidențiate în Raportul Inițial), evaluarea a progresat în ritm alert începând cu luna martie 2010. Acest raport reprezintă versiunea finală a Evaluării ad hoc a DMI 5.2 și încorporează comentariile făcute de către AMPOSDRU și de către membrii Comitetului de Coordonare a Evaluării (CCE) reunit în 2 și 3 martie 2011 pentru discutarea celei de-a treia versiuni preliminare a raportului, precum și comentariile primite ulterior în formă scrisă.

1.2 Scurtă descriere a AP 5, DMI 5.2

Problematica și obiectivele Domeniului Major de Intervenție (DMI) 5.2 (și ale AP 5, în general) sunt evidențiate în documentul de programare al POS și în Documentul Cadru de

¹ Exercițiul de evaluare intermediară în ansamblul său este alcătuit din trei componente, respectiv: (i) Evaluarea Intermediară a POS DRU; (ii) dezvoltarea capacității administrative în cadrul AM în ceea ce privește evaluarea la nivel de program; și (iii) două evaluări ad hoc la adresa Serviciului Național de Ocupare (AP 4) și a anumitor măsuri active pentru piața muncii în zonele rurale (AP 5, DMI 5.2). Acest document reprezintă Raportul Final al evaluării ad hoc a DMI 5.2.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Implementare (DCI) care îl completează la diferite niveluri de detaliu și cu teme care se suprapun parțial.

Obiectivul principal al Axei Prioritare 5 este – în concordanță cu Strategia Europeană pentru Ocupare (SEO) – creșterea gradului de ocupare până la ocupare totală prin promovarea măsurilor active și preventive de ocupare, conducând la diminuarea ratei șomajului și a inactivității.

Pentru a atinge acest obiectiv, vor fi adoptate Măsuri Active (și preventive) de Ocupare cu precădere pentru șomerii tineri și de lungă durată.

Axa prioritară AP 5 “Promovarea măsurilor active de ocupare” definește ca obiectiv general pentru intervențiile avute în vedere: Facilitarea integrării pe piața muncii a:

- șomerilor tineri și a șomerilor de lungă durată (SLD),
atragerea și menținerea unui număr mai mare de persoane pe piața muncii, inclusiv în zonele rurale și sprijinirea ocupării formale.

Acestea sunt dezvoltate prin intermediul a trei obiective specifice precum urmează:

- 1) Creșterea participării șomerilor de lungă durată la programe integrate de măsuri active de ocupare
- 2) Creșterea participării la programe integrate de ocupare a persoanelor din agricultura de subsistență;
- 3) Îmbunătățirea ocupării participanților din zonele rurale în programe integrate de ocupare

În consecință, Axa Prioritară este împărțită în două Domenii Majore de Intervenție. Cel de-al doilea dintre aceste domenii, DMI 5.2 “Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă”, face obiectul acestui raport.

În documentele de programare se face o referire explicită la o argumentare generală a DMI 5.2, precum ponderea mare a populației ocupate în agricultură (32,2% în 2005) care constă în mod predominant din:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

- Lucrători în gospodării familiale; și
- Lucrători independenți.

Datorită fragmentării proprietăților agricole intervenite după anul 1989 – menționată în DCI ca fiind problema esențială – și scăderii competitivității asociate acesteia (economii de scară), ocuparea în acest sector a luat din ce în ce mai mult forma agriculturii de subzistentă, adică producția pentru consum propriu în locul unei producții orientate spre piață care să genereze venituri (bănești). Prin definiție, agricultura de subzistență este tratată drept inactivitate economică în cadrul POS DRU.

Aceste structuri de producție au condus la discrepanțe mari între zonele rurale și cele urbane din punct de vedere al:²

- Ratei de activitate;
- Ratei de ocupare;
- Ratei șomajului;
- Ratei de participare la piața muncii pe sectoare de activitate; și
- Ratei de participare la piața muncii pe grupe de vârstă.

În vederea pregătirii pentru diminuarea numărului de persoane care lucrează în sectorul agricol pe parcursul următorilor ani, strategia de bază aleasă a fost de:

- a) Re-direcționarea persoanelor în general dinspre agricultură către servicii sau sectorul industrial; și în special
- b) Reorientarea persoanelor oficial inactive din agricultura de subzistență și trecerea lor în activități cu forme legale pe piața muncii, fie în calitate de angajați sau lucrători independenți, și
- c) Creșterea gradului de mobilitate geografică și sectorială în muncă a populației.

² Acest aspect a fost susținut de analiza SWOT prezentată în cadrul POS DRU. SWOT a identificat următoarele trei domenii ca fiind relevante în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane în zonele rurale:

- O rată crescută de participare la activitățile agricole, cu precădere în agricultura de subzistentă;
- O rată crescută a șomajului în rândul tinerilor și
- șomajul de lungă durată, mai ales în rândul tinerilor și a populației din zonele rurale.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Anumite sectoare sunt considerate ca având potențial pentru ocuparea alternativă a forței de muncă, precum urmează: Turism; servicii complementare; servicii sociale sau de îngrijire a sănătății; activități meșteșugărești specifice; TIC; și construcții. Mai specific, s-a propus redirecționarea persoanelor către protecția și managementul mediului și servicii de îngrijire medicală (la locul de muncă și/sau în sensul unui stil de viață mai sănătos). Documentele programatice preconizează ca strategia să fie implementată prin:

- Educație;
- Formare profesională;
- Plasare la locul de muncă /Angajare; și
- Consiliere și asistență oferite în vederea demarării unei noi afaceri și a activării ca persoană fizică autorizată.

Una dintre cele mai semnificative provocări identificate este asociată cu faptul că populația din zonele rurale care se susține prin agricultura de subzistentă are, în mod tipic, un nivel de educație foarte scăzut (de obicei, nivelul de educație este cel din învățământul obligatoriu sau în cele mai bune cazuri, cel din învățământul secundar) și are o experiență limitată sau nici un fel de experiență legată de formarea (profesională) continuă după finalizarea educației inițiale. Mai mult decât atât, resursele lor financiare sunt limitate, iar, prin urmare, strategia a prevăzut, de asemenea, ca intervențiile menționate mai sus să fie completate cu următoarele:

- Formare profesională prin sprijin individual pentru ocupare și prin intermediul dezvoltării și implementării de campanii de conștientizare, motivare, informare și consiliere;
- Oferirea de sprijin financiar care să înlesnească integrarea în măsurile active (ex.: costuri de deplasare, indemnizații pentru relocare, diurne etc.)

În cele din urmă, în scopul implementării în practică, DCI a definit o listă de activități eligibile pentru finanțare și, pe lângă acestea, o listă a categoriilor de cheltuieli eligibile. Acestea pot fi grupate în categorii precum:

- Studii și cercetări referitoare la tematica abordată în DMI 5.2;
- Creșterea nivelului de conștientizare / orientarea spre activități non-agricole;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

- Campanii de promovare;
- Consiliere și îndrumare;
- Educație și formare;
- Plasarea la locul de muncă;
- Crearea de rețele/parteneriate și elaborarea de strategii; precum și
- Măsuri complementare de sprijin pentru participanți.

Acest set de opțiuni și constrângeri a fost completat prin definirea grupurilor țintă și a beneficiarilor eligibili. Lista de activități eligibile precum și, categoriile de costuri/cheltuieli eligibile au evoluat și s-au modificat pe parcursul ciclului de existență al programului operațional.³

Cea mai mare parte a procesului de implementare a fost planificată a se realiza prin proiectele de grant cu toate că, pe parcursul anului 2009 a fost lansată și o cerere de propuneri de proiecte pentru proiecte strategice. Ulterior, au fost introduse scheme de Ajutor de Stat pentru ocupare în conformitate cu regulile de aplicare a excepțiilor în bloc. Ultimul, însă nu cel din urmă, aspect relevant al strategiei de implementare poate fi observat în distincția făcută între proiectele Strategice și cele obișnuite, de Grant, o distincție de ordin general care se face la nivelul întregului PO și a Axelor sale Prioritare/Domeniilor Majore de Intervenție (DMI).

1.3 Caietul de Sarcini

Justificarea pentru realizarea Evaluării ad hoc a AP 5, DMI 5.2 este legată de reuniunea Comitetului de Monitorizare din data de 28 mai 2008, când membrii comitetului au solicitat această evaluare ad hoc având în vedere analiza relevanței activităților eligibile evidențiate în DCI al POS DRU prin raportare la nevoile persoanelor inactive, ale persoanelor în căutarea unui loc de muncă, ale șomerilor, ale populației dependente de agricultura de subzistență și ale șomerilor din zonele rurale în contextul schimbărilor care aveau loc pe piața muncii, și în

³ O perspectivă de ansamblu asupra versiunilor produse începând cu luna octombrie 2007 până la cea mai recentă versiune disponibilă în limba engleză redactată în 05/2009 este prezentată în Anexa 4 – Evoluția parametrilor DCI DMI 5.2 între 10.2007 și 05.2009

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

vederea analizării gradului în care proiectele finanțate în cadrul DMI 5.2 contribuie la îndeplinirea obiectivelor/indicatorilor stabiliți în cadrul AP 5, DMI 5.2.

Din punctul de vedere al obiectivului general al evaluării, CS solicită următoarele:

- Furnizarea unei opinii independente și bine justificate cu privire la relevanța implementării AP 5 “Promovarea măsurilor active de ocupare”, DMI 5.2 „Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă” față de nevoile grupului țintă specificat pentru AP5, DMI 5.2 în contextul socio-economic actual, prin realizarea de către prestator a evaluării ad-hoc..
- Concluzii și recomandări utile în vederea îmbunătățirii implementării AP 5, DMI 5.2.

Specificații suplimentare sunt oferite prin intermediul Întrebărilor Cheie de Evaluare grupate mai jos în categoriile Relevanță și Eficacitate:

Relevanță

- În ce măsură activitățile eligibile stabilite în cadrul DCI POS DRU sunt relevante pentru nevoile grupului țintă în contextul socio-economic actual?

În ce măsură proiectele finanțate prin AP 5 DMI 5.2 sunt complementare cu proiectele finanțate prin PNDR 2007-2013 (proiectele care vizează dezvoltarea resurselor umane)? Eficacitate

- În ce măsură proiectele finanțate prin AP 5 DMI 5.2 contribuie la îndeplinirea obiectivelor/indicatorilor stabiliți pentru AP 5, DMI 5.2?

Activitățile preconizate să ofere răspunsuri la aceste întrebări sunt următoarele:

- **Activitatea IIIb.1** – Analiză măsurii în care proiectele finanțate prin AP 5, DMI 5.2 contribuie la atingerea obiectivelor/indicatorilor stabiliți pentru AP 5, DMI 5.2.
- **Activitatea IIIb.2** – Analiza activităților stabilite în DCI POS DRU față de nevoile grupurilor țintă în contextul socio-economic actual.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

- **Activitatea IIIb.3** – Identificarea de noi activități care ar putea fi finanțate prin AP 5, DMI 5.2 și care vin în întâmpinarea nevoilor grupului țintă în contextul socio-economic actual.
- **Activitatea IIIb.4** – Analiza complementarității proiectelor finanțate prin AP 5, DMI 5.2. față de proiectele finanțate prin Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2007-2013, proiecte care vizează resurselor umane din mediul rural.

1.4 Abordare

Această secțiune oferă o imagine de ansamblu asupra modalității în care am abordat problemele ridicate de întrebările și activitățile la care se face referire în CS, adică modul în care am operaționalizat întrebările și le-am corelat cu principalele surse de informații care urmau a fi examinate și utilizate în scopul evaluării.

Eficacitate

În ceea ce privește problema eficacității (Activitatea IIIb.1), principala sursă de informații a trebuit să fie identificată la nivelul sistemului de monitorizare a programului, întrucât acesta este singurul loc unde valorile referitoare la indicatori pot fi regăsite într-o manieră sistematică. Analiza datelor de monitorizare este realizată pentru a verifica indicatorii de realizare imediată și – în măsura disponibilității – indicatorii de rezultat pe două niveluri de implementare:

- Nivelul 1 – Realizări imediate de ordin administrativ exprimate în numărul de apeluri de proiecte lansate, cereri de finanțare primite și procesate, contracte semnate și gestionarea continuă a implementării proiectelor – lucruri parțial reflectate în tabelele cu indicatori sub denumirea de „indicatori de resurse”
- Nivelul 2 – Realizări imediate/Rezultate la nivel de proiect – activități eligibile implementate; în special, însă nu în mod exclusiv (având în vedere că acest aspect depinde de tipul de activități), prin raportare la implicarea participanților și rezultatele produse în conformitate cu acordurile de finanțare,

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Verificarea nivelului administrativ este considerată relevantă nu doar prin comparație cu respectivii indicatori de resurse, dar și ca un mijloc de „a vedea lucrurile în perspectivă”. Un singur DMI nu poate fi judecat în mod echitabil prin raportare la propriile performante individuale, ci trebuie să fie luat în considerație în contextul implementării generale. Mai mult decât atât, multe aspecte ale Nivelului 1 de realizări imediate fac subiectul analizei eficienței din cadrul Evaluării intermediare a POS DRU însuși și, prin urmare, nu apar ca sarcină specifică în cadrul acestei Componente 3b de evaluare ad hoc; cu toate acestea, trebuie precizat faptul că există potențiale repercusiuni (efectiv raportate) care s-ar putea și chiar decurg ca o consecință a unei abordări mai puțin eficiente la Nivelul 1 (precizat mai sus). În această privință, problemele de eficiență apărute pot avea un impact asupra implementării la Nivelul 2 (precizat mai sus) și pot îngreuna sau chiar opri implementarea proiectului sau, cu alte cuvinte, pot acționa direct asupra eficacității. Aceste considerații trebuie avute în vedere pentru a evita concluziile exagerat de simpliste, în special, cele referitoare la implementarea proiectului.

În ceea ce privește comparația între valorile-țintă planificate pentru indicatori și cifrele din raportarea financiară și tehnică, trebuie avut în vedere faptul că unele dintre valorile-țintă se referă la întreaga perioadă de programare – astfel că o comparație directă a realizărilor imediate raportate din datele tehnice cu cifrele planificate ar fi prea simplistă fără a lua, în același timp, în considerație volumul relativ de finanțare disponibil în această etapă a programului operațional. O comparație ponderată a realizărilor imediate planificate ale proiectelor cu realizările imediate efectiv atinse va fi necesară pentru a putea obține o perspectivă mai realistă și mai echilibrată.

Pe lângă analiza cifrelor și a datelor, o verificare a coerenței relațiilor între obiective și tipurile de acțiuni definite la diferite niveluri ale programului operațional poate reprezenta, de asemenea, o modalitate de identificare a breșelor logice sistematice care pot îngreuna o implementare de succes.

În cele din urmă, datorită lipsurilor și pierderilor înregistrate în acest sistem de monitorizare așa cum este el implementat până la ora actuală, a trebuit să avem în vedere și să utilizăm beneficiarii ca surse relevante și complementare. Acest lucru ne-a permis:

1. Realizarea de verificări ale validității unora dintre datele de monitorizare; și

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

2. Suplimentarea informațiilor care nu sunt suficient standardizate în sistemul de monitorizare.

Relevanță

În ceea ce privește relevanța prin raportare la nevoile grupurilor țintă în contextul socio-economic actual (Activitatea IIIb.2) și „identificarea de noi activități” ca acțiune înrudită (Activitatea IIIb.3), ne-am concentrat pe patru tipuri de surse de informații pentru a obține o perspectivă asupra schimbărilor socio-economice intervenite și asupra potențialei relevanțe a acestora pentru validitatea actualei strategii atunci când se face raportarea la nevoile grupurilor țintă:

- Statisticile și analizele socio-economice referitoare la situația din zonele rurale/urbane și din agricultură (de subsistență);
- Opinii și declarații din punctul de vedere al actorilor interesați;
- Opinii și declarații din punctul de vedere al beneficiarilor; și – însă într-un grad relativ limitat,
- Opinii de la participanții la măsurile respective.

Atunci când analizăm contextul socio-economic și datele corespunzătoare, două aspecte trebuie luate în considerație:

1. Nu orice schimbare în contextul socio-economic generează nevoia de ajustări – se poate ca schimbările drastice asociate actualei crize economice să aibă doar un impact limitat asupra măsurii în care o strategie pe termen mediu este adecvată, precum cea implementată în cadrul Fondurilor Structurale care operează într-o perioadă de programare/ciclu de 7 ani. Acest lucru s-ar putea întâmpla dacă, de exemplu, criza este de scurtă durată sau dacă aceasta nu ar face altceva decât să deplaseze toți parametrii relevanți pentru strategie în aceeași direcție, însă fără efecte structurale semnificative.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

2. Datele provenite dintr-o analiză socio-economică pun la dispoziție o imagine de fundal care trebuie ulterior să fie contra-balansată de expertiza în domeniu. Nu întotdeauna pot fi disponibile date detaliate și suficient de actualizate pentru o anumită regiune geografică sau pentru un anumit sector economic. Ele pot să nu reflecte în mod corespunzător subiectul aflat în discuție din cauza, de exemplu, a conceptelor specifice de măsurare aplicate și a potențialelor prejudecăți incluse în acestea. Prin urmare, este necesară și utilizarea expertizei extinse disponibile prin intermediul lucrărilor publicate precum și a datelor colectate în mod specific în scopul realizării evaluării.

Evaluarea nevoilor grupurilor țintă și a modului în care acestea sunt satisfăcute/ ar putea fi satisfăcute mai bine reprezintă o problemă complexă:

- a) Nevoile trebuie să fie legate de ocupare sau, într-un sens mai larg, de angajare.
- b) Nevoile de acest tip sunt de obicei simple și clare : obținerea unui (nou) loc de muncă sau păstrarea celui vechi, îmbunătățirea condițiilor de lucru sau obținerea unor venituri mai mari.
- c) De fapt, problema nu o reprezintă în atât de mare măsură dorințele individuale, cât condițiile existente care să permită îndeplinirea unor astfel de ambiții individuale (chestiuni legate de cerere și ofertă). În această privință, individul poate să nu fie (și de cele mai multe ori nici nu se află) în cea mai bună poziție pentru a stabili cum poate depăși obstacolele în calea reintegrării pe piața muncii, luând în considerare nu doar priceperea, capacitatea și caracterul individual cât și cererile pieței și chiar condițiile și restricțiile formale care trebuie să fie respectate.

Prin urmare, a trebuit să mobilizăm cunoștințele actorilor interesați și beneficiarilor menționați mai sus în ceea ce privește „nevoile grupurilor țintă”. Beneficiarii sunt relevanți din punctul de vedere al stabilirii modului în care și-au realizat sau ajustat planificarea pentru a reflecta nevoile și condițiile existente, iar actorii interesați, în calitate de reprezentanți ai grupurilor țintă, sunt relevanți pentru a putea oferi un contra-punct viziunilor potențial subiective ale beneficiarilor într-un context de realizare a triangulației.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Problema complementarității finanțării oferite în cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală PNDR – activitățile legate de DRU (**Activitatea IIIb.4**) a fost abordată pe două niveluri precum urmează:

1. Măsuri luate pentru a evita suprapunerea activităților, competiția și caracterul redundant al celor două instrumente de finanțare – acest aspect de delimitare a fost, de fapt, singurul abordat în cadrul documentelor corespunzătoare de programare ale POS DRU și PNDR.
2. Măsuri luate pentru a genera o complementaritate reală în sensul încurajării sinergiilor între cele două programe, ambele fiind active în zonele rurale. Sub aceste auspicii, am căutat orice forme de coordonare activă a acestor instrumente de finanțare, indiferent de nivel (central, regional sau local).

Pe lângă identificarea sinergiei la nivel de program și/sau DMI, s-a preconizat în Raportul Inițial luarea în considerare a efectelor pe care aceasta le-ar putea avea la nivel de proiect prin crearea unui eșantion de astfel de proiecte pentru realizarea unei investigații mai amănunțite. Această opțiune s-ar fi activat dacă identificam suprapuneri sau strategii care să încurajeze în mod activ sinergia la nivel de program/DMI⁴

Concluzii

Pentru ambele întrebări, activitatea de documentare precum și cercetarea la fața locului au fost luate în considerație pentru a putea oferi evaluării informațiile relevante care apoi au trebuit să fie compilate, interpretate și prezentate sub formă de constatări preliminare spre dezbateră și validare. Din acest punct de vedere, discuțiile purtate în mod regulat cu membrii CCE (Comitetului de Coordonare a Evaluării) au constituit o sursă suplimentară de reacții, reflecții, și, în anumite cazuri, de informații suplimentare.

În ansamblul său, abordarea noastră a trebuit să fie una flexibilă, pentru a veni în întâmpinarea problemelor identificate. De exemplu, pe măsură ce constatările inițiale ale

⁴ În cele din urmă această opțiune nu a fost utilizată pentru că analiza documentară și cercetarea la fața locului ne-au condus la concluzia că nu pot fi găsite dovezi în sensul suprapunerii sau unor strategii orientate către o sinergie activă. Prin urmare, nu a existat un criteriu de eșantionare (sau nevoie) pentru o examinare bazată pe un eșantion a modului în care acești factori au funcționat sau au transpărat la nivel de proiecte.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

evaluării au început să se contureze, au existat solicitări de a investiga în profunzime anumite aspecte și de a ne concentra atenția astfel încât să putem cuprinde și aspecte care nu au fost inițial explicitate ca atare în CS, cum a fost cazul, de exemplu, în ceea ce privește problema complementarității între POS DRU și PNDR⁵. De asemenea, ne-am confruntat și cu situația în care anumite informații pe care ne-am așteptat să le găsim disponibile într-o formă standardizată prin intermediul sistemului de monitorizare, nu au fost ușor accesibile într-o formă electronică și care au trebuit să fie regăsite și refăcute, în schimb, pe baza dosarelor pe suport de hârtie. Această sarcină care a consumat foarte mult timp a presupus, în mod evident, o contribuție suplimentară din partea echipei de evaluare.

1.5 Metodologie

În implementarea abordării schițate mai sus au fost aplicate mai multe instrumente de colectare a informațiilor. Următoarele tabele prezintă Activitățile și metodele corespunzătoare de creare a bazei noastre de informații, precum tipurile de cercetare la fața locului întreprinse în funcție de fiecare dintre tipurile de „actori interesați”:

Tabelul 1 - Informații și surse de date în funcție de Activități

(clasificarea surselor: N = sursă principală / - = sursă secundară)

	Surse si documente oficiale	Alte documente, materiale	Date/informații/ ale proiectului/ financiare	Interviuri	Întâlniri de grup	Vizite la fața locului
Eficacitate						
Activitatea IIIb.1 – Analiza măsurii în care proiectele finanțate prin intermediul AP5, DMI 5.2 contribuie la atingerea obiectivelor/indicatorilor	N	-	N			

⁵ Cu toate că CS a solicitat o verificare a complementarității, termenul “complementaritate” nu a fost definit în continuare, așa încât a trebuit să fie interpretat în baza utilizării acestuia în cadrul PO, caz în care el se referă în mod clar la “suprapunere”. Am detaliat interpretarea termenului astfel încât să acopere conceptul de “sinergie”, pentru că l-am considerat un element specific de interes în ceea ce privește strategia și relevanța.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

	Surse si documente oficiale	Alte documente, materiale	Date/infor mații/ ale proiectului/ financiare	Interviuri	Întâlniri de grup	Vizite la fața locului
Relevantă						
Activitatea IIIb.2 – Analiza activităților stabilite prin DCI POS DRU față de nevoile grupului țintă în contextul socio- economic actual.	N	-	-	N	N	
Activitatea IIIb.3 - Identificarea de noi activități care pot fi finanțate prin intermediul AP5, DMI 5.2 și care răspund nevoilor grupului țintă în actualul context socio- economic	-	N		N	N	N
Activitatea IIIb.4 – Analiza complementarității proiectelor finanțate prin intermediul AP5, DMI 5.2 față de proiectele finanțate prin Programul Național pentru Dezvoltare Rurală 2007- 2013, însă numai acelea care vizează resursele umane din zonele rurale.	N	-		N		

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013**Tabelul 2 Tipurile de cercetare la fața locului întreprinse în funcție de Activitatea și actorii implicați**

Activitate de evaluare	Grupuri țintă	Interviu	Întâlniri de grup	Cercetare la fața locului
Activitatea IIIb.1 – Analiza măsurii în care proiectele finanțate prin intermediul AP5, DMI 5.2 contribuie la atingerea obiectivelor/indicatorilor stabiliți pentru AP5, DMI 5.2	AM	X		
	AM PNDR			
	OI POSDRU ANOFM	X	X	
	Beneficiari proiecte DMI 5.2	X		
	Alți actori interesați	X		
Activitatea IIIb.2 – Analiza activităților stabilite prin DCI POSDRU față de nevoile grupului țintă în contextul socio-economic actual.	AM	X		
	AM PNDR			
	OI POSDRU ANOFM	X	X	
	Beneficiari proiecte DMI 5.2	X	X	
	Alți actori interesați	X		
Activitatea IIIb.3 - Identificarea de noi activități care pot fi finanțate prin intermediul AP5, DMI 5.2 și care răspund nevoilor grupului țintă în actualul context socio-economic	AM	X		
	AM PNDR			
	OI POSDRU ANOFM			
	Beneficiari proiecte DMI 5.2	X	X	X
	Alți actori interesați	X		
Activitatea IIIb.4 – Analiza complementarității proiectelor finanțate prin intermediul AP5, DMI 5.2 față de proiectele finanțate prin Programul Național pentru Dezvoltare Rurală 2007-2013, însă numai acelea care vizează resursele umane din zonele rurale	AM	X		
	AM PNDR	X		
	OI POSDRU ANOFM	X		
	Beneficiari proiecte DMI 5.2	X		
	Alți actori interesați	X		

Activitatea de documentare:

- Analiza documentelor de planificare în ceea ce privește coerența internă a obiectivelor și activităților planificate pe întreaga ierarhie a AP și DMI. Aceasta a luat în

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

considerație obiectivele generale, principalele obiective operaționale și operațiunile orientative precum și indicatorii definiți pentru a controla progresul și succesul procesului de implementare. Acest tip de analiză reprezintă principalul element al unei descrieri coerente a logicii intervenției;

- Analiza respectivelor documente de planificare cu accent pe domeniile de potențială suprapunere între măsurile PNDR și POS DRU;
- Verificarea POS DRU în ceea ce privește datele socio-economice utilizate pentru a furniza o bază justificativă pentru strategia aleasă și
- Cercetarea și analiza informațiilor corespunzător actualizate (documente analitice precum și date) care urmează a fi utilizate ca bază probatorie pentru evaluarea solicitată a relevanței în actualul context socio-economic.

Analiza datelor de monitorizare de la cererile de finanțare depuse la contractele semnate

- Completarea setului de date de monitorizare a reprezentat o problemă pe parcursul întregului proces de evaluare și, respectiv, a versiunilor preliminare ale rapoartelor de evaluare. Majoritatea lacunelor cu care ne-am confruntat au fost rezolvate, altele au persistat. Cu toate că echipa de evaluare a depus eforturi semnificative în sensul colectării a ceea ce am considerat a fi datele necesare (inclusiv extragerea datelor din documentele pe suport de hârtie), nu toate lacunele au putut fi acoperite. Trebuie menționat, însă, faptul că în acest caz aceste lipsuri din datele de monitorizare constituie mai degrabă o problemă structurală sau sistemică și nu o chestiune de disponibilitate și/sau voință individuală a funcționarilor aflați în funcții relevante de a coopera cu echipa de evaluare.
- În special, anumite informații relevante în cadrul acestei Componente, cum ar fi cele referitoare la tipul de activități și aspecte ale domeniilor-țintă ale proiectelor nu sunt puse la dispoziție într-o formă suficient de precisă și clară prin intermediul sistemului de monitorizare și, în consecință, a trebuit ca, în cele din urmă, să solicităm mai multe date pentru a obține informații suplimentare în formă standardizată de la beneficiari. Acest aspect este valabil cu precădere în cazul:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

- Categorizării proiectelor în funcție de activitățile lor principale, o clasificare realizată pe baza interogării directe a beneficiarilor de proiecte și, respectiv, a organismelor de implementare, prin utilizarea unui set de categorii predefinite pentru selecție;
- Atribuirea proiectelor implementate unor zone-țintă mai clar definite decât ceea ce putem regăsi în baza de date ActionWeb, aceasta constituind până la ora actuală singura sursă disponibilă pentru descrierea proiectelor.⁶

Ambele aspecte au fost luate în considerare la momentul proiectării sondajului on-line pentru proiectele contractate.

Cercetarea la fața locului

Am realizat două tipuri de cercetări la fața locului relevante pentru evaluarea DMI 5.2, fie în legătură cu POS DRU în ansamblul său, fie dedicate în mod specific aspectelor legate de DMI 5.2

1. POS DRU în ansamblu⁷

- Interviuri față în față cu OI-urile naționale și actorii interesați la nivel național;
- Întâlniri de grup în regiuni cu beneficiarii în baza unui eșantion de proiecte selectat aleatoriu;
- Întâlniri de grup în regiuni cu personalul provenit din cadrul OI-urilor regionale și
- Un sondaj online pentru toate proiectele contractate în cadrul POS DRU

⁶ Există în ActionWeb informații referitoare la distribuțiile regionale ale proiectelor, însă aceste informații nu sunt direct utilizabile și necesită un efort însemnat de transformare și standardizare. La ora actuală este disponibil un câmp-text editabil unde se poate include un amestec de regiuni, orașe, județe, localități – incluzând orașe din alte state membre ale UE și, de asemenea, și text cu comentarii libere. De asemenea, ortografierea denumirilor localităților românești nu este standardizată. În total, s-au realizat 40 000 de intrări în aproximativ 6000 de cereri de finanțare, iar la momentul comparării acestui volum de informații cu alte informații legate de proiect referitoare la tipul de regiune (național, urban și rural, rural, etc.) au fost identificate o serie de inconsistențe.

⁷ Materialul asociat (întrebări de interviu, chestionare și liste-exemple) este prezentat în cadrul Componentei 1

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

2. Specific DMI 5.2⁸

- Interviu cu AM PNDR;
- Interviuri cu beneficiarii din cadrul unui set selectat de proiecte în cadrul DMI 5.2, atât proiecte strategice cât și proiecte obișnuite de grant, incluzând un număr limitat de interviuri cu participanții;⁹
- Interviuri cu actorii interesați la nivel național în problematica zonei rurale (AGROSTAR, ACoR – Asociația Comunelor din România);

Un schimb de discuții informale cu un reprezentant al Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, Direcția Ocupare și Salarizare.

2. EFICACITATE

2.1 Introducere

Caietul de sarcini prevede efectuarea evaluării ad hoc pentru a stabili măsura în care proiectele finanțate prin AP 5, DMI 5.2 contribuie la atingerea obiectivelor relevante, cu alte cuvinte, pentru a stabili eficacitatea.

2.2 Subactivitatea III.b.1

2.2.1 Verificarea coerenței dintre obiective, operațiuni și indicatori

Anexa 1 oferă o “hartă” a legăturii dintre obiective, operațiuni și indicatori. Pentru DMI 5.2 indică următoarele:

- Pentru fiecare dintre obiectivele operaționale principale (OOP) există cel puțin o operațiune orientativă iar în două cazuri sunt chiar două – Operațiuni Orientative (OO) legate direct de OOP; (A se vedea Anexa 1)

⁸ Respectivul material se găsește în Anexa 5 la acest raport.

⁹ Lista proiectelor care au fost supuse acestor interviuri se regăsește în Anexa 6.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

- Pe de altă parte, există o OO “Dezvoltarea programelor integrate (...) în vederea reducerii agriculturii de subsistență” care sprijină două OOP, ambele vizând activități economice non-agricole și ocuparea forței de muncă.

În această privință, DMI 5.2 este coerent, cu excepția ambiguității mai sus menționate, în ceea ce privește existența unei OO care servește două OOP în domeniul activităților economice non-agricole. Având în vedere faptul că tipul de intervenții și grupurile cărora se adresează nu presupun suprapuneri semnificative între cele două OOP în cauză, definirea unei OO distincte pentru fiecare OOP ar putea constitui o acțiune corespunzătoare de rezolvare a acestei probleme¹⁰.

O problemă potențial mai semnificativă și de natură strategică intervine când analizăm OO “Măsurile pentru promovarea mobilității ocupaționale și geografice a forței de muncă din mediul rural, pentru a beneficia de toate oportunitățile de ocupare existente și pentru creșterea coeziunii regionale”. Mobilizarea persoanelor mai capabile și mai bine calificate pentru a părăsi regiunea ar putea conduce la un “exod al creierelor” în regiunile rămase în urmă. La rândul său, această posibilitate ar fi contraproductivă pentru obiectivul ‘sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale ...’ formulat în titlul DMI 5.2.¹¹ Mai mult, DMI 5.1 include o OO aproape identică, intitulată “Dezvoltarea și implementarea unor măsuri și acțiuni transnaționale pentru promovarea mobilității ocupaționale și geografice”.

Indicatorii de program respectivi sunt foarte simpli și generali. Indicatorii de realizare imediată suplimentari definiți în DCI sunt mai specifici cu privire la grupurile țintă și activitățile eligibile. Indicatorii suplimentari de resurse se referă la tipurile de operațiuni finanțate și au legătură directă cu OO. Cu toate acestea, și conform logicii Fondurilor Structurale, acești indicatori suplimentari ar putea fi, de asemenea, subsumați sub titlul ‘Realizare imediată’.

¹⁰ În timp ce OOP sunt definite la nivel de DMI, OO au fost definite la nivel de PO. Prin urmare, introducerea unei noi OO s-ar putea să necesite aprobarea COM, în timp ce utilizarea unei OO deja existente nu ar necesita în mod normal o astfel de aprobare.

¹¹ Pentru a evita orice înțelegere greșită – intenția nu este motivarea oamenilor să plece din zonele respective, însă trebuie avut în vedere că libera circulație este sprijinită de activitățile vizând îmbunătățirea calificărilor. Prin urmare, trebuie găsite metode pentru a-i motiva pe cei ale căror competențe urmează să fie îmbunătățite să rămână – o abordare mai integrată și coordonarea activă a diferitelor fonduri sau o îmbunătățire a activităților POS DRU ar putea asigura acest lucru.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

În ceea ce privește caracterul complet al indicatorilor de realizare imediată și, în special, al indicatorilor de rezultat, este evidentă lipsa argumentării necesității introducerii indicatorilor menționați, mai ales având în vedere că aceasta reprezintă unul dintre obiectivele OO. Activitățile incluse în Componenta I presupun o analiză mai aprofundată a sistemului de indicatori, iar aceasta a luat în considerare și relația și coerența dintre OO și activitățile eligibile (AE). În sensul acesta, a fost definită o Subactivitate distinctă, care și-a propus să verifice dacă indicatorii suplimentari sunt fundamentați de categorii standard din sistemul de monitorizare și raportare, și reținem că s-a constatat că lucrurile nu stau așa.

2.2.2 Date privind implementarea – indicatori tehnici și financiari de realizare imediată

O primă analiză aprofundată a datelor privind implementarea, bazată pe rezultatele administrative sau de sistem, vizând nu numai contabilizarea cererilor de finanțare și a contractelor în relație cu finanțarea POS DRU disponibilă, ci și comparația progreselor înregistrate în implementarea DMI 5.2 față de alte domenii majore¹² din cadrul POS, indică următoarele rezultate:

În total, au fost lansate cinci apeluri de proiecte până la sfârșitul anului 2009. Dintre acestea:

- 1 apel a fost pentru proiecte de grant (durată maximă 2 ani);
- 3 apeluri au fost pentru proiecte strategice (durată maximă 3 ani, cu plafoane de finanțare mai înalte și acoperind cel puțin două regiuni); și
- 1 apel pentru proiecte de tip „Ajutor de stat”.

Analizând rata de răspuns a solicitanților în termeni de finanțare solicitată, comparativ cu finanțarea disponibilă, DMI 5.2 se situează în partea de jos a clasamentului. Mai precis, DMI 5.2 ocupă locul patru, cu o rată de 168 % (pe lângă DMI 1.4, doar DMI 4.1 și 4.2, care se limitează la Serviciul Public de Ocupare, indică rate mai mici ale solicitării față de finanțarea disponibilă). Rata medie a solicitării în comparație cu finanțarea disponibilă pentru întregul PO este de 345 %.

- Având în vedere regiunea țintă ‘zone rurale’ ne-am fi putut aștepta la o capacitate redusă de elaborare a proiectelor și, prin urmare, a cererilor de finanțare;

¹² Astfel, se va asigura o evaluare imparțială a situației implementării.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

- Cu toate acestea, și aceasta ar putea ajuta la găsirea unei explicații, locul imediat următor este ocupat de DMI 5.1 cu 199 %, iar acest lucru indică un punct slab generalizat în ceea ce privește măsurile active de ocupare per ansamblu – aspect confirmat de cercetarea la fața locului și formulat explicit în recentul Raport anual de activitate (varianta preliminară) a ANOFM;
- Un alt aspect relevant este faptul că volumul total al finanțării lansate în cadrul DMI 5.2 este de departe cel mai mare dintre toate DMI – reflectând interesul politic intens acordat situației din zonele rurale în cadrul POS DRU. Aceasta pune aparent relativa „lipsă de interes” într-o lumină diferită; și
- În privința indicatorilor relativi privind succesul cererilor de finanțare, măsurat în termenii acelor aprobate și contractate, prin raportare la numărul celor depuse, DMI 5.2 se plasează ușor peste media PO.

Această imagine de ansamblu asupra ratelor de răspuns și a nivelului de contractare se schimbă ușor, însă nesemnificativ, când analizăm diferențiat, în funcție de tipurile de granturi (proiecte strategice sau proiecte de grant). Aspectul ajutorului de stat este foarte slab din punctul de vedere al datelor de implementare (ca de altfel, relativ vorbind, pentru întregul program) însă în acest caz, până în prezent, alocarea financiară nu a fost foarte mare. Astfel, imaginea generală privind intensitatea comparativă a DMI 5.2 nu este atât de negativă, în pofida faptului că necesitatea intervenției în zonele rurale este considerată mare și că este evidentă o slăbiciune generală în domeniul Măsurilor Active de Ocupare în ansamblu (după cum indică atât Componenta I Evaluare cât și Componenta IIIa, evaluarea ad hoc a SPO).

Până la sfârșitul anului 2009, în cadrul DMI 5.2 au fost contractate 35 de proiecte. Dintre acestea, 13 sunt proiecte strategice și 22 sunt proiecte de grant, estimate ca reprezentând aproximativ a cincea parte din alocarea financiară a proiectelor strategice.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013**Tabelul 3 Proiecte contractate până la sfârșitul anului 2009**

Tipul proiectului, costuri totale si eligibile (LEI)

Tip	Proiecte	Costuri totale	Costuri eligibile
grant	22	25 602 993,60	24 903 083,00
strategic	13	128 910 647,78	125 507 396,78
Total	35	154 513 641,38	150 410 479,78

Sursa: Baza de date pentru monitorizare si evaluare a AM

Din cauza bazei de implementare limitate (doar 35 de proiecte contractate), nu s-ar fi putut preconiza existența unei raportări prea intense, și, în consecință, raportarea la nivel de activități a fost scăzută: până la jumătatea lunii aprilie 2010 fuseseră înaintate serviciului de monitorizare din cadrul AM¹³ rapoarte tehnice pentru numai 10 dintre aceste proiecte.

Tabelul 4 Proiecte contractate până la sfârșitul anului 2009 (LEI) cu rapoarte tehnice disponibile până la 04-2010:

Tipul proiectului, costuri totale si eligibile (LEI) – Participanți – total, dintre care femei

Tip	Proiecte	Costuri totale	Costuri eligibile	Total participanți	Participanți femei
grant	3	2 753 238,60	2 668 566,00	66	42
strategic	7	84 188 322,00	82 451 491,00	1 971	821
Total	10	86 941 559,60	85 120 057,00	2 037	863

Sursa: Baza de date pentru monitorizare si evaluare a AM

Toate aceste rapoarte au fost transmise și aprobate în 2009 (în perioada cuprinsă între 30.10.09 și 11.12.09). Însă aceasta nu reflectă situația reală a implementării, nici a raportării.¹⁴ Rapoartele tehnice sunt considerate a fi aprobate (și înaintate departamentului de monitorizare a programului) doar atunci când raportarea financiară aferentă a fost verificată și

¹³Conform unei analize recente a datelor de monitorizare de la sfârșitul lunii Iunie 2010, nu existau date referitoare la proiecte finanțate în cadrul DMI 5.2

¹⁴ Mai exact doar 5 proiecte (3 de tip strategic și două de tip grant) din 10 au furnizat date referitoare la participanți – valoarea totală a acestor proiecte este de 17.659.632 LEI.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

aprobată și, ca atare, informațiile periodice privind monitorizarea progresului tehnic sunt disponibile în scopul realizării monitorizării centralizate numai după îndeplinirea acestei condiții (în felul acesta raportându-se la unul dintre aspectele legate de eficiență comentate mai pe larg în raportul de evaluare pentru Componenta I).

Având în vedere nivelul scăzut al absorbției în general, faptul că putem demonstra că performanțele DMI 5.2 nu sunt mai slabe decât cele ale altor DMI-uri atunci când analizăm calitatea și succesul cererilor de finanțare înaintate, constituie, măcar parțial, un exemplu de succes. Dificultățile din cadrul acestui DMI nu sunt în mod evident prea diferite în comparație cu alte DMI-uri din cadrul POS DRU.

Cu toate acestea, având în vedere lacunele din lista de indicatori menționată și în pofida evidentelor probleme de absorbție, considerăm că o simplă comparație și calculare a ratelor de realizare ar putea induce în eroare, deoarece nu poate fi pusă la punct o sincronizare a datelor cu o dată de referință precum și cu o reflectare garantată a activității proiectelor până la respectiva dată.

2.2.3. Constatări rezultate în urma cercetării la fața locului referitoare la eficacitatea DMI 5.2

Pentru a se constata dacă un program își atinge sau nu obiectivele, ar trebui să se utilizeze, de principiu, măsurătoarea prin intermediul indicatorilor de rezultat. Cu toate acestea, în anumite situații, trebuie luate în considerare și alte surse, mai ales atunci când sunt necesari anumiți substituenți datorită lipsei sau caracterului incomplet al datelor de monitorizare. Constatările relevante rezultate în urma cercetării realizate la fața locului sunt prezentate aici, în completarea bazei limitate de monitorizare disponibile pentru DMI 5.2 (cu mențiunea că această limitare este valabilă pentru întregul program). În primul rând ne referim la proiectele strategice care, aparent, pot influența eficacitatea DMI per ansamblu și, că proiectele individuale de angajare, pot, dacă și-au definit adecvat grupul țintă, să răspundă multora dintre nevoile acute ale pieței muncii existente în zonele rurale.

Proiecte strategice

Remarcăm că diferențierea sus-menționată între cele două tipuri de proiecte finanțate pare să fie mai mult una tehnică decât una de conținut, în ciuda faptului că în documentele

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

programatice, proiectele strategice se delimitează în termeni de conținut. În mare parte, proiectele strategice par să se diferențieze de proiectele de grant nu prin scopul sau conținutul strategic, ci în baza faptului că sunt „același lucru, însă de dimensiune și durată mai mare”.

Conform interpretării noastre programului, ne așteptam ca proiectele strategice să “pregătească terenul” pentru cele de grant prin dezvoltarea capacității, prin elaborarea strategiilor privind nevoile și problemele regionale specifice și prin pregătirea/crearea unei infrastructuri de cooperare corespunzătoare. În această privință, ne-am așteptat ca proiectele strategice să aibă o relevanță specifică, strategică, asociată cu implementarea cu succes a DMI în ansamblu. În opinia noastră, aceasta ar fi dat un sens concret criteriilor formale referitoare la dimensiune, acoperire regională sau sectorială și durată. Cu toate acestea, până la momentul de față, constatările făcute pe parcursul cercetării la fața locului indică o interpretare mult mai vagă a termenului „strategic”. În practică, multe dintre proiectele strategice par să se distingă prin faptul că sunt de anvergură și durată mai mare și acoperă – cel puțin – două județe din regiuni diferite.

Aceasta nu sugerează că nu există anumite proiecte strategice în curs care nu ar putea să aibă o adevărată orientare strategică, cu toate acestea:

- Majoritatea persoanelor intervievate de la OI-uri, precum și din rândul altor actori interesați relevanți au considerat că multe dintre proiectele strategice nu sunt, de fapt, “strategice” în conținut și intenție;
- Au existat puncte de vedere diferite privind avantajele relative ale implementării mai multor proiecte de grant obișnuite¹⁵, care sunt din alte punct de vedere identice (din punctul de vedere al tipului și conținutului) în comparație cu un proiect strategic de dimensiuni mai mari. Însă, în privința tipurilor de activități în cauză, persoanele intervievate nu au văzut nici o diferență semnificativă între proiectele strategice și cele de grant;
- În sfârșit, chiar și acolo unde proiectele au în mod clar o orientare strategică, abordările adoptate în anumite cazuri au constat în a lăsa proiectul să funcționeze în

¹⁵ Folosim termenul “grant obișnuit” pentru a le separa de proiectele strategice, pentru că, din punct de vedere tehnic, ambele tipuri reprezintă proiecte acordate ca grant și nu contracte realizate în baza unor achiziții.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

izolare și dependent de intențiile specifice și capacitățile beneficiarilor, inclusiv de capacitatea acestora de a conceptualiza și implementa. În această privință, există cazuri de activități repetate, în care diferiți actori interesați încearcă să rezolve în paralel aceeași problemă sau una similară și de fapt se concurează sau, în cel mai bun caz, ratează oportunități de valorificare și de creare a unei mase critice. În mod special, dezvoltarea capacității în zonele rurale la nivelul comunelor și primăriilor locale pare să fie obiectul unor eforturi paralele, în cadrul unor proiecte de altfel fără legătură.

Aceasta evidențiază alte puncte slabe ale sistemului, după cum urmează:

1. Conform spuselor membrilor echipei locale de experți în evaluare, care au fost implicați în evaluarea cererilor de finanțare din cadrul POS DRU, nu au fost definite sau oferite evaluatorilor criterii specifice pe parcursul evaluării proiectelor (evaluarea cererilor de finanțare) care le-ar fi permis să respingă un proiect numai în baza lipsei orientării strategice și relevanței.
2. La AM – deși proiectele strategice intră în atribuțiile sale – nu există personal care să se concentreze în mod specific pe proiectele strategice, notând însă că ne-am aștepta la o astfel de alocare a responsabilităților ca metodă de asigurare a unei urmăriri îndeaproape a implementării proiectelor strategice ca parte a unei abordări strategice de ansamblu puse în practică de către AM.¹⁶
3. Ministerul Muncii, prin Unitatea de Politici Active pentru Piața Muncii, nu are nicio implicare directă în gestionarea proiectelor strategice (cel puțin în ceea ce privește AP 5), cu excepția faptului că este membru al Comitetului de Monitorizare POS DRU sau acționează în calitate de solicitant prin intermediul SPO.

Eficacitate

În cadrul interviurilor, beneficiarii au fost întrebați dacă s-au confruntat cu dificultăți în implementarea proiectelor lor, începând cu procesul de elaborare a cererii de finanțare până la contractare, comunicarea cu AM/OI-uri, probleme legate de grupul țintă etc. Temele majore în această privință menționate în mod repetat au fost:

¹⁶ Acest lucru nu presupune că ne așteptăm ca personalul să lucreze exclusiv la proiectele strategice.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

1. Managementul cererilor de rambursare; și
2. Comunicarea cu AM/OI-uri în general.

Problema fluxului financiar lent a fost raportată cu precădere ca factor cauzator al unei serii de probleme presupunând dificultăți între parteneri și personalul implicat, dar și probleme externe, de exemplu penalități pentru întâzieri în plata contribuțiilor obligatorii la fondul de pensii, fondul de șomaj și la asigurările sociale. Această experiență a determinat pe unii dintre beneficiari să fie precauți în întocmirea altor cereri de finanțare și/sau în ceea ce privește întârzierea depunerii unei alte cereri de finanțare înainte să fi creat un “stoc de rezervă” din resurse proprii pentru a compensa întârzierile anticipate.

Atunci când analizăm anumite aspecte legate de situația socio-economică din zonele rurale, în special, veniturile totale și veniturile bănești scăzute (cf. Anexei 7, Tabelul 25), teama beneficiarilor de proiecte de a-și pierde “credibilitatea în rândul grupului țintă” în urma implementării întârziate sau a incapacității de a-și onora obligațiile asumate, constituie o problemă foarte reală.

Aceste probleme au fost agravate de comunicarea dinspre autorități care a fost percepută ca fiind inadecvată și că nu au existat persoane desemnate special care să fie disponibile sau responsabile în calitate de reprezentanți ai beneficiarilor, ceea ce a condus la indicații/răspunsuri generatoare de confuzii, uneori inconsecvente sau contradictorii, pentru aspectele ridicate.

Acestea și alte probleme nu sunt specifice DMI 5.2. Cu toate acestea, având în vedere caracteristicile zonelor țintă și problemele de infrastructură și de altă natură (a se vedea mai pe larg în această privință în capitolul următor) este clar că zonele rurale au de suferit în mod disproporționat de pe urma unor astfel de probleme în comparație cu cele urbane, iar aceasta conduce la observația că există probleme structurale care necesită soluționare în vederea îmbunătățirii eficacității implementării în general, însă cu referire particulară la zonele rurale.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Aceste observații obținute de la beneficiari sunt confirmate de interviurile cu diferiți actori interesați la nivel național, părerile exprimate fiind în general similare.¹⁷

Alte probleme menționate includ, de exemplu, documente utile/ghiduri și reglementări financiare contradictorii și schimbări în indicațiile oferite în faza de aplicare, observând din nou că acestea nu au intervenit exclusiv în cazul DMI 5.2.

În privința problemelor de implementare a măsurilor active pentru piața muncii în general și de mobilizare a membrilor grupurilor țintă, în mod special, opiniile au fost mai diverse. Unele au vizat probleme legate de implicarea grupului țintă, de exemplu:

- Nu își permit să călătorească mult fără a fi subvenționați sau a beneficia de facilități de transport (vezi problema rambursării), iar aceasta conduce la probleme de acceptare atunci când cursurile sunt organizate în orașe;¹⁸
- Sunt implicați în munci sezoniere pentru a câștiga un venit monetar, iar aceasta poate împiedica participarea la cursurile de formare profesională¹⁹
- Se tem să nu-și piardă dreptul de a solicita subvenții atunci când participă la cursuri de formare profesională; și
- Au un anumit nivel de lipsă de încredere în instituțiile publice în general și nu recunosc beneficiile formării profesionale dacă nu există garanția unui loc de muncă după aceea.

Însă, adesea, motivația participanților este considerată bună, aceasta fiind și concluzia interviurilor și discuțiilor de grup derulate în mod specific pentru DMI 5.2. Alte afirmații ale actorilor interesați și experților privind implicarea grupurilor țintă includ referiri la:

- Elemente ale unor strategii de ("creaming-off") (selectare) din partea beneficiarilor (care preferă să lucreze cu cei mai bine calificați din grupul țintă) pentru a-și atinge

¹⁷ Acest aspect nu trebuie considerat drept o învinovățire nediferențiată la adresa AM – partenerii de interviu au declarat adesea că sunt conștienți de problemele de personal cu care se confruntă managementul POS DRU și organismele de implementare

¹⁸ Deoarece acest tip de sprijin a fost uneori menționat ca o necesitate de care să se țină cont în viitor, este evident că nu toți știu că acesta este, de fapt, cost eligibil.

¹⁹ Acesta este un aspect interesant, în special când luăm în calcul faptul că planificarea tipică a măsurilor active pentru ocupare (MAO) aplicată de ANOFM conduce la demararea măsurilor după luna aprilie, adică atunci când încep sau sunt gata să înceapă muncile sezoniere. Aceasta ar putea contribui la dificultățile generale de implementare a măsurilor active

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

țintele și a demonstra bunele rezultate ale proiectelor, însă, care au ca rezultat „excluderea” celor mai vulnerabili;

- Prevenirea situațiilor în care participanții își încetează prematur participarea în proiecte (asociate și acestea cu asigurarea rambursării) este mai ușoară atunci când există aranjamente ce presupun obligații – cu alte cuvinte, formarea angajaților.

Ambele aspecte semnalate mai sus indică o tendință de a minimaliza potențial implicarea persoanelor celor mai vulnerabile din grupurile țintă deoarece, prin definiție, pornesc de la o bază mai scăzută, pot fi mai dificil de păstrat și vor ridica mai multe provocări în atingerea țintelor propuse.

În general, experiența în privința MAO naționale implementate de ANOFM demonstrează clar că procesul de planificare anuală durează prea mult pentru ca activitățile să fie implementate la o scară relevantă și la nivelul de flexibilitate necesar. Mai mult, bugetul pentru aceste măsuri active, care depinde de contribuțiile angajatorului și angajatului, este complet pro-ciclic, cu alte cuvinte scade când nevoile (șomajul) cresc și vice-versa, în loc să funcționeze contra ciclului (cf. Graficului 1 de la pagina 92).

În sfârșit, în privința cooperării cu alte instituții, cel mai frecvent apar referiri la primari, care joacă în mod evident un rol semnificativ și important (la nivel local, aceștia par adesea să fie un factor care reprezintă beneficiarii sau oferă coordonare politică), la birourile județene ale ANOFM și la consiliile județene. Aceste structuri locale sunt în prezent și mai mult limitate în capacitatea lor de a sprijini implementarea și de a realiza o coerență a eforturilor din cauza lipsei de personal și a reducerilor bugetare aferente. Actorii interesați la nivel național și-au exprimat îngrijorarea că reducerile recent anunțate vor fi puse în aplicare pârținitor și pot avea un impact disproporțonat asupra zonelor rurale din cauza dezechilibrului relativ de putere politică dintre zonele urbane mai mari și localitățile mai mici și mai izolate.²⁰ Însă și acesta a reprezentat un element de preocupare generală evidențiat pe tot parcursul cercetării la fața locului.

²⁰ Faptul că astfel de îngrijorări – presupunând un tratament dezechilibrat chiar și între instituții publice de același tip și din aceeași sferă de competență – sunt fundamentate prin experiență este ilustrat de exemplu printr-o concluzie a Băncii Mondiale din 2007 privind alocarea bugetelor școlilor: “Există diferențe majore de finanțare între școli din aceeași sferă de competență teritorială. Analize recente indică faptul că diferențele între școli sunt mai mari și problematice decât cele de la nivel local sau județean. Aceasta înseamnă că orice formulă de finanțare va trebui să aibă componente compensatorii bine dezvoltate” cf. Banca Mondială, 2007, infoR – România – de la integrare la convergență, Notă privind politicile educaționale

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Lipsa unor politici și strategii adecvate pentru regiuni și zonele rurale în special, s-a evidențiat în mod repetat ca problemă stringentă. Aceasta a fost corelată cu solicitarea unei mai bune corelări a activităților finanțate prin POS DRU, dar și a programelor operaționale în ansamblu. Cei care ne-au oferit răspunsuri, au subliniat nevoia de competente adaptate la nivel regional/local, de structuri și sprijin pentru capacitatea existentă la nivel local și de utilizare mai bună a structurilor existente (precum ANOFM și agențiile sale județene, primăriile orașelor și comunelor, comitetele consultative și pactele regionale etc.). – referire la Activitatea IIIb.4/PNDR.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013**Prezentare generală 1 Concluzii și recomandări – Criteriul eficacitate**²¹

Activitatea / Întrebarea evaluării	Concluzii	Recomandări	Instituții vizate	Interval de implementare (S, M, L)
III.b.1	1 Absorbția scăzută a fondurilor disponibile și nivelul redus de depunere/procesare a rapoartelor tehnice și financiare combinate cu lipsa unor perioade standard de raportare nu ne-au permis să facem o constatare serioasă a progresului și gradului de realizare specific pentru DMI 5.2 (sau pentru PO în sine) în baza datelor de monitorizare	Îmbunătățirea monitorizării strategice specifice – nu numai pentru DMI 5.2 – prin decuplarea rapoartelor tehnice de fluxul și controlul financiar. Punerea la punct, în schimb, a unei raportări distincte asupra realizărilor imediate și rezultatelor care să opereze la perioade pre-stabilite ale anului calendaristic (semestrial și/sau anual) cu o dată limită clară și un termen de predare și raportarea în cifre absolute (nu în cote sau procentaje) pentru a păstra flexibilitatea în utilizarea datelor și pentru a evita furnizarea de date greșit calculate.	AM	S
	2 Absorbția scăzută din punctul de vedere al cererilor de finanțare depuse prin raportare la fondurile puse la dispoziție este contrabalansată de faptul că DMI 5.2, din punctul de vedere al cererilor de finanțare încununate de succes nu are	n/a		

²¹ S- scurt; M- mediu; L- lung; Pentru toate recomandările făcute în raport este indicat un interval de timp (scurt/ mediu/ lung), în care acestea să fie implementate. În general, recomandările care urmează a fi implementate pe termen scurt ar trebui să fie implementate în trei luni de la finalizarea raportului. Recomandările pe termen mediu ar trebui să fie implementate în șase-nouă luni de la finalizarea raportului. Recomandările pe termen lung ar trebui implementate în termen de un an, deși în anumite cazuri "pe termen lung", poate ajunge la o perioadă de doi - trei ani (de exemplu, în cazul recomandărilor privind următoarea perioadă de programare a POSDRU).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

Activitatea /întrebarea evaluării	Concluzii	Recomandări	Instituții vizate	Interval de implementare (S, M, L)
	performanțe de ansamblu mai slabe față de oricare alt DMI.			
3	În prezent, problemele de eficacitate sunt legate de aspecte care constituie o preocupare generală în cadrul programului și care nu sunt specifice DMI 5.2 – o problemă deosebită din acest punct de vedere o reprezintă integrarea FSE cu MAO. Pe de o parte, în prezent Măsurile Active de ocupare sunt elaborate într-o manieră pro-ciclică întrucât fondurile disponibile depind de contribuțiile angajatorilor, respectiv angajaților astfel încât în condiții economice nefavorabile, fondul disponibil pentru finanțarea MAO scade, ca urmare a creșterii șomajului fiind nevoie de suplimentarea acestuia pentru compensarea scăderilor. Pe de altă parte, abordarea FSE presupune stabilirea planului de activități contraciclice pe termen mediu, respectiv cofinanțarea politicilor naționale privind piața muncii dintr-o perspectivă multi-anuală, este destul de dificilă .	<i>Cf. recomandările respective din raportul pentru Componenta 1 referitoare la, de exemplu, fluxurile financiare și comunicarea cu beneficiarii</i>		

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

Activitatea / Întrebarea evaluării	Concluzii	Recomandări	Instituții vizate	Interval de implementare (S, M, L)
4	Există o lipsă generală de abordări strategice în rezolvarea problemelor ivite în legătură cu zonele rurale iar acest lucru este confirmat mai ales dacă luăm în considerare proiectele strategice. Acestea nu le lipsește doar coordonarea și integrarea în niște concepte strategice mai largi (care nu există), însă termenul „strategic” în acest context pare a fi mai degrabă deplasat: proiectele strategice nu au acționat ca un instrument care să ofere un cadru strategic în care proiectele obișnuite de grant să poată fi implementate de o manieră coerentă. Mai mult decât atât și ca o consecință, ele nici nu sunt percepute ca servind vreunui scop strategic specific – nici de către beneficiari, nici de către Organismele Intermediare, care se referă numai la diferențele tehnice din punctul de vedere al “mărimii, numărului de regiuni acoperite și a perioadei de desfășurare”.	<p>Creșterea valorii proiectelor strategice care privesc zonele rurale oferindu-le un sens mai specific în direcția proiectării unei strategii explicite și sprijinului pentru zonele rurale. Acesta ar trebui să includă:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Colectarea regulată și oferirea de date socio-economice actualizate legate de zonele rurale și cele urbane ca modalitate de ghidare a procesului de identificare a nevoilor și corelare cu acestea. • Stabilirea de structuri de sprijin pentru beneficiari la nivel regional/județean care să integreze structurile actuale, precum oficiile AJOFM și primăriile. • Această ultimă măsură ar trebui îmbinată cu scheme de ocupare și formare pentru absolvenții șomeri care să servească drept bază a capitalului uman pentru întărirea capacității și obținerea unui sprijin durabil. • Proiectele strategice ar trebui să aibă o focalizare clară asupra aspectelor strategice iar criteriile de selecție respective ar trebui să fie definite la 	AM, ACIS	M
5	Este urgentă nevoie de îmbunătățire a capacității de dezvoltare și implementare a proiectelor din			

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Activitatea /întrebarea evaluării	Concluzii	Recomandări	Instituții vizate	Interval de implementare (S, M, L)
	<p>zonele rurale. Un element crucial pentru implementarea cu succes (deci eficace) îl constituie problema coordonării active la nivel regional/județean și nevoia de oferire a unui sprijin dezvoltării capacității mai ales la nivelul comunelor. Acesta include coordonarea între sursele de finanțare în general, nu numai în cadrul POS DRU.</p>	<p>momentul lansării apelurilor la propuneri de proiecte.</p> <p>O strategie regională ar trebui să integreze utilizarea diferitelor fonduri/PO. Aceasta trebuie să fie coordonată în mod activ, deoarece o politică solidă de abordare nu ar trebui să-i facă pe beneficiari responsabili pentru elaborarea de strategii.</p>		
6	<p>Actualul sistem de implementare lasă mult loc pentru strategii “exclusiviste” și nu stabilește stimulente clare pentru beneficiarii care abordează în mod activ problemele asociate cu grupurile cele mai vulnerabile – astfel de practici exclusiviste sunt, de asemenea, încurajate prin presiunea la adresa beneficiarilor în ceea ce privește atingerea ratelor de succes, care este, de asemenea, integrată în rambursarea financiară</p>	<p>Stabilirea de stimulente pentru beneficiari prin, definirea, de exemplu, a standardelor de cost pentru activități / oferirea unui “bonus” pentru activități specifice celor mai vulnerabile grupuri. La lansarea cererilor de propuneri de proiecte, respectivele criterii ar trebui evidențiate și să stea la baza criteriilor de selecție pentru evaluarea cererilor de finanțare care orientează solicitanții în privința activităților urmărite și grupurilor țintă avute în vedere.</p>	AM	M
7	<p>Pe ansamblu, cercetarea noastră arată că POS DRU este considerat a fi o oportunitate binevenită care oferă beneficiarilor mijloace de bază pentru a</p>	n/a		

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Activitatea /întrebarea evaluării	Concluzii	Recomandări	Instituții vizate	Interval de implementare (S, M, L)
	soluționa probleme relevante identificate în zonele rurale. Provocarea serioasă o constituie implementarea în ansamblu și orientarea strategică			

În capitolul următor prezentăm activitatea de evaluare și întrebările legate de aspectul relevanței, înainte de a reveni la tema eficacității în contextul Concluziilor și recomandărilor generale din ultimul capitol al prezentului raport.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

3. RELEVANȚĂ

3.1 Introducere

Caietul de sarcini solicită evaluării să determine relevanța activităților eligibile prevăzute în cadrul DCI POS DRU pentru AP 5, DMI 5.2 în comparație cu nevoile grupului țintă în actualul context socio-economic (Subactivitatea III.b.2) și, în măsura relevanței, să identifice noi activități care ar putea răspunde acelor nevoi (Subactivitatea III.b.3). De asemenea, solicită o apreciere a măsurii în care proiectele finanțate prin DMI 5.2 sunt complementare cu cele care vizează resursele umane finanțate prin PNDR 2007-2013 (Subactivitatea III.b.4).

Cu referire specială la activitățile III.b.2 și III.b.3 și adoptând comentariile primite din partea CCE, am întreprins o activitate de cercetare la fața locului adițională vizând în mod specific DMI 5.2. Acestea vin în completarea cercetării la fața locului întreprinse pentru Componenta I (care a inclus preocupările pentru DMI 5.2 și alte DMI-uri). Pe baza unui eșantion de proiecte (echilibrat între proiecte strategice și de grant și luând în considerare acoperirea temelor și tipurile de beneficiari) am desfășurat interviuri cu beneficiarii și – unde a fost posibil – cu grupuri de participanți. Sunt incluse și interviurile cu actorii interesați.

În ultimă instanță, aceste activități suplimentare nu au condus la constatări semnificativ noi, însă au oferit detalii și perspective interesante din punctul de vedere al celui care implementează și au substanțiat și nuanțat constatările globale în mai mare măsură decât dacă acestea ar fi fost generate de o abordare pur documentară sau chiar de una bazată pe sondaj și axată pe principalii actori interesați.

3.2 Subactivitatea III.b.2

Această subactivitate implică o analiză a activităților detaliate în cadrul AP 5, DMI 5.2 în DCI POS DRU comparativ cu nevoile grupurilor țintă în actualul context socio-economic. Aceasta presupune, pe de o parte, o analiză a aspectelor relevante ale contextului socio-economic actual (în special al celui specific zonelor rurale) și o analiză a nevoilor pieței forței de muncă / dezvoltării resurselor umane ale grupurilor țintă specificate (incluzând tinerii, persoanele fizice autorizate, șomerii pe termen lung).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Ne-am angajat să identificăm și să colectăm documente strategice și analize ale tendințelor și previziuni pentru a fundamenta evaluarea privind contextul socio-economic și nivelul nevoilor respective și să începem să actualizăm datele relevante privind contextul în conformitate cu argumentarea PO și evaluarea ex-ante / analiza SWOT. Gama mare de materiale colectate și analizate este prea largă și prea detaliată pentru a fi inclusă în raport, astfel încât este indicată în Anexa 7²².

Cu toate acestea, unele aspecte principale sunt prezentate aici pe scurt:²³

- Perioada 2005-2008 a fost caracterizată de o creștere economică plasată peste media UE; cu toate acestea, în 2009 criza a lovit puternic România într-o asemenea măsură încât în anul 2009 rata de creștere reală a PIB a înregistrat o prăbușire abruptă de -7,1% prin comparație cu +7,3% în 2008 (a se vedea Anexa 7 „Contextul macroeconomic de ansamblu – PIB” și Tabelul 14 pentru detalii și prognoze suplimentare);
- Structura populației pe categorii de vârstă a confirmă un proces lent dar continuu de îmbătrânire, iar acest proces este mai pronunțat în zonele rurale (Anexa 7, Tabelul 6);
- Zonele rurale se disting prin nivelul înalt al activităților agricole desfășurate la scară foarte mică și, ca urmare, amenințate de orice proces de concentrare pe piață;
- În anul 2007, 19% din populație era supusă riscului sărăciei, risc mai mare în regiunile N-E, S-E și S-V Oltenia. Riscul de sărăcie este concentrat în zonele rurale (Anexa 7 – „Tendințe în agricultură”);
- Între anii 2005-2008, ratele de activitate în zonele urbane au crescut, de la 60,3% la 61,7%, în timp ce în zonele rurale au scăzut, de la 65,3% la 64,5%. Rata de activitate pentru grupul de vârstă 15–34 ani este, de asemenea, în scădere, iar această scădere este mai pronunțată în zonele rurale (Anexa 7, Tabelul 8);
- Structura pe sexe indică o rată de activitate cu tendință crescătoare pentru bărbați, atingând valoarea de 62,8% în 2008, mai mare decât media națională de 54,5%; Rata de activitate pentru femei (46,8% în 2008) a început să scadă în 2006 și este mai mică decât pentru bărbați și decât media națională (Anexa 7, Tabelul 16);

²² Aceasta se bazează în principal pe statisticile oferite de către EUROSTAT, INS și ANOFM și informațiile complementare extrase dintr-o serie de studii pe marginea subiectului.

²³ Sursele de informații pentru acest rezumat sunt prezentate în Anexa 7.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

- Evoluția ratelor ocupării forței de muncă între 2005 și 2008 a fost, de asemenea, defavorabilă pentru zonele rurale. În 2008 rata ocupării în zonele rurale (61,2%) era ușor mai mică decât în 2005 (61,6%), în timp ce în zonele urbane indicatorul înregistra o creștere, ajungând la o valoare de 57,5% prin raportare la 55,0% în 2005. Cu toate acestea, în 2009 efectele crizei economice au lovit ambele tipuri de zone, iar ocuparea a început să scadă și în zonele urbane. Scăderea ocupării în zonele rurale a afectat în special generația tânără, cu vârste cuprinse între 15 și 34 ani (Anexa 7, Tabelul 9).
- Restructurarea agriculturii a demarat deja și va continua să aibă un impact asupra economiei rurale în general, deoarece agricultura rămâne cea mai importantă activitate în zonele rurale și o sursă esențială de venituri. Restructurarea activităților la nivelul fermelor, creșterea capitalului fermelor comerciale și creșterea productivității vor fi urmate de o scădere corelată a numărului de persoane ocupate, în mod similar cu experiența restructurării sistemelor agricole din alte state membre ale UE și/sau alte țări (mai multe detalii în Anexa 7 „Tendințe în agricultură”).
- Rata șomajului (conform metodologiei BIM) a manifestat o tendință descrescătoare în intervalul 2005-2008, de la 7,2 la 5,8%, însă a început să crească din nou în 2009 la 6,9% (Anexa 7, Tabelul 7). Scăderea din perioada 2005-2008 s-a înregistrat cu precădere în zone urbane (8,9%-6,8%), în timp ce în zonele rurale scăderea a fost mult mai mică (5,7%-5,1%). Cu toate acestea, după cum s-a menționat mai sus, șomajul în creștere a afectat în mod disproporționat tinerii (Anexa 7, tabelul 10);
- În 2009, datorită constrângerilor financiare, resursele Bugetului Asigurărilor de Șomaj disponibile au fost alocate numai spre obligațiile principale și, în consecință, cheltuielile pentru implementarea de MAO au reprezentat numai 7,49% din totalul cheltuielilor (cu 12,54 mai puține puncte procentuale față de anul 2008). Pe ansamblu, ponderea cheltuielilor pentru MAO din PIB înregistrat o permanentă scădere pe parcursul anului 2008, astfel încât a reprezentat doar 0,05% față de 0,11% în 2005 (Anexa 7, diagrama 1).
- General vorbind, șomerii pe termen lung din România au un nivel educațional scăzut și puține calificări formale – preponderentă persoanelor fără studii sau cu un nivel

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

scăzut al studiilor și calificărilor se concentrează în zonele rurale (Anexa 7 „Șomajul și rata șomajului (AMIGO și șomajul înregistrat) și în continuarea materialului);

- Ratele de participare la programe de educație și formare profesională sunt foarte scăzute pentru toate grupurile de vârstă, iar acest tipar este mai pronunțat în zonele rurale (Anexa 7, tabelul 12). Merită menționat și faptul că rețeaua de furnizori de formare profesională pentru adulți ”este dezechilibrată și insuficientă, mai ales în mediul rural și zonele urbane mici”²⁴;;
- Statisticile privind piața muncii par să indice o situație relativ mai bună pentru zonele rurale în comparație directă cu zonele urbane. Cu toate acestea, trebuie interpretate cu precauție. Metodele de măsurare BIM folosite de INS și în procedurile de înregistrare ale ANOFM au o puternică – neintenționată – tendință negativă în ceea ce privește zonele rurale. Pentru a face corecțiile de rigoare este necesar să luăm în calcul mai degrabă tendințele decât cifrele absolute și, în plus, să verificăm statisticile privind veniturile și cheltuielile disponibile pe tipuri de zone. În această privință, este notabil că:
 - Creșterea ratei ocupării în perioada 2005-2008 s-a datorat în principal unei creșteri a ratei ocupării în zonele urbane, în timp ce zonele rurale au înregistrat o rată mai mult sau mai puțin constantă, cu o ușoară scădere (-0,4%) în 2008 (A se vedea tabelul 9).
 - Nivelul ridicat de sărăcie și proporția ridicată de aproximativ 1/3 a venitului în natură (cu alte cuvinte, agricultură de subsistență) conturează o imagine mult mai clară și mai puțin ambiguă decât cea oferită de statisticile privind piața muncii, separat (informații detaliate se regăsesc la următoarele puncte din Anexa 7, „Veniturile gospodăriilor” și tabelele 25, 26, 27).
 - În trimestrul IV din 2009, venitul mediu total per gospodărie urbană era cu 26,9% mai mare decât cel disponibil pentru gospodăriile rurale;
 - Veniturile gospodăriilor urbane erau derivate, în proporție de 60,9%, din salarii, 23,6% din prestații sociale și 9,3% din venituri în natură.

²⁴ ”Proiectul strategiei integrate pentru dezvoltarea resurselor umane din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți 2009-2020”, proiect PHARE RO 2006/018-147.04.05.01.07.02, pg.30

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

- În gospodăriile rurale, sursa principală de venit a fost producția agricolă care a asigurat 38,1% din venitul total. Cea mai mare parte a aceluși venit (31,9%) era reprezentată de valoarea echivalentă a consumului de produse agro-alimentare din resurse proprii – veniturile bănești din agricultură contribuind numai cu 6,2%. O contribuție importantă la venitul gospodăriei rurale a provenit din câștiguri (26,5%) și prestații sociale (26,5%).

În ansamblu, atât nivelul cât și structura veniturii diferă între zonele urbane și cele rurale. În special veniturile bănești din salarii și transferuri sunt mai mari în zonele urbane. Existența unei economii bazată pe agricultura de subsistență în zonele rurale devine evidentă din următoarea listă de date:

- Venitul total per gospodărie rurală este de aproximativ două treimi față de cel disponibil în gospodăriile din zone urbane;
- Veniturile bănești reprezintă, de asemenea, aproximativ două treimi din veniturile realizate în gospodăriile din zonele urbane;
- Aproximativ o treime din venit în zonele rurale este așa-numitul venit „în natură”, adică consumul propriu de produse agricole. În zonele urbane acesta reprezintă sub 10% din venitul gospodăriei;
- Potențialul de economii financiare/bănești este mult mai mic pentru gospodăriile rurale – o consecință a acestui lucru fiind limitarea capacității indivizilor, în termenii mobilității și flexibilității de a participa, de exemplu, la programe de formare profesională;

Valoarea absolută a vânzării proprietății proprii (vânzarea activelor patrimoniale ale gospodăriei) pentru a obține bani este mai mare în zonele rurale decât în cele urbane, deși rezultatul net al acestui aspect este o creștere proporțională a probabilității sărăciei. Observații suplimentare ale celor intervievați

Așa cum am menționat deja, statisticile globale privind piața forței de muncă și ocuparea nu conturează o imagine corectă a situației din zonele rurale – ori nu furnizează deloc date în conformitate cu tipul zonei ori metodologia de măsurare (BIM) poate fi înțeleasă greșit în contextul de față.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

În ceea ce privește zonele rurale, datele statistice privind veniturile gospodăriilor oferă o perspectivă mult mai bună din punctul de vedere al coerenței cu rezultatele obținute în urma interviurilor realizate. Unele dintre opiniile exprimate de cei intervievați cu privire la ocupare/somaj au furnizat, de asemenea, perspective utile. Următorul citat din afirmațiile unui interviuat oferă o perspectivă asupra percepției generale a nivelului de privațiuni din zonele rurale:

‘nu există nicio schimbare datorată crizei economice, pentru că noi suntem într-o permanentă și continuă criză.’

Oamenii – de regulă cei mai capabili – părăsesc zonele rurale, un exod care afectează capacitatea strategică de dezvoltare susținută prin forțe proprii. În urma cercetării la fața locului am înregistrat – mai ales din partea persoanelor mai tinere interviuate – afirmații ca aceasta: „Am dori să rămânem în această zonă în care locuim acum, dar fără o șansă de a găsi un loc de muncă adecvat și permanent, trebuie să ne pregătim să plecăm în zonele urbane sau chiar în afara țării – de exemplu pentru a urma cursurile învățământului superior – și să rămânem acolo, în loc să ne mai întoarcem după aceea.”

Cercetarea noastră mai sugerează că încrederea în instituțiile publice s-a erodat din cauza anumitor politici precum impozitul minim obligatoriu pentru IMM-uri introdus în 2009 bazată pe cifra de afaceri, nu pe profit. În opinia unora dintre respondenți, această măsură a avut ca efect închiderea afacerilor de dimensiuni mici.²⁵

Întâmpinarea nevoilor grupurilor țintă

Una dintre întrebările esențiale în cadrul acestei subactivități III.b.2 este să stabilească dacă prin activitățile finanțate prin DMI 5.2 se răspunde nevoilor grupurilor țintă – în contextul economic actual. Acest aspect a fost abordat în mod specific în interviuri prin intermediul mai multor întrebări, după cum urmează:

- Care erau nevoile grupurilor țintă la momentul depunerii cererii de finanțare (2007/08) – privind tipul de activități, dar și accesibilitatea activităților, măsurilor care le însoțesc etc.?

²⁵ Deși există opinii conform cărora acesta este mai curând un proces de ‘curățare a statisticilor’ vizând IMM-urile care există numai pe hârtie, și nu sunt oricum active economic.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

- Cum au fost acestea corelate cu activitățile eligibile planificate/desfășurate?
- Schimbările din contextul socio-economic au impact asupra tipului de nevoi sau mai curând asupra „dimensiunii” nevoilor, ori asupra ambelor aspecte?
- Cum ați adaptat activitățile eligibile la noile nevoi – dacă a fost cazul?

În linii mari, răspunsurile au fost destul de similare și adesea au avut la bază abordările sistematice aplicate de respondenți (ex., sondaje în rândul grupurilor țintă, potențialilor angajatori și actorilor interesați). În unele cazuri chiar au fost angajați sociologi pentru a elabora studii pe baza cărora s-au elaborat activități de formare profesională și consiliere.

De asemenea, a fost relevantă experiența acumulată în proiecte anterioare și, desigur, au jucat un rol și cunostintele informale ale actorilor cheie (în principal primari).

Ca o notă pozitivă, persoanele intervievate au apreciat că DMI 5.2 oferă numeroase opțiuni și flexibilitate atunci când iau în considerare lista activităților eligibile. Un actor interesat la nivel național a lăudat acest aspect ca fiind unul dintre cele mai bune, cu alte cuvinte „deschiderea” programului și a apreciat că, în acest fel, DMI 5.2 are potențialul de corelare a nevoilor – dacă are loc o implementare substanțială și dacă este întărită focalizarea pe grupurile sale țintă de bază. Însă aceasta reprezintă, mai degrabă, o sarcină ce ține de un management activ la nivel de program (coordonare la nivel strategic), decât o problemă legată de logica a DMI-ului în sine.

Pe de altă parte, această deschidere oferită de activităților eligibile a fost criticată și descrisă drept „*coș de cumpărături, o listă de nevoi a potențialilor beneficiari*” care nu permite cu adevărat raționalizarea activităților de o manieră coerentă, armonizată cu politicile sau în conformitate cu nevoile identificate. Este evident că afirmația respectivă nu viza lista activităților eligibile în sine, ci maniera în care sunt implementate acestea: o raționalizare adecvată s-ar putea obține printr-o definiție mai riguroasă a conținutului strategic dorit al proiectelor în criteriile de reușită. Acest aspect nu este valabil exclusiv pentru DMI 5.2, cu toate acestea este semnificativ pentru factorul relevantă – selectarea activităților și a grupurilor țintă devine mai facilă cu o astfel de abordare deschisă, chiar atunci când aceasta este implementată într-o manieră competitivă din punct de vedere tehnic.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Persoanele intervievate au mai emis comentarii privind lipsa de coerență în ansamblu și absența coordonării strategice, precum și faptul că, aparent, fiecare beneficiar este lăsat să acționeze după cum consideră adecvat. O problemă majoră a fost identificată cu privire la faptul că nu există o strategie globală și durabilă pentru zonele rurale care să creeze un cadru pentru strategii regionale și locale. Absența coordonării invocată mai sus include lipsa unor eforturi sistematice, coordonate de la nivel central de a consolida capacitatea autorităților locale de a folosi fondurile. De asemenea, se referă la lipsa de coordonare între fonduri, temă pe care o vom relua la III.b.4, cu mențiunea că problema coordonării și complementarității fondurilor nu se limitează doar la relația din POS DRU și PNDR.

Aceasta include aspectul impunerii unor plafoane stricte pentru finanțare (în sensul că un proiect de grant de regulă este limitat la o valoare cuprinsă între 50 și 500 mii EUR, ceea ce a fost considerat nefolositor)²⁶. Desigur că același solicitant poate aplica de mai multe ori pentru același tip de proiect (chiar în cadrul aceluiași apel) însă aceasta nu compensează faptul că evaluatori diferiți (sau chiar aceiași evaluatori) evaluează în mod diferit proiecte similare sau chiar identice²⁷.

3.3 Subactivitatea III.b.3

Această subactivitate se află în strânsă legătură cu Subactivitatea III.b.2: identificarea nevoilor într-un context schimbat (derulată sub III.b.2) va indica în mod clar măsura în care este necesară și/sau posibilă identificarea unor noi activități pentru a răspunde acelor nevoi.

Cu alte cuvinte, în cadrul acestei subactivități va fi necesară analiza decalajelor rezultate în urma analizei efectuate la III.b.2. Astfel, demersurile întreprinse atât pentru această

²⁶ În acest context ar putea să fie de interes să notăm că COM, în contextul pachetului de măsuri pentru revenirea din criză, a introdus posibilitatea de a ușura realizarea intervențiilor la o scară mai redusă, cu un volum financiar de până la 50 mii EUR, adică exact sub pragul minim pentru un grant obișnuit!

²⁷ “Proiectele similare sau identice” se referă la cereri de finanțare similare din punctul de vedere al mărimii, activității, obiectivelor, partenerilor și unui număr de membri ai grupului țintă cuprinși fie în cadrul aceleiași regiuni sau în regiuni diferite. “Clonarea” în sine nu reprezintă neapărat o problemă, însă atunci când ea este realizată numai pentru a face față unor plafoane administrative stabilite “în mod arbitrar”, atunci ele nu mai sunt eficiente pentru că forțază redundanțe din partea beneficiarilor și a administrației publice în măsura în care sunt create mai multe proiecte decât ar fi fost necesar în mod normal. Pe lângă aceasta, atât timp cât nu există o procedura pusă la punct care să asigure validitatea intra-evaluatori, adică, care să asigure că aceeași cerere de finanțare este evaluată de către evaluatori diferiți într-o manieră cel puțin asemănătoare, strategia de divizare din punct de vedere tehnic a unui concept de proiect care este de fapt “mai mare” în mai multe cereri de finanțare mai mici “clonate” este amenințată de riscul neprimirii finanțării pentru pachetul complet și de compromiterea, prin urmare, a întregului concept.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

subactivitate, cât și pentru cea anterioară sunt intrinsec corelate, iar factorii inițiali care evidențiau contextul schimbat, mai sus menționați, sunt valabili și aici.

Analiza întreprinsă de către echipa de evaluare arată că următoarele acțiuni sunt considerate necesare:

- Protejarea și includerea grupurilor vulnerabile (după cum s-a menționat și în secțiunea anterioară);
- Îmbunătățirea competențelor persoanelor, astfel încât să le permită accesul la oportunități de ocupare a unui loc de muncă (categoriile menționate în secțiunea anterioară) și în special dezvoltarea abilităților antreprenoriale în rândul populației rurale, combinată cu asigurarea cunostintelor comerciale și tehnice specifice, pentru a sprijini trecerea de la agricultura de subsistență la producția agricolă pentru piață;²⁸
- Promovarea mai activă a oportunităților de angajare;
- Creșterea promovării măsurilor active de ocupare.

Aceste recomandări generale se bazează pe opiniile beneficiarilor. Deși multe dintre noile acțiuni propuse nu fac în mod explicit referire la „contextul socio-economic actual, schimbat”, acestea își propun stoparea degradării zonelor rurale, care a precedat criza actuală.

Un număr de intervievați a ridicat problema necesității sprijinului direct structural (incubatoare de afaceri) și financiar (tematic sau de durată limitată, până când pornește afacerea). De asemenea, s-a abordat tema scutirilor de impozite pentru micile întreprinderi nou înființate și pentru PFA. Membrii grupurilor țintă au afirmat că este nevoie de pachete de formare mai complexe, relevante pentru piață, cum ar fi formare pentru utilizarea calculatorului completată de un curs de limba engleză, astfel încât chiar atunci când ambele „componente” de acest tip nu sunt oferite în cadrul unui pachet integrat, să poată fi posibilă participarea la acestea în mod secvențial.

²⁸ De fapt, aceasta nu se corelează prea bine cu intențiile DMI 5.2 de a re-direcționa persoanele către activități non-agricole – în special depășirea stadiului de agricultură de subsistență. Însă, pe de altă parte, se pare că nu există o perspectivă durabilă pe piața muncii pentru populația de vârstă medie cu un nivel redus de calificare care să poată fi rezolvată prin intermediul cursurilor de formare profesională de scurtă durată. În schimb, anumite strategii încearcă să pună la punct activități apropiate celor din sectorul agricol, incluzând înființarea unor mici afaceri în domeniul meșteșugurilor tradiționale, în care să fie angajați oamenii după formare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Cu toate că acest tip de servicii nu sunt întotdeauna eligibile în mod direct în cadrul DMI 5.2, reapare nevoia re-orientării unor strategii integrate,, menționată pe parcursul întregului raport. Ar fi utilă și interpretarea unor termeni precum „incubator de afaceri” într-o manieră mai flexibilă iar utilizarea FSE în scopul co-finanțării „structurilor de sprijin”, de exemplu, prin implicarea tinerilor absolvenți neîncadrați și formarea profesională a acestora în practică prin dezvoltarea și operarea unor astfel de structuri de sprijin. Combinarea măsurilor din cadrul Asistenței Tehnice cu alte resurse (precum indemnizațiile de șomaj și/sau asistența socială precum și finanțarea formării profesionale) într-un pachet comun ce ar putea contribui la întărirea capacității, creând oportunități care nu sunt ușor accesibile în prezent.

3.4 Subactivitatea III.b.4

În această secțiune prezentăm constatările noastre privind problematica complementarității între POS DRU și măsurile vizând DRU din cadrul PNDR, urmând abordarea menționată mai sus.

Începem cu rezultatele analizei documentare privind aspectul suprapunerii activităților, înainte de a continua cu prezentarea constatărilor rezultate în urma cercetării la fata locului, legate în principal de aspectul coordonării.

În privința III.b.4 (complementaritatea cu PNDR) s-a lucrat direct cu AM PNDR. Această problematică a fost integrată și în cercetarea generală la fata locului derulată prin focus-grupuri în regiuni, interviuri cu actorii interesați la nivel național și sondaje în rândul proiectelor contractate (toate desfășurate pentru realizarea Evaluării Intermediare a POSDRU, însă incluzând întrebări pertinente pentru această evaluare ad hoc). Tema complementarității a fost urmărită și în cercetarea la fața locului menționată anterior, specifică acestei evaluări. În sfârșit, pe tot parcursul cercetării la fața locului am întrebat persoanele intervievate și participanții la sondaj dacă au conștientizat existența unei coordonări active în vederea asigurării sinergiei între POS DRU și PNDR, dar și dacă realizează existența unei coordonări generale sau sinergii între activitățile ce țin de Fondurile Structurale respective la nivel local și regional.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Prin aceasta, am mers dincolo de comparația tehnică propusă inițial, bazată pe o analiză aprofundată a respectivelor documente de planificare pentru identificarea tipurilor de activități și grupurile țintă care se suprapun.

Analiza documentară a furnizat indicații privind activitățile/măsurile care ar putea fi considerate ca suprapunându-se, iar acestea sunt prezentate mai jos, într-un tabel comparativ.

1. Elemente cu potențial direct de suprapunere între DMI 5.2 și PNDR pot fi identificate la nivelul Axei 1 a PNDR: *Creșterea competitivității sectoarelor agricole și forestiere*, **Măsura 111** *Formare profesională, informare și difuzare de cunoștințe*. Aceasta se poate deduce luând în considerație descrierile cuprinse în documentele respective (PNDR / DCI POS DRU) comparând:
 - Obiectivele operaționale;
 - Sfera de aplicare și acțiunile (PNDR) & Operațiunile orientative (DCI);
 - Operațiunile (PNDR) & Activitățile eligibile (DCI).
2. La o privire de ansamblu, constatăm că s-a planificat demararea unei serii de măsuri în cadrul PNDR pentru anul 2010. Titlurile acestora indică, de asemenea, potențiale suprapuneri cu activități finanțate prin POS DRU, și anume cele din AP 5, DMI 5.2. Cu toate acestea, până la momentul finalizării cercetării pentru acest raport nu a fost produsă încă o descriere detaliată a măsurilor propuse astfel încât acestea nu pot fi analizate mai în detaliu.
3. În sfârșit, dar nu în cele din urmă, o analiză mai atentă a relevat potențiale suprapuneri între PNDR și POS DRU nu numai în ceea ce privește DMI 5.2, ci și mai ales în cazul AP 3 – *Creșterea adaptabilității lucrătorilor și întreprinderilor* (toate domeniile majore de intervenție), AP 5, DMI 5.1- *Dezvoltarea și implementarea măsurilor active de ocupare*, și AP 6 – *Promovarea incluziunii sociale*, DMI 6.1 – *Dezvoltarea economiei sociale*. Măsurile respective din cadrul PNDR și cele care le corespund din POS DRU au fost evidențiate în tabelul comparativ de mai jos.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013**Tabelul 5 – Complementaritatea la nivel de programe / potențiale aspecte legate de suprapunerea PNDR și POS DRU**

PNDR		POSDRU	
AXA	Măsuri	AP	Domenii majore de intervenție
Axa 1 - Creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier		AP 1 – Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere	
	111 - Formare profesională, informare și difuzare de cunoștințe		DMI 1.1 – Acces la educație și formare profesională inițială de calitate
	112 - Instalarea tinerilor fermieri		DMI 1.2. – Calitate în învățământul superior
	113 - Pensionarea timpurie a fermierilor și muncitorilor agricoli**** din 2010		DMI 1.3 – Dezvoltarea resurselor umane în educație și formare profesională
	114 - Utilizarea serviciilor de consiliere din 2010		DMI 1.4 – Calitate în Formarea Profesionala Continuă
	121 - Modernizarea exploatațiilor agricole		DMI 1.5 – Programe doctorale și post-doctorale în sprijinul cercetării
	122 - Îmbunătățirea valorii economice a pădurii	AP 2 - Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii	
	123 - Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere		DMI 2.1 – Tranziția de la școală la viața activă
	125 - Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii		DMI 2.2 – Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii
	141 - Sprijinirea fermelor agricole de semi-subsistență		DMI 2.3 – Acces și participare la FPC

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

PNDR		POSDRU	
AXA	Măsuri	AP	Domenii majore de intervenție
	142 - Înființarea grupurilor de producători*	AP 3 – Creșterea adaptabilității lucrătorilor și a întreprinderilor	
	143 - Furnizarea de servicii de consiliere și consultanță pentru agricultori		DMI 3.1 – Promovarea culturii antreprenoriale
Axa 2 - Îmbunătățirea mediului și a spațiului rural			DMI 3.2 – Formare și sprijin pentru întreprinderi și angajați pentru promovarea adaptabilității
	211 - Sprijin pentru zona montană defavorizată		DMI 3.3 - Dezvoltarea parteneriatelor și încurajarea inițiativelor partenerilor sociali și societății civile
	212 - Sprijin pentru zone defavorizate - altele decât zona montană	AP 4 - Modernizarea Serviciului public de Ocupare	
	213 - Plăți Natura 2000 pe teren agricol**** din 2010		DMI 4.1 – Întărirea capacității SPO pentru furnizarea serviciilor de ocupare
	214 - Plăți de agro-mediu **		DMI 4.2– Formarea personalului propriu al SPO
	221 - Prima împădurire a terenurilor agricole***	AP 5 - Promovarea măsurilor active de ocupare	
	223 - Prima împădurire a terenurilor non-agricole**** din 2010		DMI 5.1- Dezvoltarea și implementarea măsurilor active de ocupare
	224 - Plăți Natura 2000 pe teren forestier**** din 2010		DMI 5.2 - Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă
Axa 3 - Calitatea vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale		AP 6 – Promovarea incluziunii sociale	

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

PNDR		POSDRU	
AXA	Măsuri	AP	Domenii majore de intervenție
	312 - Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi		DMI 6.1 – Dezvoltarea economiei sociale
	313 - Încurajarea activităților turistice		DMI 6.2 - Îmbunătățirea accesului și a participării grupurilor vulnerabile pe piața muncii
	322 - Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale		DMI 6.3 - Promovarea egalității de șanse pe piața muncii
	341 - Dobândire de competențe, animare și implementarea strategiilor de dezvoltare locală**** din 2010		DMI 6.4. - Inițiative transnaționale pe piața inclusivă a muncii
Axa 4 - LEADER			
	4.1 Implementarea strategiilor de dezvoltare locală:		
	411. Creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier		
	412. Îmbunătățirea mediului și a spațiului rural		
	4.21 Implementarea proiectelor de cooperare		
	4.31 Funcționarea Grupurilor de Acțiune Locală, dobândirea de competențe și animarea teritoriului		
	431-1 Construcție parteneriate public-private		
	431-2 Costuri de funcționare, dobândirea de competențe și animarea teritoriului		

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

În tabelul de mai sus, secțiunile evidențiate cu fond roz indică Măsurile / DMI care pot fi interpretate ca furnizând sprijin pentru activități cu potențial de suprapunere. În privința POS DRU se poate afirma că la acest nivel de analiză (în care măsurile sunt luate textual) astfel de potențiale suprapuneri nu apar doar în cazul AP 5 DMI 5.2, ci și pentru întreaga AP 3 și pentru AP 6, DMI 6.1²⁹.

Textul evidențiat în tabel cu galben indică măsurile PNDR care erau planificate să înceapă în 2010 și pentru care nu fost disponibile descrieri detaliate în vederea utilizării în acest raport.

4. Cu toate acestea, la o analiză mai aprofundată se pare că evitarea suprapunerilor și demersurile pentru asigurarea complementarității au constituit o preocupare la momentul planificării sprijinului care va fi acordat prin POS DRU și PNDR, ceea ce se poate interpreta după cum urmează:
 - Descrierea DMI 5.2 și definirea țințelor generale ale operațiunilor și măsura corespunzătoare din PNDR, unde a fost deja identificată potențiala suprapunere; și
 - După cum se poate observa din caseta de mai jos, operațiunile din cadrul DMI 5.2 vizează în principal persoane care sunt sau ar putea fi implicate în agricultura de subzistență. Programele de formare profesională se axează pe dezvoltarea calificărilor în domenii non-agricole cerute pe piața regională sau locală, precum construcții, turism, servicii complementare, meșteșuguri specifice, servicii sociale sau de îngrijire a sănătății, tehnologia informației/telecomunicații etc. Vor fi, de asemenea, promovate alte competențe necesare dezvoltării personale și integrării pe piața muncii, precum și competențele antreprenoriale. În PNDR, Măsura 111 se axează asupra sporirii nivelului de cunoaștere în sectoarele agricol, silvic și alimentar.

²⁹ Acest potențial a fost identificat în baza analizei textuale a descrierilor Măsurii și DMI. În realitate, lucrurile sunt mai complexe iar legislația specifică cum ar fi cea referitoare la întreprinderile sociale (POS DRU) poate constitui un obstacol suplimentar care să contribuie la separarea sferelor de acțiune

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

POS (DCI) - DMI 5.2	PNDR - Măsura 111
<p>„Operațiunile propuse în cadrul acestui DMI vizează persoanele din mediul rural, inclusiv persoanele implicate în agricultura de subzistență, printre care: persoane care sunt sau ar putea fi implicate în agricultura de subzistență ca urmare a nivelului scăzut de educație și formare profesională și a oportunităților scăzute de ocupare din mediul rural. O atenție deosebită va fi acordată tinerilor, mici întreprinzători sau viitorilor întreprinzători care pot genera dezvoltare locală și oportunități de ocupare; membrilor de familie dependenți etc. De asemenea, o atenție specială va fi acordată femeilor din mediul rural, în vederea creșterii șanselor de a fi ocupate în alte sectoare decât în agricultura de subzistență, în special în domeniul serviciilor. Activitățile de formare profesională promovate în cadrul acestui DMI vor asigura calificarea persoanelor din mediul rural, în special a celor ocupate în agricultura de subzistență, în domeniile non-agricole cerute pe piața regională sau locală, precum:</p> <p>Construcții, turism, servicii complementare, meșteșuguri specifice, servicii sociale sau de îngrijire a sănătății, tehnologia informației/telecomunicații etc.</p> <p>De asemenea, prin aceste programe de formare profesională se va urmări și furnizarea altor competențe necesare dezvoltării personale și integrării pe piața muncii: module de limbi străine, utilizarea TIC etc.</p> <p>Programele de formare profesională vor cuprinde, totodată, module privind sănătatea și securitatea la locul de muncă.”</p>	<p>„Alături de măsura 143 – „Furnizarea de servicii de consiliere și consultanță pentru fermieri” - sprijinul care se acordă prin această măsură va spori nivelul de cunoaștere, informare, educație a persoanelor care lucrează în sectoarele agricol, silvic și alimentar. De asemenea, va facilita accesarea unor măsuri de investiții de către tinerii fermieri.</p> <p><u>Obiectiv general:</u></p> <p>Îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol, silvic și alimentar; utilizarea durabilă a terenurilor agricole și protecția mediului prin acțiuni de formare profesională, informare și difuzare de cunoștințe inovative adresate persoanelor adulte care activează în sectoarele menționate.</p> <p>Această măsură specifică și acțiunile din PNDR vizează sprijinirea “programelor de formare profesională de scurtă durată în vederea îmbunătățirii și perfecționării cunoștințelor privind competențele manageriale și tehnice în sectoarele agricol, silvic și alimentar”, în timp ce operațiunile orientative din POS DRU vizează în principal reducerea agriculturii de subzistență, încurajarea demarării afacerilor în activități non-agricole.”</p>

De asemenea, este important de menționat că, **la momentul redactării prezentului document, nu se pune problema existenței în practică a unor astfel de suprapuneri, pentru simplul motiv că în cadrul Măsurii 111 *Formare profesională, informare și***

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

*difuzare de cunoștințe nu se înregistrase nici un proiect, nici măcar o cerere de finanțare*³⁰.

Definirea grupurilor țintă/beneficiarilor finali:

- Prin sprijinul acordat, POS DRU vizează în principal șomerii, alte persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, persoanele inactive sau persoanele ocupate în agricultura de subzistență – toate având domiciliul în zone rurale³¹, pe când beneficiarii finali din cadrul PNDR sunt persoane adulte care activează în domeniile agriculturii, silviculturii și industriei agro-alimentare.

POS (DCI) - DMI 5.2 Grupuri țintă	PNDR - Măsura 111 Beneficiari finali
<p>Grupuri țintă: Persoanele aparținând grupului țintă din cadrul acestui DMI trebuie să aibă reședința în zone rurale definite în conformitate cu legislația în vigoare.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Persoane inactive; • Persoane în căutarea unui loc de muncă; • Șomeri; • Șomeri tineri; • Șomeri de lungă durată; <p>Persoane ocupate în agricultura de subzistență;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Manageri și angajați din mediul rural. 	<p>Beneficiarii finali³² sunt persoane adulte care activează în domeniile agriculturii, silviculturii (inclusiv proprietari de pădure) și industriei agro-alimentare.</p> <p>Criterii de selecție – dacă numărul beneficiarilor finali identificați este mai mare decât cel prevăzut inițial în caietul de sarcini:</p> <ul style="list-style-type: none"> Să aibă vârsta de cel mult 40 de ani; Să fie fermier de semi-subzistență; Să fie membru al unui grup de producători sau altor forme asociative recunoscute conform legislației naționale în vigoare; Să aibă un proiect de investiții; Să aibă ferma amplasată într-o zonă defavorizată; Să fie beneficiari ai măsurilor din Axele I și II; Să aibă un nivel scăzut de educație. <p>În domeniile forestier și al industriei alimentare, participanții la instruire vor fi selectați pe baza principiului „primul venit - primul servit”.</p>

³⁰ Pagina de internet a Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale: <http://www.mapam.ro/>

³¹ Ambele documente folosesc aceeași definiție pentru “zonele rurale”, conform legilor 350 și 351/2001

³² După cum se specifică în PNDR, acestor cursanți li se vor elibera atestate de participare

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

- În plus și pentru a evalua complementaritatea și/sau potențiale suprapuneri la nivelul grupurilor țintă, am încercat să găsim definițiile pentru fiecare categorie, în POS DRU DMI 5.2. Aceste definiții sunt furnizate numai în “Ghidul Solicitantului, 2008, Anexe” (Anexa 10 - “Formular de înregistrare a grupului țintă”). Folosind criteriile pentru fiecare categorie de grup țintă, așa cum sunt acestea prezentate în Anexa 10, se pare că pot fi încă identificate potențiale suprapuneri la nivelul “managerilor și angajaților din mediul rural” (POS DRU) și al beneficiarilor finali corespunzători, din PNDR.
- Pentru alte elemente terminologice specifice legate de grupurile țintă/beneficiarii finali, definițiile unor sintagme precum „populație care activează în domeniul agriculturii” “agricultură de subzistență”, “fermieri” sau “fermă/fermieri de semi-subzistență” sunt prezentate în ambele documente:

DCI POS DRU	PNDR
<p>“În contextul POS DRU, prin populația ocupată în agricultură se înțelege populația care are un venit din activitățile agricole, fie ca tehnicieni sau fermieri în întreprinderile agricole zootehnice, fie producători agricoli autorizați independenți, în timp ce populația din agricultura de subzistență înseamnă lucrători familiari neremunerați, în cadrul producției gospodărești pentru consumul final propriu. În cadrul acestui DMI se finanțează operațiuni care urmăresc integrarea pe piața muncii a persoanelor inactive din mediul rural, inclusiv a persoanelor care își câștigă existența din agricultura de subzistență.³³”</p>	<p>“Definiția fermierului pentru măsurile din Axa 1: Fermierul este o persoană fizică sau juridică, a cărei exploatație este situată pe teritoriul țării și are o dimensiune egală sau mai mare de 2 UDE, care practică în principal activități agricole și care este înregistrată în Registrul fermelor/Registrul agricol;</p> <p>”Ferma de semi-subzistență este ferma care produce, în principal, pentru consumul propriu, dar care comercializează și o parte din producția realizată. Dimensiunea economică a fermelor de semi-subzistență poate varia între 2-8 UDE. Pentru a deveni viabilă, ferma de semi-subzistență poate practica și activități non-agricole generatoare de venit. Unitatea de dimensiune economică (UDE) reprezintă unitatea prin care se exprimă dimensiunea economică a unei exploatații agricole, determinată pe baza marjei brute standard a exploatației (Decizia</p>

³³ DCI-POS DRU - II.5.2. Domeniul Major de Intervenție 5.2 - Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă -p.135

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

DCI POS DRU	PNDR
	Comisiei nr. 85/377/CEE). Valoarea unei unități de dimensiune economică este de 1.200 euro.”

- Mai mult, după cum se precizează în PNDR³⁴: „Delimitarea dintre POS DRU și PNDR are la bază tipul de intervenții și nu demarcarea teritorială. Formarea profesională continuă pentru persoanele din agricultură, agricultura de subzistență și semi-subzistență, va fi realizată în cadrul POS DRU prin AP 2 „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii” sau prin AP 5 “Promovarea măsurilor active de ocupare”. Pentru persoanele ocupate în agricultură și în agricultura de subzistență, POS DRU va finanța în cadrul AP 2 doar formarea profesională în vederea calificării (inclusiv recalificarea), ca și pentru celelalte sectoare. Prin AP 5 a POS DRU se va promova orientarea, consultanța și formarea în domeniul antreprenorial și în domenii non-agricole. Prin PNDR, AP 1 „Creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier” se vor finanța numai programe de formare de scurtă durată (cursuri de bază și specializări) pentru perfecționarea cunoștințelor lucrătorilor din agricultură și silvicultură.”
 - Potențialele suprapuneri pentru AP 3 ca întreg și pentru AP 6, DMI 6.1 și măsurile aferente din PNDR sunt, de asemenea, reduse la minimum prin definirea specifică a grupurilor țintă/beneficiarilor finali. Analiza efectuată pe această temă este redată în Anexa 3 (pag. 59) la prezentul raport.
5. În ceea ce privește complementaritatea și modul în care aceasta este asigurată, cu referire la mecanismele de coordonare existente, analiza noastră a identificat următoarele structuri cu atribuții specifice relevante:
- Comitetul Național de Coordonare (CNC), prezidat de Ministerul Finanțelor Publice, asigură coerența și complementaritatea între fondurile provenite din Instrumentele Structurale și cele provenite din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și Fondul European pentru Pescuit. CNC este format din responsabilii tuturor instituțiilor desemnate ca și Autorități de Management pentru

³⁴ PNDR- Delimitarea de alte instrumente financiare ale UE (FSE)-p.192

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Programele Operaționale sprijinite prin intermediul Instrumentelor Structurale, precum și ai instituțiilor desemnate ca și Autorități de Management pentru PNDR și Programul Operațional pentru Pescuit.

- Comitetul Național de Management pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale este în subordinea directă a CNC și este prezidat de către Autoritatea de Coordonare a Instrumentelor Structurale (ACIS), fiind format din responsabili ai Autorităților de Management, Certificare și ai Autorității de Plată pentru Programele Operaționale susținute prin Instrumentele Structurale, precum și responsabilii Autorității de Management pentru PNDR, din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale și ai Autorității de Management pentru PO - Pescuit; asigură complementaritatea abordării în managementul tuturor programelor UE, inclusiv rezolvarea problemelor de complementaritate între Instrumentele Structurale, FEADR și FEP. Doar aspectele ce nu pot fi rezolvate în cadrul Comitetului de Management vor înaintate spre decizie CNC-ului ³⁵.

Tema complementarității/evitării suprapunerilor a fost discutată și cu reprezentanții AM PNDR din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale. În baza acestor discuții putem concluziona că suprapunerile sunt evitate, deoarece măsurile din cadrul PNDR pentru DRU vizează (și se limitează la) beneficiarii finali ai altor măsuri (sprijinirea investițiilor) din PNDR. De exemplu:

- Măsura 111 vizează beneficiarii finali, respectiv fermieri care au beneficiat deja de sprijin în cadrul altor măsuri ale Axei 1. În același timp, după cum stipulează procedurile actuale, beneficiarii finali ai altor forme de sprijin din cadrul Axei 1 au obligația de a urma cursuri de formare profesională prin măsura 111; cursurile de formare profesională de la măsura 111 sunt programe de scurtă durată, la absolvirea cărora nu se acordă certificate de calificare. Posibile teme pentru aceste cursuri: diversificarea activităților agricole; dezvoltarea antreprenorială; alte oportunități de sprijin oferite de PNDR; restricțiile PNDR etc. Dacă numărul cursanților de la acest tip de măsură este mai mic decât numărul optim de cursanți necesar pentru organizarea unui astfel de program de formare, sunt selectați și invitați să participe la

³⁵ PNDR – pagina 391

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

programul de formare potențiali beneficiari finali ai altor măsuri din cadrul Axei 1 (fermieri). Astfel, se evită orice suprapunere. În luna iunie 2010 au fost lansate programe de formare profesională în cadrul măsurii 111.

- Un alt exemplu este măsura 312 – beneficiarii finali din cadrul acestei măsuri trebuie să dețină sau să obțină până la finalul măsurii/proiectului un certificat de calificare pentru activitatea economică specifică pe care plănuiesc să o dezvolte; acest certificat nu poate fi obținut prin intermediul măsurilor PNDR (= o posibilă opțiune ar fi obținerea sa la absolvirea unui program de formare profesională asigurat prin POS DRU).
- Măsura 143 constituie un alt exemplu, fiind astfel concepută încât să pregătească beneficiarii finali pentru alte măsuri din cadrul Axelor 1 și 2; astfel, se asigură sinergia între diferitele măsuri din cadrul PNDR și se evită suprapunerea cu sprijinul oferit prin POS DRU.
- În ceea ce privește situația axei/măsurilor LEADER: elaborarea acestei măsuri a început în 2006 și a beneficiat de un interes semnificativ încă de la lansare – 140 de teritorii și-au anunțat posibilă participare. Până în prezent au fost organizate două faze pregătitoare pentru potențialii beneficiari, a treia fiind încă fiind în pregătire. Beneficiarii vor fi selectați în toamna anului 2010 și pot fi ONG-uri, firme private, autorități locale etc.

În privința realizării complementarității sau sinergiei active, reprezentanții AM PNDR afirmă atât la nivel central cât și local, că nu există alte prevederi³⁶ sau structuri care să sprijine sinergia, cu excepția faptului că reprezentanții AM POS DRU sunt membri ai Comitetului de Monitorizare pentru PNDR și invers.

Această lipsă de coordonare în sensul adoptării unor prevederi în vederea creării de sinergii a fost confirmată și de actorii interesați și de beneficiari pe tot parcursul cercetării la fața locului. Nici unul dintre cei cu care am luat contact nu a putut oferi măcar un exemplu care să confirme existența unei coordonări active între fonduri.

³⁶ Cu excepția criteriilor de eligibilitate cuprinse în actualele proceduri/reglementări

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Prezentare generală 2 Concluzii și recomandări – Criteriul relevanță³⁷

Activitatea de evaluare /întrebare	Concluzii	Recomandări	Instituții vizate	Interval de implementare (S, M, L)
Întâmpinarea nevoilor grupurilor țintă în actualul context socio-economic				
III.b.2	1 Situația socio-economică din zonele rurale s-a înrăutățit însă, se pare, nu doar ca rezultat al actualei crize globale. Până în prezent, problemele structurale rămân fără soluție. În consecință, nevoile grupurilor țintă își păstrează intensitatea și, în multe cazuri, s-au acutizat, însă nu s-au modificat foarte mult: obținerea unui loc de muncă, cursuri de formare profesională, dacă acestea ajută la găsirea unui loc de muncă, îmbunătățirea competențelor pentru a păstra locul de muncă actual sau un sprijin mai mare în demararea de mici afaceri	Pentru a asigura corelarea cu nevoile existente la o scară suficient de mare, trebuie întărită capacitatea de elaborare și implementare a proiectelor – inclusiv aspecte legate de prognoze și strategii de dezvoltare regională mai bine integrate precum și o evaluare regulată a nevoilor pe baza unei planificări coordonate care să implice actorii locali relevanți. <i>(a se vedea concluziile și recomandările de mai sus referitoare la eficacitate)</i> În mod similar această recomandare se aplică și în cazul III.b.3	AM, ACIS	M
Identificarea de noi măsuri pentru a veni în întâmpinarea nevoilor				
III.b.3	2 Gama mare de activități eligibile este considerată a fi suficient de largă pentru a veni în întâmpinarea grupurilor țintă – nu a fost identificată nevoia de	Ar trebui să fie luate în considerare activități adiționale la scară mică ca urmare a modificărilor intervenite în regulamentele FSE care permit proceduri simplificate până la	AM	S

³⁷ S- scurt; M- mediu; L- lung; Pentru toate recomandările făcute în raport este indicat un interval de timp (scurt/ mediu/ lung), în care acestea să fie implementate. În general, recomandările care urmează a fi implementate pe termen scurt ar trebui să fie implementate în trei luni de la finalizarea raportului. Recomandările pe termen mediu ar trebui să fie implementate în șase-nouă luni de la finalizarea raportului. Recomandările pe termen lung ar trebui implementate în termen de un an, deși în anumite cazuri "pe termen lung", poate ajunge la o perioadă de doi - trei ani (de exemplu, în cazul recomandărilor privind următoarea perioadă de programare a POSDRU).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

Activitatea de evaluare /întrebare	Concluzii	Recomandări	Instituții vizate	Interval de implementare (S, M, L)
	activități adiționale.	un prag de 50 mii EUR (Regulamentul CE, nr.396/2009, 6 Mai 2009, Art. 1)		
3	<p>Problema reală o constituie lipsa de implementări iar aceasta are de a face cu lipsa de capacitate în zonele rurale. (a se vedea mai sus III.b.2)</p> <p>Este valabilă și situația potrivit căreia un nivel adecvat de concentrare pe grupurile cele mai vulnerabile este periclitat de abordarea foarte deschisă a activităților eligibile fără definirea unor standarde de cost – prin urmare beneficiarii consideră că este mai ușor să-i lase deoparte pe cei mai vulnerabili.</p>	<p>Stabilirea de stimulente pentru beneficiari prin, definirea, de exemplu, a standardelor de cost pentru activități / oferirea unui “bonus” pentru activități specifice celor mai vulnerabile grupuri. La lansarea cererilor de propuneri de proiecte, respectivele criterii ar trebui să fie evidențiate și să stea la baza criteriilor de selecție pentru evaluarea cererilor de finanțare care orientează solicitanții către activitățile urmărite și respectiv către grupurile țintă care au cea mai mare nevoie de sprijin.</p>	AM	M
4	<p>Orientarea strictă spre completa re-direcționare în afara agriculturii a participanților pare a nu reprezenta cea mai bună alegere sau strategie, având în vedere situația de ansamblu a pieței muncii din zonele rurale și nivelul de calificare al persoanelor care lucrează într-o formă de agricultură de (semi-)subzistență. Pentru unele persoane, ieșirea din agricultura de subzistență ar putea conduce la angajarea permanentă (fie ca angajat sau persoană cu activități</p>	<p>Regândirea abordării cel puțin în cazul celor mai vulnerabile grupuri și integrarea indemnizațiilor de șomaj și formare cu activitățile din sectoare înrudite cu agricultura (de exemplu, în construcții pentru turismul local, refacerea traseelor turistice și zonelor de picnic pentru turiști, protecția mediului, precum igienizarea depozitelor ilegale de gunoi, activități de întreținere la scară redusă în lucrări publice, ...). Acesta reprezintă, de asemenea, domeniul ideal pentru integrarea cu alte OP-uri și PNDR, incluzând utilizarea facilității de</p>	AM, Min. Muncii, ACIS	M

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Activitatea de evaluare /întrebare	Concluzii	Recomandări	Instituții vizate	Interval de implementare (S, M, L)
	independente) în agricultură și activitățile conexe, spre deosebire de perspectiva de a lucra în alte sectoare.	cheltuire a 10% din fonduri de tip FEDR.		
III.b.3	5 Persistă lipsa unei scale de măsurare a progresului pusă la punct prin intermediul diferitelor măsuri de sprijinire a persoanelor în vederea re-angajării permanente pe bază treptată și lipsa unor pachete mai relevante și caracterizate de ceva mai multă imaginație (de exemplu, TIC și limba engleză) sau a dreptului de a participa în cadrul unor măsuri complementare de formare profesională.	Rutele de reintegrare pe piața muncii mai clar definite ar trebui să fie implementate de sus în jos. Atât timp cât aceasta sau utilizarea de măsuri combinate reprezintă deja o opțiune eligibilă, crearea unor astfel de măsuri trebuie să fie promovată de o manieră mai explicită.	AM	M
III.b.3	6 Afacerile mici, nou demarate au nevoie de un nivel mai ridicat de sprijin, inclusiv sprijin investițional pentru faza de început.	Înființarea unei infrastructuri de sprijin – de exemplu, crearea de proiecte strategice specifice de către instituții publice – furnizarea respectivelor servicii și facilități către afacerile nou demarate la scară mică (sprijin contabil, sprijin cu TIC, birouri unice pentru probleme administrative precum înregistrarea etc.) – și aici cheltuielile de tip FEDR de maximum 10% ar putea reprezenta o opțiune corespunzătoare, ca și coordonarea cu alte PO	AM, OI-uri, ACIS	M

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Activitatea de evaluare /întrebare	Concluzii	Recomandări	Instituții vizate	Interval de implementare (S, M, L)
Complementaritatea între proiectele din cadrul PNDR și POS DRU				
	7 Complementaritatea (evitarea suprapunerilor) POS DRU și PNDR este asigurată având în vedere că măsurile din cadrul PNDR referitoare la DRU se adresează (și sunt limitate la) beneficiarilor finali ai altor măsuri (sprijin pentru investiții) din cadrul PNDR	n/a		
III.b.4	8 Nu există dovezi ale complementarității, adică abordări sinergetice implementate de o manieră activă care să integreze proiecte sprijinite în cadrul PNDR și POS DRU DMI 5.2. Singurul contact direct între programe se regăsește în reprezentarea reciprocă în cadrul comitetelor de monitorizare. Acest lucru demonstrează necesitatea stringentă de politici mai bine integrate care să permită crearea sistematică de proiecte complementare sau sinergetice de către ambele părți.	Din nou, elaborarea de strategii la nivelul întregii țări pentru zonele rurale și aplicarea lor în zone specifice ar putea reprezenta obiectivul perfect pentru proiecte strategice centralizate. Elaborarea strategiilor ar trebui să meargă în perfect acord cu punerea la punct a unor structuri descentralizate de sprijin precum cele descrise mai sus, care să ofere îndrumare și sprijin în elaborarea unor astfel de proiecte integrate acolo unde se consideră util acest lucru.	AM, OI-uri ACIS	M

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

4. CONCLUZII SI RECOMANDĂRI GENERALE

În acest capitol final prezentăm concluziile și recomandările generale reieșite în urma cercetării pe care am întreprins-o pentru Evaluarea Ad-Hoc a DMI 5.2. Acestea înglobează criteriile individuale de Relevanță și Eficacitate, plasându-se într-o zonă mai degrabă strategică decât operațională; ele se referă la aspecte care trebuie prioritizate și analizate pentru a asigura coerența de ansamblu în implementarea măsurilor aflate în discuție.

În fiecare caz în parte este inclusă o foarte scurtă recapitulare a constatărilor care au stat la baza concluziei respective.

Multe dintre constatările noastre detaliate și concluziile asociate acestora devin relevante în contextul implementării de ansamblu a POS DRU și nu numai în contextul DMI 5.2. DMI în sine, are potențial, iar POS DRU, în general, este privit ca fiind un demers favorabil care oferă oportunități și, în teorie, sau pe hârtie, oferă arsenalul și opțiunile necesare pentru a sprijini îmbunătățirea situației din zonele rurale. Nici măcar criza actuală nu pare a fi generat necesitatea unor schimbări semnificative în strategiile existente. În schimb, ceea ce ni s-a spus au fost următoarele: în prezent, nevoia de a sprijini zonele rurale din punctul de vedere al DRU și al altor forme de dezvoltare a devenit mai acută ca niciodată, sau așa cum s-a exprimat unul dintre actorii interesați:

“În actualul context, principala provocare a programului o reprezintă implementarea acestuia, luând în considerare faptul că ne aflăm deja la jumătatea perioadei de programare”.

Acolo unde au fost identificate discrepanțe, precum nevoia unei mai bune infrastructuri pentru cadrul de funcționare al noilor afaceri demarate; mai multă flexibilitate din punctul de vedere al acoperirii costurilor de demarare a afacerii; renunțarea la fixarea strictă pe re-direcționarea persoanelor în afara domeniului agriculturii; introducerea combinării măsurilor pentru participanții individuali în cazurile în care acestea sunt complementare sau se bazează unele pe celelalte și nu sunt direct eligibile în cadrul DMI 5.2 sau POS DRU, în general, ar trebui luate în considerare soluții mai complexe de către AM în calitate de organism responsabil pentru gestionarea strategică a fondurilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Lăsând deoparte recomandările orientate spre aspecte generale de management al fondurilor – cu excepția strategiei de organizare a raportării – și recomandările de ansamblu referitoare la politici în domeniul dezvoltării resurselor umane, care sunt abordate într-un grad mai mare de detaliu în Evaluarea Intermediară a POS DRU, ne putem concentra în cele ce urmează pe un număr restrâns de recomandări care sunt legate mai specific, de zonele rurale:

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Prezentare generală 3 Concluzii și recomandări generale³⁸

Constatări rezumate	Concluzie generală	Recomandare generală	Instituții vizate	Interval de implementare (S, M, L)
Lipsa informațiilor actualizate de monitorizare nu a permis o interpretare semnificativă, care să permită identificarea poziției pe care se plasează DMI 5.2 din punctul de vedere al realizărilor imediate și rezultatelor. Puținele date găsite erau alterate urmare a gradului redus de relevanță a cifrelor raportate, referitoare la proiectele aflate în implementare; și, mai mult decât atât, de pe urma unei lipse sistematice de sincronizare a datelor și în final, dar nu în cele din urmă, de pe urma unor calcule greșite datorate definirii excesiv de complexe a indicatorilor la nivel de	Actualul model de monitorizare a progresului înregistrat în implementare nu este bazat pe o strategie adecvată de raportare. Cuplarea raportării progresului înregistrat cu fluxurile financiare și cererile de rambursare nu oferă o bază actualizată și coerentă pentru o monitorizare strategică și o <u>coordonare activă a programului operațional centrată pe indicatorii de realizare imediată și de rezultat</u> . Această situație nu este valabilă doar în cazul DMI 5.2 ci se aplică întregului PO	Cu toate că la momentul discutării versiunii finale a raportului, a fost raportat un grad mai mare de acoperire a proiectelor prin intermediul rapoartelor tehnice, problema de bază rămâne aceeași: lipsa sincronizării datelor. Pentru a oferi o perspectivă coerentă asupra situației la nivel de DMI și PO, rapoartele tehnice ar trebui să acopere perioade calendaristice standard și ar trebui să fie înaintate în conformitate cu termene limită pre-stabilite, și nu să fie elaborate în funcție de nevoia de solicitare a rambursărilor din partea beneficiarilor.	AM	S

³⁸ S- scurt; M- mediu; L- lung; Pentru toate recomandările făcute în raport este indicat un interval de timp (scurt/ mediu/ lung), în care acestea să fie implementate. În general, recomandările care urmează a fi implementate pe termen scurt ar trebui să fie implementate în trei luni de la finalizarea raportului. Recomandările pe termen mediu ar trebui să fie implementate în șase-nouă luni de la finalizarea raportului. Recomandările pe termen lung ar trebui implementate în termen de un an, deși în anumite cazuri "pe termen lung", poate ajunge la o perioadă de doi - trei ani (de exemplu, în cazul recomandărilor privind următoarea perioadă de programare a POSDRU).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Constatări rezumate	Concluzie generală	Recomandare generală	Instituții vizate	Interval de implementare (S, M, L)
proiect.				
Lipsa capacității de elaborare a proiectelor și a cererilor de finanțare se reflectă în nivelul comparativ scăzut al numărului de cereri de finanțare depuse, prin raportare la fondurile puse la dispoziție în cadrul DMI 5.2.	Lipsa capacității și punerea sub semnul întrebării a capacității la nivel local reprezintă o problemă foarte serioasă și trebuie abordată cu prioritate. Această problemă este relevantă nu numai din perspectiva absorbției ei și din punctul de vedere al posibilității de veni în întâmpinarea	Elaborarea de strategii la nivelul întregii țări pentru zonele rurale și aplicarea lor în zone specifice ar putea reprezenta obiectivul perfect pentru <u>proiecte strategice centralizate</u> . Ea ar trebui să includă colectarea regulată și oferirea de date socio-economice actualizate legate de zonele rurale și cele urbane ca modalitate de ghidare a procesului de identificare a nevoilor și corelare cu acestea, și ca cifre de referință pentru monitorizarea strategică. Elaborarea strategiilor ar trebui să armonizate cu crearea unor <u>structuri descentralizate de sprijin</u> care să ofere îndrumare, instruire și sprijin beneficiarilor și actorilor interesați (sindicate, asociații patronale, alți parteneri sociali/ ONG-uri), precum și integrarea structurilor existente, precum birourile locale ale ANOFM și autoritățile locale (primării) – în egală măsură este recomandabilă o legătură mai clară cu <u>Parteneriatele Locale</u> pentru Ocupare și Educație O strategie regională ar trebui să <u>integreze utilizarea diferitelor fonduri</u> /OP-uri. Această activitatea ar trebui să	AM, OI-uri, ACIS	M
O astfel de lipsă de capacitate a devenit evidentă pe parcursul întregii activități de cercetare la fața locului întreprinsă în scopul realizării acestui raport				
Datorită eforturilor de consolidare a bugetului public, există opinia potrivit căreia autoritățile locale vor fi afectate semnificativ de pe urma reducerilor bugetare anunțate de guvern în special a reducerilor de personal.				
Cu toate acestea, din punctul de vedere al cererilor de finanțare depuse și în ceea ce privește procesul ulterior de selecție și				

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Constatări rezumate	Concluzie generală	Recomandare generală	Instituții vizate	Interval de implementare (S, M, L)
contractare, DMI 5.2 s-a dovedit a avea succes comparativ cu media la nivel de POS DRU	nevoilor la o scară adecvată.	fie <u>coordonată în mod activ</u> pentru că o abordare solidă a politicilor nu ar trebui să lase responsabilitatea pentru elaborarea și implementarea strategiilor în sarcina beneficiarilor.		
Astfel de nevoi nu s-au modificat pe parcursul crizei sau ca o consecință a acesteia – în schimb, s-au acutizat din punctul de vedere al numărului șomerilor, creșterii nivelului de sărăcie care este evidentă și a numărului limitat de oportunități de angajare disponibile.	Cu toate că lista de activități eligibile este suficient de cuprinzătoare pentru a răspunde nevoilor, implementarea pare a nu fi orientată corespunzător și ar trebui să fie mai bine armonizată pentru a asigura implementarea efectivă de proiecte adecvate pentru grupurile țintă relevante. Solicitanții tind să-și asume ceea ce consideră a fi mai ușor de gestionat și profitabil din punctul lor de vedere – acest lucru trebuie să fie încadrat și configurat cu ajutorul stimulentei. Structura generală de activități finanțate nu ar trebui să fie lăsată în întregime la latitudinea intereselor solicitanților.	La momentul lansării cererilor de propuneri de proiecte, autoritățile relevante ar trebui să ia în calcul tipul de activități necesare și acestea să fie specificate din punctul de vedere al volumului rezultatelor imediate urmărite. Mai mult decât atât, ar trebui oferite stimulente celor care sunt pregătiți să abordeze activitățile și grupurile țintă mai dificile pentru a evita strategiile de “exclusivism”. Un instrument în acest sens l-ar constitui definirea standardelor de cost pentru activități specifice și grupuri țintă. Acest lucru ar permite alocarea unui “bonus” aceluia care servesc mai bine obiectivele programului operațional.	AM	M
DMI și activitățile sale eligibile au fost considerate ca fiind elaborate cu suficientă larghețe astfel încât, de principiu, să poată răspunde la nevoile grupurilor țintă				
Persistă pericolul ca cele mai vulnerabile grupuri să nu fie în mod corespunzător adecvate prin intermediul activităților desfășurate datorită strategiilor de				

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTEȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Constatări rezumate	Concluzie generală	Recomandare generală	Instituții vizate	Interval de implementare (S, M, L)
“exclusivism” prezente în interiorul sistemului.				

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

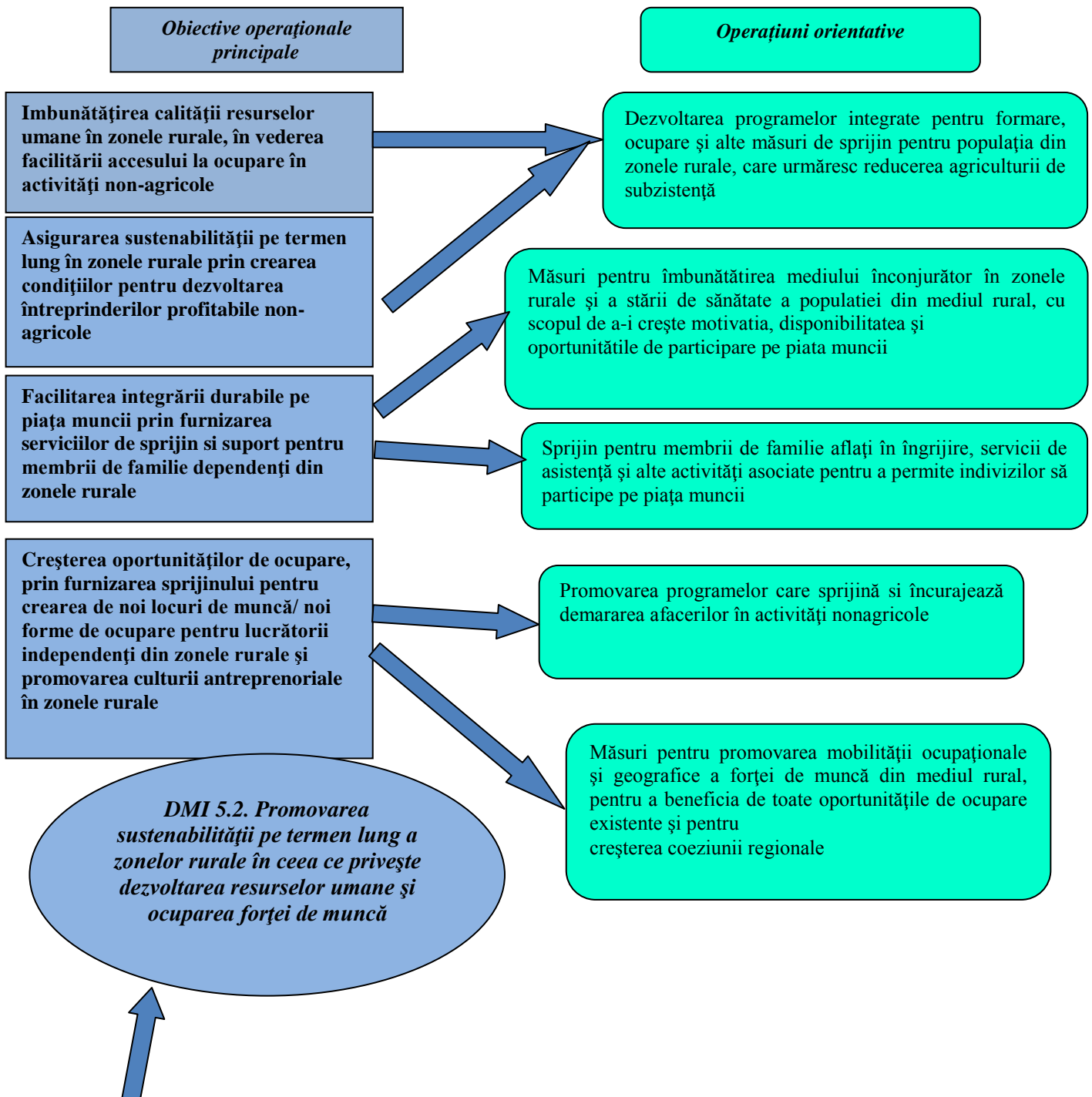
Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

5. ANEXE

Anexa 1 – Relația între Obiectivele Operaționale Principale și Operațiunile Orientative și lista Indicatorilor definiți

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

INDICATORI DE PROGRAM	INDICATORI SUPLIMENTARI
	<p>Indicatori de resurse: Numărul proiectelor cofinanțate pentru promovarea măsurilor active pentru ocupare, dintre care:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pentru sprijin integrat adresat șomerilor de lungă durată (ȘTL) • pentru promovarea mobilității ocupationale și geografice în vederea realizării corelării între oferta și cererea de pe piața muncii
<p>Indicatori de realizare imediată:</p> <p>Numărul de participanți șomeri de lungă durată programe integrate, dintre care: femei – tineri</p>	<p>Indicatori de realizare imediată:</p> <p>Numărul de acțiuni inovatoare implementate în vederea promovării angajării șomerilor de lungă durată; numărul de proiecte co-finanțate pentru formare profesională în sistem dual</p>
<p>Indicatori de rezultat:</p> <p>Rata de participanți șomeri de lungă durată certificați în programe integrate, dintre care: femei – tineri</p>	<p>Indicatori de rezultat: Ponderea persoanelor care în termen de 6 luni după participarea la programe integrate urmează o altă formă de pregătire sau și-au găsit un loc de muncă. Indicatorul este calculat pe baza sondajului organizat în rândul unui eșantion aleatoriu de persoane (%).</p>

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Anexa 2 – Evaluarea complementarității dintre PNDR și POSDRU – Tabele detaliate de corespondență pentru PNDR și DMI 5.2

Cele trei sub-tabele de mai jos subliniază în fiecare caz în parte (obiective, operațiune indicativă, activități eligibile) potențiala suprapunere, așa cum se regăsește aceasta în descrierile PNDR și respectiv în DCI POSDRU

Obiective operationale

<p>PNDR Axa 1 : Îmbunătățirea competitivității în sectorul agricol și forestier Măsura: 111 Formare profesională, acțiuni de informare și diseminare a cunoștințelor</p>	<p>DCI POSDRU AP 5 DMI 5.2 – Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă</p>
<p>Obiectivele operaționale conțin activități care vor contribui la:</p> <p>a) Îmbunătățirea cunoștințelor tehnice și economice generale, specifice pentru agricultură, silvicultură și industria alimentară;</p> <p>b) Pregătirea generală pentru managementul și administrarea fermelor;</p> <p>c) Respectarea eco-condiționalității și a Standardelor Politicii Agricole Comune, diversificarea sau restructurarea producției din ferme (introducerea de noi produse și sisteme de procesare);</p> <p>d) Un nivel de conștientizare crescută în rândul fermierilor în ceea ce privește problemele generale de mediu din sectorul agricol, forestier și al industriei alimentare pentru a îmbunătăți protecția mediului;</p> <p>e) Educarea și creșterea nivelului de conștientizare în rândul proprietarilor de păduri (dobândirea conștiinței forestiere) în vederea asigurării gospodăririi durabile a pădurilor, coroborate cu utilizarea eficientă a</p>	<p>Principalele obiective operationale ale acestui DCI sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea calității resurselor umane în zonele rurale pentru a facilita accesul la angajare în activități non-agricole; • Asigurarea sustenabilității pe termen lung în zonele rurale prin crearea condițiilor pentru dezvoltarea întreprinderilor profitabile non-agricole; • Facilitarea unei integrări sustenabile pe piața muncii prin asigurarea serviciilor de susținere și asistentă pentru membrii de familie dependenți în zonele rurale; • Creșterea oportunităților de angajare prin asigurarea sprijinului pentru crearea de noi locuri de muncă / noi forme de angajare pentru lucrători independenți în zonele rurale și promovarea culturii antreprenoriale în zonele rurale.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

<p>PNDR Axa 1 : Îmbunătățirea competitivității în sectorul agricol și forestier Măsura: 111 Formare profesională, acțiuni de informare și diseminare a cunoștințelor</p>	<p>DCI POSDRU AP 5 DMI 5.2 – Promovarea sustenabilității pe termen lung a zonelor rurale în ceea ce privește dezvoltarea resurselor umane și ocuparea forței de muncă</p>
<p>resurselor forestiere și creșterea procentului de păduri la nivel național care reprezintă principalele obiective ale politicii forestiere naționale; f) Informarea despre introducerea noilor tehnologii informaționale și comunicaționale (TI). Furnizarea acțiunilor de formare profesională, precum și a acțiunilor de informare și diseminare a cunoștințelor se va realiza pentru fiecare fermier, pe baza acordului acestuia, fără discriminări bazate pe vârstă, sex, rasă, origine etnică, afiliere politică sau religioasă etc.</p>	

Domeniu de acțiune și acțiuni / operațiuni orientative

<p>Domeniu de acțiune și acțiuni</p> <p>Măsura este menită să sprijine:</p> <p>1. Programe de formare profesională pe termen scurt (cursuri de inițiere, perfecționare și de specializare) cu diferite perioade de formare, în funcție de tema cursului, grupul țintă și nivelul existent de formare al solicitanților pentru formare profesională (beneficiarii finali) pentru a îmbunătăți și perfecționa competențele manageriale și tehnice în domeniul agricol, forestier și agro-alimentar, pentru introducerea noilor tehnologii și inovații, protecția mediului și agricultură ecologică, cunoașterea și respectarea eco-condiționalităților etc.</p>	<p>Operațiuni orientative:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea de programe integrate pentru formare, angajare și alte măsuri de sprijin pentru persoane din zonele rurale, menite să reducă agricultura de subzistentă; • Măsuri pentru promovarea mobilității ocupaționale și geografice a forței de muncă rurale pentru a absorbi toate posibilitățile existente de angajare și a crește coeziunea regională; • Măsuri pentru îmbunătățirea mediului în zonele rurale și condițiile de sănătate a populației rurale, menite să le sporească motivația, disponibilitatea și posibilitatea de participare pe piața muncii;
--	---

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

2. Acțiuni de informare și diseminare a cunoștințelor în ceea ce privește schemele de sprijin ale PAC, metodele de implementare ale măsurilor de dezvoltare rurală. Activitățile prevăzute a se efectua în cadrul acestei măsuri au un caracter colectiv și nu individual.

- Sprijinirea membrilor dependenți de familie, servicii de asistență și alte activități asociate care permit individului să participe pe piața muncii;
- Promovarea programelor care sprijină și încurajează pornirea de afaceri în activități non-agricole.

Descrierea operațiunilor / activităților eligibile

Descrierea operațiunilor (inclusiv tipuri de formare)

1. Furnizarea de programe de formare profesională care cuprind acțiuni din sectoarele agricol, silvic și alimentară, cum ar fi:

- Diversificarea activităților în exploatarea agricolă, îmbunătățirea calității producției, igienei și siguranței alimentelor, crearea condițiilor pentru asigurarea bunăstării animalelor și sănătății plantelor, siguranța la locul de muncă, utilizarea îngrășămintelor în agricultură în conformitate cu standardele Uniunii Europene;
- Îmbunătățirea și încurajarea afacerilor;
- Îmbunătățirea cunoștințelor despre protecția mediului;
- Pregătire tehnică (noi tehnologii informaționale, introducerea inovațiilor, difuzarea rezultatelor cercetării și a gestionării durabile a resurselor naturale etc.)
- Management durabil al terenurilor agricole și forestiere;
- Dezvoltarea abordărilor inovative în lanțul agro-alimentar;
- Asumarea cerințelor cu privire la eco-condiționalitate și aplicarea metodelor de producție compatibile cu conservarea și îmbunătățirea

Activități eligibile

- Cercetări și studii de teren / situații curente cu privire la șomaj și agricultura de subzistență în zonele rurale, previziuni pentru direcțiile PFM în zonele rurale;
- Cercetări și studii de teren / nevoi specifice ale diferitelor grupuri țintă din zone rurale pentru (re)integrarea pe piața muncii;
- Dezvoltarea și implementarea campaniilor de informare și de creștere a conștientizării în școli din zonele rurale în ceea ce privește oportunitățile în educație și pe piața muncii în domenii non-agricole;
- Dezvoltarea și implementarea campaniilor de creștere a conștientizării, de promovare și sprijin în ceea ce privește angajarea în domenii non-agricole pentru persoane implicate în agricultura de subzistență;
- Dezvoltarea și implementarea campaniilor de creștere a conștientizării, motivaționale, de informare și consiliere pentru persoane din zone rurale implicate în activități non-agricole, pentru a asigura participarea acestora la activități de formare profesională, pentru a spori adaptabilitatea la nevoile și la evoluția pieței locale și regionale etc.;
- Dezvoltarea și implementarea campaniilor de creștere a conștientizării în rândul angajaților și angajatorilor în zone rurale pentru a combate munca nedeclarată și

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

caracteristicilor peisajului și cu protecția mediului.

2. Sprijin financiar acordat pentru participarea fermierilor la diferite întâlniri tematice, târguri, expoziții, proiecte de succes, evenimente care pot contribui la informarea fermierilor cu privire la, spre exemplu, noile tehnologii aplicate în diferite sectoare, sau pentru acțiuni de schimb de experiență etc.

pentru a respecta diversitatea la locul de muncă;

- Campanii de promovare a mobilității ocupaționale, sectoriale și geografice a forței de muncă rurale;
- Dezvoltarea și implementarea de programe și campanii de promovare pentru antreprenoriat în zonele rurale, cu atenție specială asupra femeilor;
- Promovarea și asigurarea sprijinului pentru revitalizarea și dezvoltarea artizanatului tradițional;
- Campanii de promovare pentru protecția mediului în zone rurale, un mod de viață sănătos, creșterea conștientizării asupra efectelor negative ale tutunului, alcoolului etc.;
- Sprijinirea consultanței oferite în sprijinul demarării afacerilor, precum și pentru demararea afacerilor mici în zone rurale, de asemenea pentru modul de utilizare a instrumentelor de micro creditare, cu atenție îndreptată asupra femeilor;
- Asigurarea îndrumării profesionale și informarea, consilierea pentru carieră, consiliere pentru dezvoltarea personală și orice alt tip de servicii de sprijin pentru persoane din zonele rurale, în special pentru cei care au intrat de curând pe piața muncii și membrii familiei acestora, cu scopul de a facilita mobilitatea lor ocupațională, sectorială și geografică;
- Evaluarea competențelor obținute în context informale și / sau non formal pentru populația rurală, pentru a atesta cunoștințele acestora, abilitățile și competențele lor pentru activități non-agricole;
- Asigurarea programelor de formare profesională, cu excepția formării în vederea calificării sau recalificării angajaților din zonele rurale, pentru a îmbunătăți competențele și abilitățile necesare pe piața muncii (inclusiv

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Tehnologia Informației și Comunicațiilor, module de limbi străine etc.);

- Asigurarea programelor de formare profesională – cu excepția formării în vederea calificării sau recalificării – pentru persoane din agricultură de subzistență pentru formare în sectorul non-agricol unde există oportunități pe piața locurilor de muncă locale sau regionale;
- Asigurarea programelor de formare profesională pentru sănătate și siguranță în muncă (inclusiv limitarea factorilor de risc la locul de muncă);
- Programe de formare profesională pentru manageri și profesioniști implicați în managementul resurselor umane din zonele rurale, pentru a include aspecte cu privire la managementul eficient al resurselor umane, protecția muncii și a mediului, egalitatea de șanse și respectul pentru diversitate la angajare etc.;
- Dezvoltarea și asigurarea programelor de formare antreprenorială pentru promovarea afacerilor în zonele rurale;
- Dezvoltarea și asigurarea programelor de formare profesională ce permit forței de muncă rurale să beneficieze de oportunitățile în administrarea mediului și încurajarea respectului pentru mediul înconjurător;
- Fondarea / dezvoltarea rețelelor de servicii/operatori DRU, inclusiv formare pentru muncitori, pentru a asigura informarea și consilierea populației rurale;
- Fondarea/dezvoltarea rețelelor și parteneriatelor pentru schimbul și integrarea bunelor practici, vizite de studii, organizarea de seminarii, conferințe pentru a promova angajabilitatea forței de muncă rurale pentru a crește coeziunea regională, motivarea și mobilizarea populației rurale în vederea angajării, organizarea pieței muncii în zonele rurale, sectorul serviciilor în zonele rurale, diversificarea economiei rurale, promovarea oportunităților egale, protecția mediului și a patrimoniului cultural în zonele rurale etc.;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

- Promovarea serviciilor de plasare la locul de muncă și altor servicii de angajare, precum activități de informare, creșterea conștientizării, ghidare, consiliere, motivare, sprijin în găsirea unui loc de muncă, servicii de plasament, târguri de locuri de muncă, cluburi pentru locuri de muncă în zonele rurale;
- Asigurarea sprijinului pentru membri dependenți ai familiei, servicii de asistență care asigură participarea persoanelor din zone rurale pe piața muncii precum centre de zi pentru copii și adulți, servicii pentru persoane cu dizabilități, sprijin pentru servicii de ajutor la domiciliu etc. ;
- Sprijin pentru elaborarea și implementarea strategiilor integrate pentru dezvoltarea inițiativelor locale în zona rurală, care să stea la baza diversificării în economia locală și creării de noi locuri de muncă în zonele rurale, în sectoare non-agricole;
- Sprijin pentru măsuri inovatoare, inter-regionale și trans-naționale și dezvoltarea de instrumente și mecanisme pentru creșterea numărului de persoane active din punct de vedere economic, care trăiesc în zonele rurale.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Anexa 3 - Grupurile țintă cu potențial de suprapunere în cadrul AP DMI 5.2, AP 3, AP 6, DMI 6.- POSDRU și măsurile corespondente din PNDR

DCI POSDRU	PNDR
<p>Axa 5_DMI 5.1. - Dezvoltarea și implementarea Măsurilor Active de Ocupare</p> <p>Grupuri țintă</p> <ul style="list-style-type: none"> • Persoane inactive; • Persoane care caută un loc de muncă; • Șomeri; • Tineri șomeri; • Șomeri peste 45 de ani; • Șomeri de lungă durată, tineri și adulți; • Persoane care au abandonat școala timpuriu. 	<p>Axa 1: Îmbunătățirea competitivității în sectorul agricol și silvic/ Măsura: 111 Formare profesională, acțiuni de informare și diseminarea cunoștințelor – niciun proiect implementat în cadrul acestei măsuri – 30 aprilie 2010 – pagina de internet Ministerul Agriculturii</p> <p>"Beneficiari finali</p> <p>Criterii de stabilire a priorităților pentru participanții la activitățile de formare profesională în domeniul agricol</p> <p>Caietul de Sarcini va specifica criteriile de stabilire a priorităților aplicate în funcție de tema formării, pe baza cărora furnizorii de formare profesională, ai informării și diseminării de cunoștințe vor selecta beneficiarii finali – criteriile sunt aplicate în cazul în care numărul de beneficiari finali identificați depășește numărul inițial stipulat în Caietul de Sarcini; Următoarele criterii;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să aibă cel mult 40 ani; • Să fie fermier de semi-subzistență; • Să fie membru al unui grup de producători sau alte forme de asociere recunoscute conform legislației naționale în vigoare; • Să aibă un proiect de investiții;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

DCI POSDRU	PNDR
	<ul style="list-style-type: none"> • Să dețină o fermă într-o zona mai puțin favorizată; • Să fie beneficiari ai măsurilor Axei I și II; • Să aibă un nivel scăzut de educație. <p>În sectoarele silvic și alimentară, participanții la formare vor fi selecționați după principiul „primul venit – primul servit”.</p>
<p>"AXA 3 – Creșterea adaptabilității muncitorilor și întreprinderilor, DMI 3.3 – Dezvoltarea de parteneriate și încurajarea inițiativelor pentru parteneriate sociale și societatea civilă"</p> <p><u>Grupuri țintă</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Personalul partenerilor sociali; • Membrii Pactelor Regionale pentru Ocupare și Incluziune Socială; • Membrii Parteneriatelor Locale pentru Ocupare și Incluziune Socială; • Personalul organizațiilor societății civile; • Membrii ai Comitetelor Sectoriale; • Membrii Consorțiilor Regionale pentru educație și formare; • Membrii Comitetelor Locale pentru Dezvoltarea Parteneriatelor Sociale în Învățământul Profesional și Tehnic; • Personalul asociațiilor profesionale; 	<p>Axa 4 LEADER/ Măsurile 41 și 421/ Măsura 431/ Sub-măsura 431.1/ Sub-măsura 431.2</p> <p><u>"Beneficiari finali:</u></p> <p>Faza 1 – Creșterea nivelului de conștientizare cu privire la actorii locali în ceea ce privește abordarea LEADER</p> <p>Parteneri economici și sociali din potențialele arii LEADER</p> <p>Alți reprezentanți ai societății civile, precum fermierii, femeile din zonele rurale, tineri și asociațiile acestora, din potențiala arie LEADER</p> <p>Parteneri publici care acoperă parțial sau în totalitate potențiala arie LEADER</p> <p>Prioritatea în selectarea beneficiarilor finali ar trebui acordată după cum urmează:</p> <p>Partenerilor potențiali care nu au beneficiat în trecut de formare în cadrul LEADER</p> <p>Reprezentanți ai sectorului privat</p> <p>Reprezentanți ai asociațiilor / ONG-urilor / organizațiilor care pot juca un rol în</p>

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

DCI POSDRU	PNDR
<ul style="list-style-type: none"> • Personalul camerelor de comerț și industrie; • Personalul asociațiilor IMM-urilor; • Personalul asociațiilor fermierilor și meșteșugarilor. 	<p>diseminarea informațiilor cu privire la potențiala arie LEADER</p> <p>Faza 2 – Formare pentru reprezentanții potențialelor GAL</p> <p>Trebuie să fie un reprezentant sau membru al unui grup compus din cel puțin 2 organizații private și 1 entitate publică din potențiala arie LEADER</p> <p>Participarea la formare în faza 1 sau o altă pregătire de bază în cadrul Leader sau să demonstreze cunoștințele / experiența în abordarea LEADER</p> <p>Prioritate în selectarea beneficiarilor finali ar trebui acordată, după cum urmează:</p> <p>Grupurilor în care majoritatea partenerilor își pot desemna un reprezentant în urma formării</p> <p>Un grup care acoperă o arie neacoperită de alt solicitant</p> <p>Grupuri în care majoritatea partenerilor provin din sectorul privat / ONG-uri</p> <p>Grupuri care acoperă teritorii cu mai mult de 20.000 locuitori</p> <p>Faza 3 – Sprijin financiar pentru pregătirea cererilor GAL</p> <p>Criterii de eligibilitate:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grupuri care cuprind parteneri reprezentanți ai sectoarelor socio-economice din teritoriul eligibil unde partenerii publici reprezintă mai puțin de 50% (cu un acord de participare oficial semnat de fiecare membru). • Grupuri care și-au definit teritoriul geografic omogen care trebuie să fie în cadrul ariei eligibile LEADER și să conțină o populație între 10.000 și 150.000 locuitori

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

DCI POSDRU	PNDR
	<ul style="list-style-type: none"> • Grupuri din care cel puțin un reprezentant a urmat o pregătire în cadrul Leader în acest program sau o altă formă de pregătire <p>Prioritatea în selecționare ar trebui acordată, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grupurilor care acoperă un teritoriu rural cu mai mult de 20.000 locuitori • Grupurilor cu mai mult de 9 organizații / instituții partenere • Grupurilor care acoperă teritorii neacoperite de alți solicitanți • Grupuri cu suficiente resurse umane și experiență pentru pregătirea planurilor de dezvoltare locală. Această sub-măsură va începe imediat după aprobarea PNDR (toate cele trei faze) și se va încheia la sfârșitul anului 2009.”
<p>AXA 6 – PROMOVAREA INCLUZIUNII SOCIALE_DMI 6.1 – Dezvoltarea economiei sociale</p> <p>Grupuri țintă</p> <ul style="list-style-type: none"> • Persoane de etnie romă; • Persoane cu dizabilități; • Tineri cu vârsta peste 18 ani care părăsesc sistemul instituționalizat de protecție a copilului; • Familii cu mai mult de doi copii, inclusiv familii cu părinți singuri ; • Copii expuși riscurilor; 	

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

DCI POSDRU	PNDR
<ul style="list-style-type: none"> • Persoane care au abandonat școala timpuriu; • Femei; • Foști infractori, condamnați și delincvenți juvenili; • Persoane dependente de droguri și alcool, persoane cu dizabilități mintale; • Persoane fără adăpost; • Victime ale violenței în familie; • Persoane afectate de boli care le influențează viața profesională și socială (precum persoane infectate cu HIV/SIDA, cancer etc.) ; • Imigranți; • Refugiați sau persoane care solicită azil • Persoane care trăiesc din venitul minim garantat; • Persoane care locuiesc în comunități izolate; • Victime ale traficului de persoane; • Alte grupuri vulnerabile; • Lucrători sociali, asistenți personali, asistente medicale comunitare; • Mediatori familiali, mediatori sanitari; • Asistenți maternali, îngrijitori, personal din instituțiile rezidențiale; • Manageri ai întreprinderilor sociale; • Specialiști și formatori implicați în economia socială. 	

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

DCI POSDRU	PNDR
<p>„AXA 3 – Creșterea adaptabilității muncitorilor și întreprinderilor DMI 3.1 – Promovarea culturii antreprenoriale.”</p> <p><u>Grupuri țintă</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Angajați; • Personal de management în întreprinderi, în special microîntreprinderi și IMM-uri; • Antreprenori; • Persoane care doresc să înceapă o afacere independentă; 	<p>„Axa 3 Calitatea vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale / Măsura 321 Sprijin pentru crearea și dezvoltarea micro-întreprinderilor – 2200 aplicanți, 442 selecționați, 172 contractați”</p> <p><u>Beneficiari</u></p> <p>Microîntreprinderi așa cum sunt acestea definite de Recomandarea Comisiei 2003/361/CE și legislația națională în vigoare 35 (întreprinderi care au mai puțin de 10 persoane și au o cifră de afaceri netă anuală care nu depășește 2 milioane Euro);</p> <p>Persoane fizice (neînregistrate ca entități legale) – care anterior datei de semnare a contractului de finanțare, se angajează să obțină o autorizație minimală în calitate de persoană fizică autorizată 36 și să opereze ca microîntreprinderi.”</p>
	<p>Axa 1: Îmbunătățirea competitivității sectorului agricol și silvic / Măsura 143 Furnizarea de servicii de consiliere și consultanță pentru agricultori – fără proiecte</p> <p><u>Beneficiari</u></p> <p>Beneficiarii finali ai acestui ajutor financiar sunt fermierii în concordanță cu definiția din Subcapitolul 5.2.</p> <p>Definiția fermierului pentru măsurile Axei 1</p> <p>Fermierul este o persoană fizică sau juridică, a cărei exploatație este situată pe teritoriul țării și are o dimensiune egală sau mai mare de 2 UDE, care practică în principal activități agricole și care este înregistrată în Registrul fermelor/Registrul agricol. Unitatea de dimensiune economică (UDE) reprezintă</p>

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

DCI POSDRU	PNDR
	<p>unitatea prin care se exprimă dimensiunea economică a unei exploatații agricole determinată pe baza marjei brute standard a exploatației (Decizia Comisiei nr. 85/377/CEE). Valoarea unei unități de dimensiune economică este de 1.200 euro.</p> <p>Fermele de subzistență și exploatațiile/gospodăriile forestiere care nu desfășoară și activități agricole nu sunt eligibile pentru această măsură.</p> <p>Măsura sprijină;</p> <p>Perioada 2007 - 2009</p> <p>a) Fermieri care dețin ferme de semi-subzistență;</p> <p>b) Tineri fermieri și instalarea acestora;</p> <p>c) Fermieri care se înscriu în măsura 214 „Plăți pentru agro – mediu”;</p> <p>d) Fermieri (doar persoane fizice) care se înscriu în măsura 221 „Prima împădurire a terenurilor agricole”;</p> <p>e) Alți fermieri (ferme comerciale, membri ai unor grupuri de producători sau ai altor forme asociative) pentru acțiunile de consiliere/consultanță generală prevăzute la punctele B) și C) din cadrul măsurii.</p> <p>Perioada 2010 – 2013”</p>

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Anexa 4 – Evoluția parametrilor DCI DMI 5.2 între 10.2007 și 05.2009

Centralizare a listei activităților eligibile în cadrul DMI 5.2 – Schimbări intervenite între octombrie 2007 și versiunea din 20.05.09 (Versiunea în limba engleză) – modificările sunt subliniate

Versiunea 20.05.09	Versiunea octombrie 2007
1. Activități de cercetare și studii de teren ale situației curente cu privire la șomaj și agricultura de subzistență în zonele rurale, precum și previziuni pentru direcțiile PFM în zonele rurale;	1. Activități de cercetare și studii de teren ale situației curente cu privire la șomaj și agricultura de subzistență în zonele rurale, precum și previziuni pentru direcțiile PFM în zonele rurale;
2. Activități de cercetare și studii de teren cu privire la nevoile specifice ale diferitelor grupuri țintă din zone rurale pentru (re)intrarea pe piața muncii;	2. Cercetare și studii de teren cu privire la nevoile specifice ale diferitelor grupuri țintă din zone rurale pentru (re)intrarea pe piața muncii;
3. Dezvoltarea și implementarea campaniilor de informare și de creștere a conștientizării în școlile din zonele rurale, în ceea ce privește oportunitățile din educație și pe piața muncii în domenii non-agricole;	3. Informarea și creșterea conștientizării în școlile din zonele rurale, în ceea ce privește oportunitățile în educație și pe piața muncii în domenii non-agricole;
4. Dezvoltarea și implementarea campaniilor de creștere a conștientizării, promovare și sprijin în ceea ce privește angajarea în domenii non-agricole pentru persoane implicate în agricultura de subzistență;	4. Creșterea conștientizării, promovare și sprijin în ceea ce privește angajarea în domenii non-agricole pentru persoane implicate în agricultura de subzistență;
5. Dezvoltarea și implementarea campaniilor de creștere a conștientizării, motivaționale, de informare și consiliere pentru persoane din zone rurale implicate în activități non-agricole,	5. Campanii de creștere a conștientizării, motivaționale, de informare și consiliere pentru persoane din zone rurale implicate în activități non-

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Versiunea 20.05.09	Versiunea octombrie 2007
<p>pentru a asigura participarea acestora la activității de formare profesională, pentru a spori adaptabilitatea la nevoile și la evoluția pieței locale și regionale etc.;</p>	<p>agricole, pentru a asigura participarea acestora la activității de formare profesională, pentru a asigura adaptabilitatea la nevoile și evoluția pieței locale etc.;</p>
<p>6. Dezvoltarea și implementarea campaniilor de creștere a conștientizării printre angajați și angajatori în zone rurale pentru a combate munca nedeclarată și pentru a respecta diversitatea la locul de muncă;</p>	<p>6. Campanii de creștere a conștientizării printre angajați și angajatori din zonele rurale pentru a transforma munca nedeclarată în forme legale de angajare;</p>
<p>7. Campanii de promovare a mobilității ocupaționale, sectoriale și geografice a forței de muncă rurale;</p>	<p>7. Campanii de promovare a mobilității ocupaționale, sectoriale și geografice a forței de muncă rurale;</p>
<p>8. Dezvoltarea și implementarea de programe și campanii de promovare pentru antreprenariat în zonele rurale, cu atenție specială asupra femeilor;</p>	<p>8. Programe/campanii de promovare pentru antreprenariat în zonele rurale, pentru dezvoltarea culturii antreprenoriale cu atenție specială asupra femeilor;</p>
<p>9. Promovarea și asigurarea sprijinului pentru revitalizarea și dezvoltarea artizanatului tradițional;</p>	<p>9. Promovarea și asigurarea sprijinului pentru revitalizarea și dezvoltarea artizanatului tradițional;</p>
<p>10. Campanii de promovare pentru protecția mediului în zone rurale, un mod de viață sănătos, creșterea conștientizării asupra efectelor negative ale tutunului, alcoolului etc.;</p>	<p>10. Campanii de promovare pentru protecția mediului în zone rurale, un mod de viață sănătos precum controale medicale regulate, creșterea conștientizării asupra efectelor nocive ale tutunului, alcoolului etc.;</p>
<p>11. Sprijinirea consultanței în afaceri pentru</p>	<p>11. Sprijinirea consultanței în afaceri pentru</p>

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Versiunea 20.05.09	Versiunea octombrie 2007
<p>demarare și demararea afacerilor mici în zone rurale, de asemenea pentru modul de utilizare a instrumentelor de micro creditare, cu atenție îndreptată asupra femeilor;</p>	<p>pregătirea demarării și demararea afacerilor mici în zone rurale, de asemenea pentru modul de utilizare a instrumentelor de micro creditare, cu atenție îndreptată asupra femeilor;</p>
<p>12. Asigurarea îndrumării profesionale și informarea, consilierea pentru carieră, consiliere în dezvoltare personală și orice alt tip de servicii de sprijin pentru persoane din zonele rurale, în special pentru cei care au intrat de curând pe piața muncii și membrii familiei acestora, cu scopul de a facilita mobilitatea lor ocupațională, sectorială și geografică;</p>	<p>12. Asigurarea îndrumării profesionale, consilierea pentru carieră, consiliere în dezvoltare personală și orice alt tip de servicii de sprijin pentru persoane din zonele rurale, în special pentru cei care au intrat de curând pe piața muncii și membrii familiei acestora, cu scopul de a facilita mobilitatea lor ocupațională, sectorială și geografică;</p>
<p>13. Evaluarea competențelor obținute în contexte informale și / sau non formale pentru populația rurală, pentru a atesta cunoștințele acestora, abilitățile și competențele lor pentru activități non-agricole;</p>	<p>13. Asigurarea evaluării profesionale pentru populația rurală pentru a certifica cunoștințele, abilitățile și competențele acestora pentru activități non-agricole;</p>
<p>14. Asigurarea programelor de formare profesională, cu excepția formării în vederea calificării sau recalificării angajaților din zonele rurale, pentru a îmbunătăți competențele și abilitățile necesare pe piața muncii (inclusiv Tehnologia informației și comunicațiilor, module de limbi străine etc.);</p>	<p>14. Îmbunătățirea competențelor pentru a realiza dezvoltarea personală și a îmbunătăți accesul pe piața muncii pentru populația rurală. Module de Tehnologia Informației și Comunicațiilor, limbi străine etc.;</p>
<p>15. Asigurarea programelor de formare profesională – cu excepția formării în vederea</p>	<p>15. Asigurarea programelor de formare – cu excepția formării în vederea calificării</p>

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Versiunea 20.05.09	Versiunea octombrie 2007
<p>calificării sau recalificării – pentru persoane în agricultură de subzistență din sectoare non-agricole unde există posibilități pe piața locurilor de muncă locale sau regionale;</p>	<p>sau recalificării – pentru persoane în agricultura de subzistență din sectoare non-agricole unde există posibilități pe piața locală sau regională a locurilor de muncă;</p>
<p>16. Asigurarea programelor de formare profesională pentru sănătate și siguranță în muncă (inclusiv limitarea factorilor de risc la locul de muncă);</p>	<p>16. Programe de formare pentru sănătate și siguranță în muncă (inclusiv limitarea factorilor de risc la locul de muncă);</p>
<p>17. Programe de formare profesională pentru manageri și profesioniști implicați în managementul resurselor umane din zonele rurale, pentru a include aspecte cu privire la managementul eficient al resurselor umane, protecția muncii și a mediului, șanse egale și respectul pentru diversitate la angajare etc.;</p>	<p>17. Programe de formare pentru antreprenori și profesioniști implicați în managementul resurselor umane pentru a oferi locuri de muncă mai bune în/pentru zonele rurale (managementul resurselor umane, protecția muncii și a mediului înconjurător, șanse egale la angajare etc.);</p>
<p>18.</p>	<p>18. Furnizarea de formare pentru persoanele implicate în activități non-agricole în zone rurale, pentru a asigura sustenabilitatea pe termen lung a oportunităților actuale de locuri de muncă din zonele rurale;</p>
<p>19. Dezvoltarea și asigurarea programelor de formare antreprenorială pentru promovarea afacerilor în zonele rurale;</p>	<p>19. Programe de formare antreprenorială pentru promovarea afacerii în zonele rurale, cu atenție specială acordată femeilor;</p>
<p>20. Dezvoltarea și asigurarea programelor de</p>	<p>20. Programe de formare profesională ce</p>

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Versiunea 20.05.09	Versiunea octombrie 2007
<p>formare profesională ce permit forței de muncă rurale să beneficieze de oportunitățile în administrarea mediului și încurajarea respectului pentru mediul înconjurător;</p>	<p>permit forței de muncă rurale să beneficieze de oportunitățile în administrarea mediului și încurajarea respectului pentru mediul înconjurător;</p>
<p>21.Fondarea / dezvoltarea rețelelor de servicii/operatori DRU, inclusiv formare pentru muncitori, pentru a asigura informarea și consilierea populației rurale;</p>	<p>21.Fondarea / dezvoltarea rețelelor de servicii/operatori DRU, inclusiv formare pentru muncitori, pentru a asigura informarea și consilierea populației rurale în domeniul ocupării și resurselor umane;</p>
<p>22.Fondarea/dezvoltarea rețelelor și parteneriatelor pentru schimbul și integrarea bunelor practici, vizite de studii, organizarea de seminarii, conferințe pentru a promova angajabilitatea forței de muncă rurale pentru a crește coeziunea regională, motivarea și mobilizarea populației rurale pentru a se angaja, organizarea pieței muncii în zonele rurale, sectorul serviciilor în zonele rurale, diversificarea economiei rurale, promovarea egalității de șanse, protecția mediului și a patrimoniului cultural în zonele rurale etc.;</p>	<p>22.Fondarea/dezvoltarea rețelelor și parteneriatelor pentru schimbul și integrarea bunelor practici, vizite de studii, organizarea de seminarii, conferințe pentru promovarea angajabilității forței de muncă rurale pentru a crește coeziunea regională (ex. motivarea și mobilizarea populației rurale pentru a se angaja, organizarea pieței muncii în zonele rurale, sectorul serviciilor în zonele rurale, diversificarea economiei rurale, promovarea egalității de șanse, protecția mediului și a patrimoniului cultural în zonele rurale etc.);</p>
<p>23.Promovarea plasării la locul de muncă și alte servicii de angajare, precum activități de informare, creșterea conștientizării, ghidare, consiliere, motivare, sprijin în găsirea unui loc de muncă, servicii de plasament, târguri de</p>	<p>23.Promovarea plasării la locul de muncă (informare, creșterea conștientizării, ghidare, consiliere, activități de motivare, sprijin în găsirea unui loc de muncă, servicii de plasament, târguri de</p>

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Versiunea 20.05.09	Versiunea octombrie 2007
locuri de muncă, cluburi pentru locuri de muncă în zonele rurale;	locuri de muncă, cluburi pentru locuri de muncă în zonele rurale);
24. Asigurarea sprijinului pentru membri dependenți de familie, servicii de asistență care asigură participarea persoanelor din zone rurale pe piața muncii precum centre de zi pentru copii și adulți, servicii pentru persoane cu dizabilități, sprijin pentru servicii de ajutor la domiciliu etc. ;	24. Asigurarea sprijinului pentru membrii dependenți de familie, servicii de asistență care asigură participarea persoanelor din zone rurale pe piața muncii precum centre de zi pentru copii și adulți, servicii pentru persoane cu dizabilități, sprijin pentru servicii de ajutor la domiciliu, cu activități gospodărești etc. ;
25. Sprijin pentru elaborarea și implementarea strategiilor integrate pentru dezvoltarea inițiativelor locale în zona rurală, care să stea la baza diversificării în economia locală și creării de noi locuri de muncă în zonele rurale, în sectoare non-agricole;	25. Sprijin pentru elaborarea și implementarea strategiilor integrate pentru dezvoltarea inițiativelor locale în zona rurală, care să stea la baza diversificării în economia locală și creării de noi locuri de muncă în zonele rurale, în sectoare non-agricole, cu participarea persoanelor din zone rurale;
26. Sprijin pentru măsuri inovatoare, inter-regionale și trans-nationale și dezvoltarea de instrumente și mecanisme pentru creșterea numărului de persoane active din punct de vedere economic, care trăiesc în zonele rurale.	26. Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de instrumente și mecanisme pentru creșterea numărului de persoane active din punct de vedere economic, care trăiesc în zonele rurale.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Centralizare a listei cheltuielilor eligibile în cadrul DMI 5.2 – Schimbări intervenite între octombrie 2007 și versiunea din 20.05.09 (Versiunea în limba engleză)

Versiunea 20.05.09	Versiunea octombrie 2007
1. Cheltuieli cu personalul	
2. Cheltuieli cu cazarea, transportul și diurna;	1. Transport, cazare, diurne
3. Cheltuieli aferente managementului de proiect;	2. Cheltuieli aferente managementului de proiect
4. Taxe	
5. Cheltuieli financiare și juridice;	
6. Închirieri, amortizări, leasing;	3. Cheltuieli pentru închirieri, amortizări, leasing, asigurarea clădirilor și a echipamentului;
7. Subvenții și burse;	4. Subvenții și burse
8. Cheltuieli generale de administrație;	5. Cheltuieli generale de administrație;
9. Cheltuieli aferente organizării de evenimente;	6. Cheltuieli pentru publicitate, promovare și difuzare, organizarea evenimentelor de informare;
10. Informare și publicitate;	7. Cheltuieli pentru consultanță;
	8. Cheltuieli pentru furnizarea de servicii;
	9. Cheltuieli pentru evaluări, validări și certificări;
	10. Cheltuieli pentru persoane cu dizabilități;
	11. Achiziționarea de licențe, brevete, expertiză etc.;
11. Cheltuieli de tip FEDR	12. Cheltuieli de tip FEDR (în conformitate cu dispozițiile stabilite în paragraful II.5.2.5. –Utilizarea încrucișată a finanțării FEDR/FSE).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Versiunea 20.05.09	Versiunea octombrie 2007
	13. Cheltuieli pentru formare, consultanță, îndrumare profesională, seminarii și ateliere;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Anexa 5 - Materiale utilizate pentru cercetarea la fața locului specifică DMI 5.2

Întrebări/subiecte de discuție DMI 5.2 cu actorii interesați și beneficiarii

1. Scurtă descriere a proiectului (în discuție)/activității/obiective

2. Relevanță:

a) Cum au fost identificate nevoile grupurilor țintă

- De exemplu, pe baza statisticilor generale / experienței anterioare cu grupurile țintă / colectarea proprie sistematică de informații în rândul potențialilor angajatori și/sau organizațiilor acestora / interviuri cu potențiali beneficiari / coordonarea cu strategiile locale de dezvoltare și persoanele interesate relevante / comunicarea cu birourile regionale / locale ANOFM / îndrumare din partea OI regionale....

b) Care au fost aceste nevoi ale grupurilor țintă la momentul înaintării cererii de finanțare (2007/08)

- Cu privire la tipul de activități, dar și accesibilitatea activităților, măsuri complementare etc.

c) Corespondența între nevoile grupurilor țintă și activitățile eligibile planificate/livrate

d) Complementaritatea cu PNDR:

- Ați primit orice fel de informații despre (măsurile) PNDR?
- De unde?
- Ați aplicat pentru măsurile din cadrul PNDR?
- Există mecanisme stabilite la nivel local / central, exemple care să asigure complementaritatea POS DRU cu PNDR (exemple, vă rugăm)?
- Există mecanisme stabilite pentru coordonarea activităților legate de POS DRU și alte PO finanțate prin Fonduri Structurale – în special Dezvoltare Regională?

e) Schimbări în actualul context socio-economic

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

f) Nevoi ale grupurilor țintă în actualul context socio-economic

- Schimbările în contextul socio-economic au un impact asupra tipului de nevoi, sau mai degrabă asupra „dimensiunii” nevoilor, sau asupra ambelor

g) Nevoi ale grupurilor țintă în actualul context socio-economic

h) Propuneri pentru noi activități în cadrul DMI 5.2. în ceea ce privește noi nevoi în actualul context socio-economic

3. Eficacitate:

- a) Dificultăți în implementarea proiectului (cererea de finanțare, comunicare, finanțare, durată, grupuri țintă etc.)
- b) Dificultăți în implementarea Măsurilor Active pe Piața Muncii (MAPM)
- c) Relația cu alte instituții publice responsabile cu MAPM
- d) Ce înțelegeți prin proiect strategic și de grant? Care este diferența?

Întrebări/subiecte pentru discuția cu participanții – Interviuri cu grupurile țintă pentru DMI 5.2.

1. Informații de identificare

2. Unde ați găsit informații despre proiect/posibilitatea de a participa la proiect?

3. Cum ați fost inclus în proiect/cine a luat decizia ca dumneavoastră să participați la acest proiect?

4. De ce ați decis să participați la activitățile prevăzute de proiect? – ați avut planuri concrete pentru viitor care să facă participarea dumneavoastră semnificativă la momentul în care demarați proiectul sau a fost doar „de dragul unei speranțe”?

5. Ce activități v-au fost puse la dispoziție?

6. Cât de utile sunt aceste activități după părerea dumneavoastră?

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

- Cum evaluați utilitatea acestui proiect pentru dumneavoastră / (sau și pentru participanți în general, ex. „coleg”???)
- foarte util
- util
- într-o oarecare măsură
- puțin
- deloc

7. Ați recomanda participarea la astfel de proiecte/activități unui prieten / vecin?

8. Activitățile se ridică la nivelul așteptărilor dumneavoastră?

9. Care sunt planurile dumneavoastră la finalul activităților furnizate?

10. Care sunt nevoile în cadrul contextului socio-economic actual?

- Criza economică actuală are un impact asupra dumneavoastră care v-a schimbat perspectivele și viziunea/v-a motivat specific pentru a participa sau situația anterioară era deja suficient de motivantă?

11. Ce alte activități adiționale/sprijin inclusiv alte Măsuri Active pe Piața Muncii considerați că sunt utile pentru a fi oferite?

- a) Pe durata participării la acest proiect și pentru a face mai ușoară participarea dumneavoastră (ex. sprijin pentru îngrijirea copiilor, structura programului activităților) sau care v-ar ajuta să aveți o participare încununată de succes (ex. sprijin suplimentar în caz de analfabetism, matematică, alte competențe necesare pentru participare)
- b) ca oferte principale suplimentare pentru persoane în aceeași situație cu a dumneavoastră?

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Anexa 6 – Beneficiari și actori interesați selectați pentru interviuri

Organizație	Locație	Persoană interviuată	Funcție	Data	TIP LEGAL
Asociația Națională a Consultanților în Agribusiness	București	Dl. Octavian Negrea	Manager proiect	18.08.2010	Persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial
ARGCOMS Societate Cooperativa Meștesugărească	Curtea de Argeș	Nichita Sandu	Președinte	18.08.2010	Persoane juridice de drept privat
Primăria Comunei Voicești	Voicești	Vatafu Florian	Primar	16.08.2010	Persoane juridice de drept public
Primăria Comunei Prundeni	Prundeni	Ion Horascu	Primar	16.08.2010	Persoane juridice de drept public
S.C. GICEROVA SRL	Râmnicu Vâlcea	Vaduva Gheorghe	Director	17.08.2010	Persoane juridice de drept privat
Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară București	București	Dl. Prof. Ion Dona Dna. Cristina Tindechi	Manager proiect vice-rector	18.08.2010	Persoane juridice de drept public
AGROSTAR	București	Adrian Sorescu	Director de programe	17.08.2010	Persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial
ASOCIATIA LINGUA INTERNATIONAL	Pitești	Bogdan-Gabriel Georgescu	Președinte	18.08.2010	Persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial
Holt Romania - Fundatia de Consultanță și Servicii Sociale pentru Copii și Familii	Constanța	Dra. Livia Trif	Director Executiv	12.08.2010	Persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Organizație	Locație	Persoană interviuată	Funcție	Data	TIP LEGAL
Asociația de Dezvoltare Sustenabila a Județului Tulcea	Constanța	Dl. Mihai Ioan	Manager proiect	13.08.2010	Persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial
Asociația pentru Dezvoltare Sustenabilă Slatina	Slatina	Dra Meda Vasile	Manager proiect	17.08.2010	Persoane juridice de drept privat
AcoR	București	Dl Sergiu Târa Dl Adrian Miroiu-Lamba	Director executiv Director programe	17.08.2010	Persoane juridice de drept privat

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Anexa 7 – Materiale actualizate și comentarii despre contextul socio-economic cu accent pe zonele rurale

Pentru a stabili în ce măsură activitățile stabilite de DCI POSDRU în general, și în special cele finanțate în cadrul AP5, DMI 5.2 sunt încă relevante pentru nevoile grupurilor țintă în contextul socio-economic actual, mulți dintre indicatorii contextuali furnizați în POS au fost revizuiți și au fost colectate date actualizate în măsura în care acestea au fost disponibile.

Sursele consultate în acest scop au fost:

- Ghinararu, C. (2010), Ocuparea în agricultura României – starea de lucruri și perspective: Cerință ad-hoc EEO
- Ghinararu, C. (2008), „Noi competențe pentru noi locuri de muncă” contribuția națională a României: EEO toamnă 2008
- Guvernul României (2009), Programul Național de Reforme - Raportul Anual de Implementare.
- Raportul național pentru Dezvoltare Umană România (2007) PNUD (2007).
- Raport de Evaluare Intermediar POR (2009)
- Vorzsak, V. & Gut, C. (2005), Probleme legate de șomajul în România post-comunistă.
- Banca Mondială – Parteneriat Strategic pentru România 2009 - 2013
- Baza de date web a Institutului Național de Statistică.
- Pagina de internet a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă. Datele actualizate pentru martie 2010 erau valabile pentru șomeri și rata în funcție de județ, regiune sau sex dar nu în funcție de zone rurale/urbane.
- Bazele de date EUROSTAT.
- Pagina de internet a Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Nu au fost găsite informații statistice relevante.
- Documente de lucru și prezentări publice ale experților (Centrul de Dezvoltare al OCDE, Fișa de lucru nr. 271 Raport despre Ocuparea Neoficială a Locurilor de

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Muncă în România de Jante Parlevliet și Theodora Xenogiani cu contributiile lui Cătălin Ghinăraru și Manuela Stănculescu, iulie 2008;)

- Ocuparea în agricultura României – starea de lucruri (agricultura de subzistență) și perspectivele acesteia, dl. C. Ghinăraru, martie 2010;
- Previziuni asupra pieței muncii și nevoilor de competențe în ROMÂNIA Tendinte, fapte și anticipări, Dr.Catalin Ghinăraru Institutul National de Cercetare a Pietei Muncii din România, 2009.
- Raport pentru situația macroeconomică în 2009 și proiecții pentru 2009-2012 – Ministerul Economiei și Finanțelor, 2008
- Comisia Prezidențială pentru Analiza Riscurilor Sociale și Demografice, septembrie 2009.
- Previziuni economice ale CE, publicat în mai 2010.
- Raportul Național pentru implementarea PNDR - 2008
- Fișă de conferință „Impactul pilonilor PAC asupra ocupării rurale în România” (PAC – Politica Agricolă Comună) – Maria Vincze și Kinga Kerekes, 2009,
- Raport Cadru de Activitate 2009 – Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă
- Strategie Cadru DRU 2009-2020 în perspectiva Învățării pe tot Parcursul Vieții - Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale
- Ocuparea forței de muncă în Europa – 2009 - Eurostat
- “Imigrația – implicații socio-economice. Cazul României” - Silviu Negut, Luigi di Comite și Marius-Cristian Neacsu, publicată de Academia de Studii Economice, București, România și Università degli Studi di Bari
- “Evoluția ocupării pe piața muncii din România în perspectiva anului 2010” - Dorel Abraham, Dr. Marin Burcea, Dr. Corneliu Cîrtână, Dr. Aniela Matei, Cristina Mocanu Bertha Sănduleasa, Cătălin Stoica, Dr. Ana Zamfir; Institutul National de Cercetare Stiintifică în domeniul muncii și protecției sociale și Centrul pentru Sociologie Urbană și Regională – CURS SA

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

1. Lucrare: “Unele dintre efectele socio-economice ale migrației forței de muncă asupra țărilor de proveniență. Exemple din România” – Monica Roman, Cristina Voicu, *Academia de Studii Economice, București, România*; Economie teoretică și aplicată Volumul XVII (2010), Nr. 7(548),

Concluziile și recomandările evaluărilor ex-ante (pentru DCI și POS) au fost revizuite de asemenea.

Pe baza informațiilor colectate este oferită în continuare o analiză detaliată a principalilor indicatori economici și ai pieței muncii și principalele concluzii.

Evoluția populației în zonele rurale și urbane

Conform descrierii naționale, zonele rurale acoperă cea mai mare parte din teritoriul României (87,1%), cu 44,9% din totalul populației, în 2009.

Structura de vârstă a populației confirmă un proces de îmbătrânire încet dar continuu și, după cum poate fi observat în următorul tabel, acest proces este omogen și mai clar pronunțat în zonele rurale³⁹.

Tabelul 6 Structura populației în funcție de grupele de vârstă (%) – Total / Zone Rurale – 2003 - 2008

Ani / Grupe de vârstă	Totalul populației			Din care zone rurale		
	0-14	15-64	65 și peste	0-14	15-64	65 și peste
2003	16.7	69.0	14.3	18.7	63.0	18.3
2004	16.1	69.4	14.5	18.3	63.2	18.5
2005	15.6	69.6	14.8	17.8	63.4	18.8
2006	15.4	69.8	14.8	17.7	63.6	18.7
2007	15.3	69.9	14.8	17.4	63.9	18.7
2008	15.2	69.9	14.9	17.4	64.0	18.6

Sursa INS după cum este citat în Raportul Național pentru implementarea PNDR - 2008

³⁹ Raportul Național pentru implementarea PNDR - 2008

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Contextul general macroeconomic – PIB

Perioada 2005-2008 a fost caracterizată de o creștere economică cu mult peste media UE, dar în 2009 și România a fost lovită de criză, chiar mai tare decât media UE. În 2009 procentul real de **creștere a PIB** a înregistrat o scădere bruscă de – 7.1% în comparație cu +7.3% în 2008, iar previziunile⁴⁰ nu sunt favorabile (Anexa **Tabelul 1**)

Mai mult, aportul sectorului privat la PIB a scăzut astfel că, în 2008 el a reprezentat 70,8% din total, în comparație cu 72.2% în 2007. Rata medie anuală a inflației a crescut de la 4,8% în 2007 la 7,85% în 200⁴¹.

Tendințe în agricultură

Tendințe în agricultură

Contribuția **sectorului agricol** la PIB a fost întotdeauna mare, dar luând în considerare resursele neutilizate și încă disponibile, rămâne scăzută în comparație cu potentialul său. Restructurarea agriculturii va avea un impact asupra economiei rurale în general, deoarece agricultura rămâne cea mai importantă activitate în zonele rurale și o sursă esențială de venit. Activitățile de restructurare la nivelul fermelor, creșterea capitalului pentru fermele comerciale și creșterea productivității vor fi urmate de o scădere corelată a persoanelor angajate, după cum reiese și din experiența altor sisteme agricole în statele membre UE sau alte țări⁴².

Astfel de procese au început deja iar cele relevante în scopul raportului de evaluare ad-hoc sunt prezentate pe scurt în continuare⁴³:

1. În România, privatizarea agriculturii a creat clasa marilor proprietari de terenuri sau a concesionarilor de terenuri care operează câteva sute de hectare de teren. Concentrarea terenurilor în ferme mari, comerciale și bine echipate în general poate fi considerată o evoluție pozitivă. Însă, astfel se reduce capacitatea agriculturii de a furniza locuri de muncă pentru persoane cu educație modestă. Pe de altă parte, această situație ridică

⁴⁰ Economia României 2010: Vedere de ansamblu și previziuni pentru economia românească: <http://www.romania-central.com/economy-2010>

⁴¹ Raport național pentru implementarea PNDR -2008

⁴² Raportul Național pentru implementarea PNDR - 2008

⁴³ Maria Vincze și Kinga Kerekes, Fișă de conferință „Impactul pilonilor PAC asupra ocupării forței de muncă rurale a României” (PAC – Politica Agricolă Comună) -2009

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

- unele probleme sociale, deoarece culturile de subzistență au asigurat existența zilnică pentru multi rezidenți rurali. Astfel că nevoia de a furniza locuri de muncă în zonele rurale, în principal în domeniile non-agricole, a crescut.
2. Concentrarea poate fi observată și în cazul creșterii animalelor, unde, în perioada 2002-2007 a fost de asemenea observată o scădere a numărului de capete în ferme mai mici de 5 ha, iar acest aspect scoate în evidență diminuarea unei surse importante de subzistență pentru fermele mici.
 3. Din perspectiva ocupării forței de muncă, renunțarea la creșterea animalelor în fermele de subzistență presupune accentuarea ocupării reduse a angajaților din fermele individuale și o scădere a venitului acestora; acesta este motivul pentru care locurile de muncă non-agricole trebuie create pentru a evita depopularea satelor și pentru a opri extinderea zonelor agricole nefolosite. În situația prezentă, unde aproximativ 1,7 milioane de exploatații agricole sunt mai mici de 1 ha și 1,8 milioane au între 1 și 5 ha, nivelul scăzut al angajărilor din fermele de subzistență este o realitate care impune crearea de locuri de muncă în zonele rurale.
 4. Chiar dacă a fost observată o creștere în dimensiune a exploatațiilor, scara economică a pieței de vânzări este în continuare foarte scăzută. Cifrele statistice arată că 79% din exploatațiile agricole au fost mai mici de 1 UDE în 2007, însemnând că doar 850 din acele ferme (21%) au o marjă brută mai mare de 1 UDE. Cota (8,3%) și evoluția numărului de exploatații agricole care desfășoară activități non-agricole (363.377 în 2007) nu este nici ea încurajatoare. În perioada 2002-2007 extinderea ocupării forței de muncă în domeniul non-agricol nu a putut compensa scăderea ocupării în domeniul agricol.
 5. Între 2007 și 2013, chiar dacă o sumă importantă (în jur de 8 miliarde de euro din partea FEADR) poate fi folosită pentru dezvoltare rurală și, în cadrul DR, pentru dezvoltarea IMM-urilor rurale, se pare că nu este preconizată o creștere mare a numărului de IMM-uri rurale din cauza efectelor crizei economice globale, care restricționează posibilitățile de creditare și scade cererea locală.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Conform datelor disponibile este de asemenea evident că numărul gospodăriilor a scăzut iar **sărăcia** afectează mai mult zonele rurale:

- Numărul gospodăriilor este în ușoară scădere în ultimul deceniu; în 2000 erau 7.656 mii, în 2002 a crescut puțin la 7.722 mii, iar în 2004 a scăzut puțin la 7.320 mii. În 2007 au fost înregistrate 7381 mii de gospodării.
- Cheltuielile pentru gospodării aproape s-a dublat în ultimul deceniu. Comparând anul 2000 (=100) cu 2007, cheltuielile au fost 209,8.
- În ciuda faptului că populația care lucrează în agricultură reprezintă $\frac{1}{4}$ din populația activă, veniturile din vânzările de produse agricole și lucrările agricole reprezintă doar un procent mic din veniturile gospodărești (2.8% pentru toate gospodăriile – 7.2% pentru gospodării urbane și 20.6% pentru gospodării rurale). Acest lucru se datorează eficienței scăzute a exploatărilor agricole de dimensiuni mici;
- În 2007, 19% din populație era expusă riscului sărăciei, riscul sărăciei este mai crescut în regiunile din N-E, S-E, S-V și Oltenia. Aproximativ $\frac{3}{4}$ din populația supusă riscului sărăciei trăiește în zonele rurale;
- Rata sărăciei a crescut între 2001-2007 și este de 3 ori mai mare în zonele rurale decât în cele urbane.

Ambii factori, mediul macro-economic favorabil între 2005-2008 precum și criza actuală începută la mijlocul lui 2008, cu declinul economic major din 2009 și continuată ulterior, au avut impact diferit asupra **pieței muncii din zonele urbane și rurale**.

Pe lângă acestea, ratele de activitate au avut o evoluție diferită în zonele urbane (în creștere) în comparație cu zonele rurale (în descreștere). Ratele de activitate pe grupele de vârstă ale tinerilor (15-34 ani) au înregistrat, de asemenea, o scădere, însă încă o dată mai pronunțată în zonele rurale.

Evoluția ratelor de ocupare între 2005 și 2008 a fost de asemenea nefavorabilă pentru zonele rurale. În 2008 rata de ocupare (62,2%) în zonele rurale a fost puțin mai scăzută față de 2005 (61,6%), în timp ce în zonele urbane cifra a înregistrat o creștere. Cu toate acestea, în 2009 efectele crizei economice au afectat ambele zone, iar ocuparea a început să scadă și în zonele

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

urbane. Scăderea ocupării în zonele rurale a afectat în special generația tânără între 15 și 34 ani.

Rata șomajului conform metodologiei BIM, a avut o tendință descrescătoare între 2005-2008 (de la 7,2% la 5,8%), creșcând din nou în 2009 (6,9%). Scăderea a fost înregistrată în principal în zonele urbane în timp ce în zonele rurale a fost mult mai redusă. Șomajul a afectat mai mult populația tânără, atât în zonele urbane cât și în cele rurale, grupa de vârstă 15-34 ani înregistrând o rată a șomajului mai mare în 2008 decât în 2005.

Înainte de anul 2008, ratele șomajului înregistrat avuseseră și ele o tendință descrescătoare (5,9 % în 2005 – 4,0% în 2007), dar au crescut din nou începând cu luna iulie 2008. Șomajul înregistrat a crescut lună de lună, astfel încât decembrie 2009 a fost a 18-a lună de creștere, iar aceasta este o situație întâlnită pentru prima dată după 1989 (excepție făcând anul 1991)⁴⁴. Șomerii de lungă durată se regăsesc în categoria șomerilor care nu mai beneficiază de ajutor de șomaj, persoane fără calificări sau educație sau cu calificări și educație modeste, provenind în principal din zonele rurale.

Ambele rate (BIM și șomajul înregistrat) – chiar dacă sunt calculate după metodologiile diferite și cu o defazare temporală – arată aceleași tendințe. Diferențele în mărime sunt datorate conceptelor de măsurare fundamental diferite ale BIM și ale registrului de șomaj al ANOFM.

Ratele de participare la programele de educație și formare sunt foarte scăzute pentru toate grupele de vârstă, iar această caracteristică este mai pronunțată în zonele rurale. Trebuie menționat, de asemenea faptul că, rețeaua de furnizori de formare continuă este dezechilibrată și insuficientă, în special în zonele rurale și zonele urbane mici⁴⁵.

Criza economică și financiară a lovit multe alte țări europene în aceeași măsură. Acest lucru s-a reflectat și asupra persoanelor care au părăsit România pentru a lucra în străinătate, mulți dintre aceștia provenind din zonele rurale. Însă, conform experienței actorilor relevanți intervievați, nu s-a observat un grad ridicat de repatriere, după cum era așteptat, însă sprijinul financiar din partea forței de muncă din străinătate pentru familiile lor de acasă (atât timp cât

⁴⁴ ANOFM – Versiune preliminară a Raportului de Activitate 2009

⁴⁵ Versiune preliminară a Strategiei DRU 2009-2020 în perspectiva învățării pe tot parcursul vieții - Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

acestea se află încă în România și nu i-au urmat în străinătate) a scăzut din cauza pierderii locurilor de muncă din afara țării.

Riscurile pe piața muncii se datorează în principal următorilor factori:

:

- Grupuri vulnerabile implicate pe piața „neagră” a muncii: 1,3-1,5 milioane de persoane (populație cu un grad scăzut de educație, populație tânără între 15-34 ani în special provenită din zonele rurale, zilieri fără forme legale, zilieri și lucrători în agricultură), populație rromă, zone rurale și orașe mici din regiunile din N-E și S-E;
- Munca în gospodăriile agricole (agricultură de subzistență): 2,5-3 milioane de persoane, dintre care 2/3 au vârste cuprinse între 15-65 de ani. Majoritatea populației implicată în munca în gospodăriile individuale are un nivel scăzut de educație (64% din populația cu un grad scăzut de educație este implicată în agricultura de subzistență în zonele rurale și 25% în zonele urbane). Femeile, populația tânără cu vârste cuprinse între 15-24 ani și persoanele între 55-64 de ani din zonele rurale sunt cele mai expuse acestui tip de muncă;
- Descurajați în a accesa piața muncii: 143.000 persoane în 2007, cele mai expuse fiind femeile, în special din zonele rurale și tinerii cu vârste cuprinse între 15-35 ani;

Atunci când luăm în considerare datele disponibile pe piața muncii diferențiate în funcție de tipul zonei rezidențiale (mai multe detalii în continuare), lucrurile nu stau atât de rău pentru zonele rurale, așa cum era de așteptat. Însă, trebuie să fim conștienți că, aceste date (măsurătorile BIM pentru ocuparea forței de muncă și șomajul, precum și rata șomajului înregistrat) nu furnizează o imagine complet fidelă a realității. În special, definiția ocupării forței de muncă a BIM, care face referire la 1 oră pe săptămână, are mai degrabă în vedere extinderea zonei de protecție a forței de muncă, decât oferirea unei imagini a ocupării forței de muncă menite a produce un venit – prin definiție, același lucru este valabil în sens invers pentru șomaj. Chiar și imaginea șomajului înregistrat este una subiectivă datorită prevederilor

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

legale legate de primirea ajutorului de șomaj. După expirarea dreptului de solicitare a ajutorului, registrul depinde de actualizarea periodică a statutului șomerului la inițiativa proprie a acestuia. Iar această procedură este mai simplă pentru cei care locuiesc în zonele urbane, mai aproape de birourile teritoriale ale ANOFM. Astfel, deși la o primă vedere, populația rurală pare a fi în mod evident avantajată față de cea urbană, mai degrabă aceasta este doar o impresie rezultată de pe urma modului în care sunt create statisticile. Următoarea secțiune referitoare la situația veniturilor va pune aceste lucruri într-o lumină diferită.

Veniturile gospodărești

După cum am precizat anterior, impresia pe care o persoană și-o poate crea în legătură cu cifrele referitoare la gradul de ocupare a forței de muncă/șomaj este destul de incompletă și din păcate, destul de mult prejudiciată. Următoarele aliniate vor demonstra și susține în mod clar acest lucru, prin investigarea situației veniturilor și a diferențelor în funcție de tipul de zonă⁴⁶.

- În trimestrul IV 2009, venitul mediu total per gospodărie urbană a fost cu 26,9% mai mare decât cel al gospodăriile rurale
- Veniturile pe gospodărie urbană au provenit în proporție de 60,9% din salarii, 23,6% din prestații sociale, veniturile în natură reprezentând 9,3% din totalul veniturilor.
- În gospodăriile rurale, sursa principală de venit a fost reprezentată de producția agricolă care a asigurat 38,1% din venitul total. Cea mai mare parte din aceasta (31,9%) a fost reprezentată de valoarea echivalentă a consumului de produse agroalimentare din resurse proprii, veniturile bănești din agricultură furnizând doar 6,2%. O contribuție importantă la venitul gospodăriei rurale au avut-o și veniturile ocazionale (26,5%) și prestațiile sociale (26,5%).

Nivelul venitului precum și structura acestuia, în special veniturile directe din salarii și transferuri, sunt mai mari în zonele urbane.

⁴⁶ Sursa: Venitul pe gospodărie și cheltuieli în trimestrul IV 2009, Comunicat de presă ANOFM 65, 2010-04-07

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Dovada clară a unei economii bazate pe agricultură de subzistență în zonele rurale este dată de următoarele fapte⁴⁷:

- Venitul total per gospodărie este de doar aproximativ 2/3 în zonele rurale prin comparație cu zonele urbane.
- Venitul bănesc este de asemenea, de aproximativ 2/3
- Aproximativ 1/3 din venit în zonele rurale este reprezentat de așa-numitul venit „în natură”, adică din consumul propriu de bunuri agricole. În zonele urbane acesta ajunge la mai puțin de 10%
- Potentialul de economii financiare/bănești pentru gospodăriile rurale este mult mai redus (mai puțin de jumătate per gospodărie), ceea ce, printre altele, înseamnă, în consecință, că mobilitatea și flexibilitatea de a participa, de exemplu, la activități de formare, este foarte mult redusă
- Valoarea absolută a vânzărilor de proprietăți (vânzarea de bunuri din patrimoniul gospodăriei) în scopul obținerii de bani este mai mare în zonele rurale decât în cele urbane, ceea ce conduce la o creștere succesivă a sărăciei – și contribuie substanțial la reducerea din ce în ce mai accentuată a venitului bănesc (cf. Anexa, Tabelul 27)

Criza economică mondială și declinul activităților economice (începute deja în 2009) vor continua să schimbe parametrii de funcționare ai PM din România.

Rata șomajului a început să crească, atât în termeni AMIGO cât și ai ratei șomajului înregistrat și este de așteptat să continue.

În plus, unele măsuri recent luate de către Guvern pentru scăderea cheltuielilor bugetului de stat⁴⁸, și al căror impact este imposibil de cuantificat în prezentul raport, vor continua să influențeze, într-un mod nefavorabil, piața muncii și indicatorii de sărăcie din România.

⁴⁷ Pentru mai multe detalii cf. Anexa la pagina 114 Tabelul 25 Nivelul și structura veniturilor totale pe trimestrul IV 2009 și la pagina 122, Tabelul 27 Venituri și alte resurse financiare, în funcție de zonă

⁴⁸ Reduceri ale Bugetului de Stat și disponibilizări în toate instituțiile finanțate de la bugetul de stat (la nivel central și local; de exemplu, a fost anunțată reducerea cu 25% a personalului ANOFM); creșterea TVA; creșterea impozitelor/introducerea de noi impozite pentru unele categorii de contracte de muncă; introducerea impozitului minim obligatoriu de 500 până la 10.000 EURO (raportat la nivelul cifrei de afaceri), indiferent dacă IMM-ul obține sau nu profit; creșterea prevăzută a prețurilor la gaz și agentul termic etc.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Pe baza Directivelelor Strategice Comunitare pentru piața muncii, care urmăresc crearea de noi locuri de muncă, creșterea angajabilității prin intermediul formării profesionale și învățării pe tot parcursul vieții și eliminarea obstacolelor în calea accesului/revenirii pe piața muncii, principalele concluzii extrase din documentele analizate pentru acest raport, pot fi centralizate după cum urmează:

1. Persistă o nevoie de îmbunătățire a competențelor resurselor umane în zonele rurale din moment ce, în viitor (2025 ca prag menționat în studiu), România va avea în continuare cea mai mare cerere de lucrători în agricultură din Europa, iar agricultura încă va reprezenta la acel moment 19% din totalul ocupării;
2. Este necesar să investim în zonele rurale (pe direcția agriculturii, în special), iar acest fapt va însemna și transformarea inteligentă a ocupării în agricultură;
3. Prin urmare, investiția în domeniul agricol din mediul rural va însemna, de fapt, o investiție în dezvoltarea durabilă a capitalului său uman, pentru o perioadă lungă de timp;
4. Ar trebui elaborate dezvoltate scheme care să ofere protecție socială în agricultură;
5. Este necesară realizarea unor statistici legate de tranziția de la școală către piața muncii (de ex., ce fel de locuri de muncă pot ocupa persoanele care își finalizează educația inițială?)
6. Există un pretins deficit de prognoze și persistă nevoia de a urmări evoluțiile din economie, ocupare, demografice și participarea la educație pentru o perioadă mai lungă de timp;
7. Persistă nevoia unei analize a cerințelor reale a pieței muncii, începând de la: o analiză a locurilor de muncă potențiale pentru absolvenții sistemului de educație inițială, o analiză a locurilor de muncă create direct sau indirect de alte PO și consecințele îmbătrânirii forței de muncă;
8. Este necesară o analiză aprofundată a principalelor teme ale sectorului: tranziția de la o economie agricolă la una bazată pe servicii și problema îmbătrânirii forței de muncă precum și la menținerea stării de sănătate a populației, incluziunea grupurilor dezavantajate din punct de vedere social etc.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

9. Este necesară o analiză a celor mai importante provocări legate de viitor (de exemplu, schimbarea structurii sistemului de educație și, în special, întărirea învățământului profesional și tehnic și a cercetării-dezvoltării în învățământul superior, introducerea conceptelor de învățare pe tot parcursul vieții prin implicarea partenerilor sociali);
10. România trebuie să elaboreze politici clare cu privire la imigrație. Decalajele generate de lipsa programelor și a politicilor în domeniul imigrației generează anumite probleme în interacțiunea cu piața muncii. În plus, asumarea rolului de frontieră estică a Uniunii Europene va genera un cadru restrictiv în ceea ce privește atitudinea legată de acordarea vizelor de ședere și, în general, un control mai strict al migrației ilegale, în paralel cu dezvoltarea unui sistem complex de management al acestui fenomen (instituții, programe și politici);
11. Cunoașterea și înțelegerea, atât cât este posibil, a realității, proceselor apărute în cadrul sistemului ocupațional din România și de asemenea, a factorilor care influențează dinamica sistemului ocupațional, devin absolut necesare pentru a putea alcătui planuri de acțiune corecte și eficiente.
12. Monografiile ocupaționale, sondaje periodice (anuale) în cadrul companiilor vor permite identificarea cererii de forță de muncă și a deficitului de formare precum și dimensiunea și structura fluxurilor migratoare;
13. Pentru a atinge obiectivul dezvoltării economice este absolut necesară dezvoltarea acțiunilor de formare profesională pentru personalul companiilor românești;
14. Este, de asemenea, indispensabilă elaborarea unor proiecții în ceea ce privește evoluția probabilă a structurii ocupaționale, pentru a se putea lua o decizie cu privire la competențele și calificările ofertei de forță de muncă, în vederea asigurării unei repartizări eficiente a forței de muncă. Aceste proiecții asupra forței de muncă ne vor permite să utilizăm mai eficient resursele din sistemul educațional pentru a dezvolta capitalul uman.

Indicatori Globali ai Pieței Muncii

Principalii indicatori ai Pieței Muncii (PM) au urmat, mai mult sau mai puțin, același tipar ca și indicatorii economici, o îmbunătățire din punctul de vedere al activității și ocupării în

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

perioada de dezvoltare economică (2005-2008), apoi un declin economic și creșterea șomajului în special în 2009, continuate în 2010.

În 2009 scăderea ocupării nu a fost atât de abruptă precum declinul economic; ceea ce poate fi considerat, parțial, ca un rezultat al acțiunilor politice amânate pentru după alegeri (concedierile în 2010 au fost asociate, în mare măsură, cu societățile deținute de stat).⁴⁹

Dinamica principalilor indicatori ai PM, precum și comparația cu valorile UE, este prezentată în următorul tabel.

Populație activă și rate de activitate

Tabelul 7 *Principalii indicatori ai PM – 2005-2009 – RO, UE 27 și UE25*

Indicator/An	2005	2006	2007	2008	2009
Populație activă	9 851 034	10 041 639	9 994 268	9 944 668	n.a*
Rate de activitate [%]					
15-64 ani	62.4	63.7	63.0	62.9	n.a
15 ani și peste	54.0	55.0	54.8	54.5	n.a
Rate de ocupare 15-64 ani [%]					
România	57.7	58.8	58.8	59	58.6
UE27	63.5	64.5	65.4	65.9	64.6
UE25	64.0	64.8	65.8	66.3	65
Rata șomajului BIM 15-74 ani [%]					
România	7.2	7.3	6.4	5.8	6.9
UE27	8.9	8.2	7.1	7.0	8.9
UE 25	8.9	8.2	7.2	7.1	9.0
Șomaj de lungă durată BIM [%]					
România	4.0	4.2	3.2	2.4	2.2
UE 27	:	3.7	3.1	2.6	3.0
UE 25	:	3.7	3.0	2.6	3.0
România					

⁴⁹ A se vedea spre exemplu declarația faimoasă a ministerului de finanțe din iunie 2010 “Am fi putut minți încă șase luni că economia merge bine”

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

Indicator/An	2005	2006	2007	2008	2009
Rata șomajului înregistrat	5.9	5.2	4.0	4.4	7.8
Rata șomajului BIM 15-64 ani	7.5	7.6	6.8	6.1	n.a

Sursa: INS și Eurostat (cifre pentru 2009)

* n.a=indisponibile

Valorile globale arată că, în comparație cu 2005, în 2006 populația activă precum și ratele de activitate au înregistrat o ușoară creștere, după acest an, ambii indicatori arată o ușoară descreștere, totuși, în 2008 rata de activitate a fost cu 0,5 puncte procentuale mai mare decât în 2005.

Totuși, așa cum va demonstra următorul tabel, într-o comparație a zonelor rurale cu cele urbane apar diferențe relevante.

Comparație între zonele urbane și rurale

Ratele de activitate ale populației active în zonele urbane a crescut în 2006 în comparație cu 2005, apoi a scăzut în 2007 și a crescut din nou ușor în 2008, în timp ce în zonele rurale a avut o tendință descrescătoare continuă. Totuși, în 2008, rata de activitate în zona urbană – 61,7% este mai mică decât media națională – 62,9% și decât cea înregistrată în zona rurală – 64,5%. Excepția de la acest ultim șablon este constituită de regiunile N-V, Centru și București-Ilfov, unde ratele de activitate în zonele urbane au fost mai mari decât în cele rurale. (Anexa, Tabel 15).

Tabelul 8 Rate de activitate în funcție de grupele de vârstă și zone rurale/urbane – 2005 - 2008

Grupa de vârstă	Tipuri de zonă	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]
15 – 64 ani	Total	62.4	63.7	63.0	62.9
	Urban	60.3	62.6	61.6	61.7
	Rural	65.3	65.2	65.1	64.5

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

Grupa de vârstă	Tipuri de zonă	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]
15 – 24 ani	Total	31.9	31.0	30.5	30.4
	Urban	25.4	24.7	24.6	24.9
	Rural	40.9	39.7	38.5	37.5
25 – 34 ani	Total	78.7	79.4	78.3	77.6
	Urban	80.8	82.5	81.4	81.3
	Rural	75.9	75.2	73.8	72.1
35 – 54 ani	Total	78.0	80.1	79.4	78.7
	Urban	78.2	81.4	79.9	79.0
	Rural	77.6	78.0	78.5	78.3
55 – 64 ani	Total	40.4	42.8	42.4	44.2
	Urban	26.2	31.2	29.7	33.0
	Rural	56.2	56.5	57.8	58.4

Sursa: INS

Diferențierea pe grupe de vârstă

Între 2005 și 2008 rata de activitate a grupeii de vârstă 55-64 ani a crescut permanent, grupele de vârstă 25-34 și 35-54 au înregistrat o creștere în 2006 și apoi o scădere, în timp ce grupa de vârstă 15-24 ani a avut o scădere continuă. În 2008, grupa de vârstă 15-24 ani a avut cea mai scăzută rată de activitate (30,4%), grupa de vârstă 35-54 ani, cea mai mare (78,7%), urmate de grupa de vârstă 25-34 ani (77,6%).

În zonele rurale, ratele de activitate ale grupelor de vârstă 55-64 ani și 35-54 ani au avut o tendință crescătoare, în timp ce grupele de 15-24 ani și 25-34 ani o tendință în scădere. Grupele de vârstă 25-34 și 35-54 ani au rate de activitate mai scăzute în zonele rurale decât valorile corespunzătoare din zonele urbane, pentru celelalte grupe de vârstă situația este în favoarea zonelor rurale.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Rata de activitate în funcție de sexe

Structura pe sexe arată o rată de activitate la bărbați ⁵⁰ cu o tendință în creștere, atingând valori de 62.8% în 2008, care sunt de asemenea mai mari decât media națională de 54.5%; Rata de activitate la femei⁵¹ (46.8% în 2008) a început să scadă începând cu 2006 și este mai mică decât pentru bărbați și decât media națională (Anexă, Tabel 16).

Rate de activitate în funcție de regiunile de dezvoltare

Ratele de activitate ale populației de vârstă activă pe regiuni de dezvoltare au, în general, aceleași caracteristici ca și indicatorul la nivel național: creștere în 2006 urmată de o scădere ușoară – cu excepția regiunilor din N-E, unde indicatorul a înregistrat o scădere permanentă.

În comparație cu media națională de 62,9% în 2008, regiunile din N-V și S-E au avut cele mai scăzute rate de activitate (58,7% și respectiv 59,8%), în timp ce nivelurile cele mai înalte au fost înregistrate în regiunile Sud Muntenia, București-Ilfov și S-V Oltenia, cu valori respective de 65,9%, 65,5% și 64,6% (Anexa, Tabel 15 la pagina 95).

Ocuparea și rata de ocupării

Între 2005 și 2008, rata de ocupare a persoanelor la vârstă activă a crescut (rată stagnantă în 2007), apoi a scăzut în 2009, când a fost cu 11,4 puncte procentuale mai scăzută decât obiectivul de la Lisabona, stabilit a fi atins în anul 2010 – o rată generală de ocupare 70% și cu 6 puncte procentuale mai scăzută decât valoarea pentru UE 27.

În funcție de tipul de zonă și regiuni de dezvoltare

Creșterea gradului de ocupare s-a datorat în principal creșterii gradului de ocupare a forței de muncă în zonele urbane (de la 55% în 2005 la 57,5% în 2008), în timp ce zonele rurale au înregistrat mai mult sau mai puțin o stagnare, cu o mică scădere în 2008 - 61,2% în comparație cu 61,6% în 2005.

Însă, la fel ca și în cazul ratei de activitate, în 2008, rata de ocupare a forței de muncă în zona urbană este în continuare mai mică decât media națională de 59% și decât în zona rurală - 61,2%. Și din nou, ca și în cazul ratelor de activitate, doar regiunile din N-V, Centru și București-Ilfov au avut rate de ocupare a forței de muncă în zonele urbane mai mari decât în

⁵⁰ Rata de activitate pentru grupa 15 ani și peste

⁵¹ Rata de activitate pentru grupa 15 ani și peste

UNIUNEA EUROPEANĂ

GVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

cele rurale. Pe de altă parte, doar trei regiuni, N-E, Sud Muntenia și S-V Oltenia, au înregistrat rate mai mari de ocupare a forței de muncă în zonele rurale decât media națională corespunzătoare (zona rurală). Cel mai mic grad de ocupare a forței de muncă din zona rurală este înregistrat în regiunea centrală, în timp ce cea mai înaltă se înregistrează în S-V Oltenia (cf. Anexei, Tabelul 17 la pagina 99).

În funcție de tipul de zone și grupe de vârstă

Tabelul 9 *Rata de ocupare pe piața muncii în funcție de grupe de vârstă și zone rurale/urbane*

Grupa de vârstă	Tipuri de zonă	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]
15 – 64 ani	Total	57.7	58.8	58.8	59
	<i>Urban</i>	<i>55.0</i>	<i>57.2</i>	<i>56.8</i>	<i>57.5</i>
	<i>Rural</i>	<i>61.6</i>	<i>61.1</i>	<i>61.5</i>	<i>61.2</i>
15 – 24 ani	Total	25.6	24.5	24.4	24.8
	Urban	18.7	18.0	18.5	19.1
	Rural	35.2	33.5	32.2	32.0
25 – 34 ani	Total	72.8	73.3	73.2	73.1
	Urban	73.8	75.4	75.6	76.3
	Rural	71.3	70.3	69.8	68.5
35 – 54 ani	Total	73.5	75.6	75.3	75.1
	Urban	73.2	76.3	75.1	74.9
	Rural	74.2	74.4	75.6	75.4
55 – 64 ani	Total	39.4	41.7	41.4	43.1
	Urban	24.8	29.9	28.5	31.8
	Rural	55.5	55.6	57.1	57.4

Sursa: INS

Pentru toate grupele de vârstă, ratele de ocupare a forței de muncă în zonele rurale (2008) sunt mai mari decât cifrele corespunzătoare pentru zonele urbane, cu excepția grupei de vârstă 25-35 unde situația este în favoarea zonelor urbane. În zonele rurale, similar ratelor de

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

activitate, ratele de ocupare ale grupelor de vârstă 55-64 ani și 35-54 ani au avut o tendință crescătoare, în timp ce pentru grupele de 15-24 ani și 25-34 ani o tendință descrescătoare.

În funcție de sex

Gradul de ocupare a forței de muncă feminine (populația cu vârstă de muncă) este în continuare destul de scăzută (52,5% în 2008), mai scăzută decât media națională și decât gradul de ocupare a forței de muncă masculine (65,7%), iar acesta este șablonul pentru toate grupele de vârstă (cf. Anexei, Tabelul 18 la pagina 103).

Pe regiuni de dezvoltare

Având în vedere structura regională din anul 2008, putem observa că, cele mai mici rate de ocupare a forței de muncă au fost înregistrate în S-E (55,3%), N-V (56,4%) și centru (56,6%) iar cele mai mari în București-Ilfov (63,3%), urmată de S Muntenia (61,1%).

În același an, ratele de ocupare a forței de muncă din regiunile din N-V și S-V Oltenia au fost mai reduse (ușor mai reduse în cazul Olteniei S-V) decât valorile respective din 2005, pentru restul regiunilor ratele de ocupare a forței de muncă au fost, în continuare, mai mari decât în 2005. (cf. Anexei, Tabelul 17 la pagina 99).

Aspecte adiționale

25% din populația angajată este în continuare reprezentată de persoane cu un nivel scăzut de educație, practic fără nicio calificare, deși procentul a scăzut ușor în ultima perioadă⁵².

Cota de persoane independente din totalul ocupării forței de muncă a scăzut, iar în 2009 s-a ridicat la 30,3% în comparație cu 33,5% în 2005. Angajarea cu contracte cu timp parțial de lucru (9,9% în 2009) și pe durată determinată (1,3%) a avut aceeași tendință, dar scăderea a fost mai mică decât pentru persoanele fizice autorizate, cu doar 0,3 puncte procentuale și respectiv 1,1 puncte procentuale⁵³.

Alte aspecte punctuale, dar importante, legate de ocuparea forței de muncă vor fi menționate aici, iar acestea sunt următoarele:

⁵² Versiune preliminară a Strategiei DRU 2009-2020 în perspectiva învățării pe tot parcursul vieții - Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale

⁵³ EUROSTAT – Ocuparea forței de muncă în Europa - 2009

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

- Vârsta medie pentru părăsirea pieței muncii s-a îmbunătățit în ultimii ani: în 2001 era de 59,3 ani, iar în 2006 a fost de 64,3 ani.
- Deși ocuparea forței de muncă în sectorul serviciilor a crescut, aceste evoluții reflectă „volatilitatea” creșterii economice și tendința către activități speculative (spre exemplu, afacerile imobiliare) chiar și a investițiilor directe în economie⁵⁴
- Populația angajată a trecut din industrie în agricultură: în 2007, 29,5% și în trimestrul 3 2008 30,3% din populație era implicată în agricultură, însă
- Ponderea ocupării forței de muncă în agricultură a scăzut (ponderi trimestriale din totalul ocupării forței de muncă) din 2003 (Trim. 1 34%, Trim. 2 37%, Trim. 3 37%, Trim. 4 33%) până în 2006 (Trim. 1 28%, Trim. 2 29%, Trim. 3 30%, Trim. 4 28%);
- Există o anumită îmbunătățire a condițiilor de muncă în zonele rurale, iar productivitatea muncii a crescut constant din 2003 până în 2009, cu o rată mai accentuată în 2007-2008, care a devenit aproape stagnantă în 2008-2009
- Existența⁵⁵ unui fenomen acut de sub-ocupare structurală, de exemplu, angajarea persoanelor cu un nivel mai înalt de educație și formare/calificare pe posturi cu un profil inferior sau un profil diferit față de cel pentru care acestea s-au pregătit.
- Persistă încă un nivel înalt de ocupare fără forme legale a forței de muncă, dacă luăm în considerare nivelul mare de angajare în agricultură fără plată a lucrătorilor-membri de familie sau a persoanelor independente (aproximativ 1/3 din totalul angajaților)
- Mecanismele pentru stabilirea salariilor sunt insuficient dezvoltate pentru a reflecta, într-un mod adecvat, nivelul de productivitate, calificările sau diferențele regionale.
- Atitudinile discriminatorii ale angajatorilor față de unele grupuri vulnerabile, precum populația rromă, provoacă o accentuare a nivelului scăzut de ocupare, în special în comunitățile mici cu o reprezentare importantă a populației rrome.

⁵⁴ Versiune preliminară a Strategiei DRU 2009-2020 în perspectiva învățării pe tot parcursul vieții - Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale pentru următoarele 6 puncte

⁵⁵ Versiune preliminară a Strategiei DRU 2009-2020 în perspectiva învățării pe tot parcursul vieții - Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale pentru următoarele 6 puncte

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

- Inechitatea din punctul de vedere al angajării și al salariului, bazată pe discriminare sexuală.

Șomajul și rata șomajului (AMIGO și șomajul înregistrat)

Între 2005-2008 rata șomajului BIM (15-74 ani) a scăzut de la 7.2% la 5.8%. În 2009 a crescut la 6.9%, însă s-a plasat, totuși, cu 2 puncte sub media UE-27 (8.9%) (cf. Tabel 7 la pagina 82 și Anexei, Tabel 20 la pagina 107). Dinamica ***principalilor indicatori ai PM, precum și comparația cu valorile UE, este prezentată în următorul tabel.***

Aceeași direcție (cu o ușoară creștere în 2006) a fost urmată și de ratele șomajului BIM pentru populația activă, care în 2008 erau de 5,8%, cu 1,4 puncte procentuale mai scăzute decât în 2005.

După cum demonstrează următorul tabel, scăderea ratei șomajului (pentru populația aflată la vârsta de muncă) a fost mai pronunțată și continuă în zonele urbane – de la 8,9% în 2005 la 6,8% în 2008, însă indicatorii se plasează în continuare deasupra mediei naționale și valorilor corespunzătoare din zonele rurale.

Tabelul 10 Rata șomajului (BIM) pe grupe de vârstă și zone rurale/urbane

Grupa de vârstă	Tipuri de zonă	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]
15 – 64 ani	Total	7.5	7.6	6.8	6.1
	<i>Urban</i>	<i>8.9</i>	<i>8.6</i>	<i>7.7</i>	<i>6.8</i>
	<i>Rural</i>	<i>5.7</i>	<i>6.2</i>	<i>5.4</i>	<i>5.1</i>
15 – 24 ani	Total	19.7	21.0	20.1	18.6
	Urban	26.3	27.3	24.7	23.2
	Rural	13.9	15.6	16.3	14.7
25 – 34 ani	Total	7.6	7.7	6.5	5.8
	Urban	8.7	8.6	7.1	6.2
	Rural	6.0	6.4	5.5	5.0
35 – 54 ani	Total	5.7	5.7	5.1	4.6
	Urban	6.4	6.3	6	5.1
	Rural	4.4	4.7	3.7	3.7

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

Grupa de vârstă	Tipuri de zonă	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]
55 – 64 ani	Total	2.4	2.6	2.3	2.5
	Urban	5.1	4.3	4	3.7
	Rural	1.1	1.5	1.2	1.6

Sursa: INS

În funcție de tipul de zonă și regiuni de dezvoltare

În 2008 rata șomajului în zonele urbane este mai mare decât în cele rurale în majoritatea regiunilor, cu excepția Regiunilor Centru, București-Ilfov și Vest, unde indicatorul a înregistrat o valoare mai mică. Mari diferențe între ratele șomajului din zonele urbane-rurale sunt înregistrate în N-E și S-V Oltenia, 5,9 și 5,6 puncte procentuale. În regiunea București-Ilfov raportul a fost inversat, rata șomajului în zonele rurale a fost de aproape 2,3 ori mai mare decât valoarea corespunzătoare zonelor urbane (aceeasi regiune). În 4 regiuni: Centru, S-E, S Muntenia, București- Ilfov și Vest, rata șomajului în zona rurală a fost mai mare decât media națională corespunzătoare (zona rurală). Cea mai mică rată a șomajului în zona rurală este înregistrată în regiunea N-E (2,4%) iar cea mai mare în regiunea Centru (8,9%) (Anexa, Tabelul 19 de mai jos).

În zonele rurale, rata șomajului a crescut în 2006 (6,2%) în comparație cu 2005 (5,7%) și apoi a înregistrat din nou o tendință de scădere; această scădere a fost mai mică pentru zonele urbane, astfel încât în 2008 rata șomajului în zonele rurale a fost de 5,1%, cu doar 0,6 puncte procentuale mai mică față de anul 2005 (diferență de 2,1 puncte procentuale pentru zonele urbane).

Pe grupe de vârstă

Cu excepția grupeii 55-64 ani cu o rată a șomajului ușor mai mare în 2008 decât în 2005 (dar de doar 0,1 puncte procentuale), toate celelalte grupe au fost caracterizate de același sablon al indicatorilor la nivel național: tendință generalizată de scădere – cu o creștere ușoară în 2006. Iar acest sablon s-a manifestat pentru rata șomajului la toate grupele de vârstă în zonele rurale.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Asadar, rata șomajului în zonele rurale (2008) pentru toate grupele de vârstă este în continuare mai scăzută decât valoarea corespunzătoare în zonele urbane.

Șomajul în rândul tinerilor este în continuare ridicat, grupa de vârstă 15-24 ani înregistrând cea mai mare rată a șomajului (atât urban cât și rural) iar cea mai scăzută este înregistrată de grupa de vârstă 55-64 ani. Rata șomajului în rândul tinerilor a crescut în zonele rurale, în 2008 fiind mai mare decât în 2005.

Pe sexe, în perioada 2002-2005 rata șomajului a fost mai mare pentru bărbați în comparație cu femeile, iar această situație s-a aplicat tuturor grupelor de vârstă (Anexa, Tabelul 20 la pagina 107)

Șomajul de lungă durată:

Rata șomajului de lungă durată (% din forța de muncă) a scăzut în perioada 2005-2008 ; în 2008 a fost de 3,2% în comparație cu 4.0% în 2005, iar aceasta este tendința înregistrată atât pentru bărbați cât și pentru femei⁵⁶.

În funcție de nivelul de educație

Cea mai înaltă rată a șomajului a fost înregistrată de populația cu un nivel scăzut de educație, iar tendința a fost una crescătoare în perioada 2005-2009. Aceasta reprezintă categoria cea mai expusă la riscul șomajului, urmată de grupul cu educație liceală și postliceală fără studii superioare.

⁵⁶ EUROSTAT – Ocuparea forței de muncă în Europa - 2009

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013**Tabelul 11 Rata șomajului⁵⁷ în rândul populației de vârstă 25-64 ani pe niveluri de educație (ISCED 1997) – 2005 - 2009**

Niveluri ISCED	2005	2006	2007	2008	2009
Nivelurile 0-2: Învățământ prescolar, primar și ciclul secundar inferior	6.3	6.9	6.6	6.5	7.0
Nivelurile 3-4 Ciclul secundar superior și educație post-liceală fără studii superioare	6.4	6.4	5.5	4.8	5.8
Nivelurile 5-6: Studii superioare	3.1	2.9	2.2	1.9	3.2

Sursa: EUROSTAT

Șomajul înregistrat și rate ale șomajului⁵⁸.

Criza economică globală a afectat puternic România în 2009, generând o scădere a activității economice și afectând piața muncii prin creșterea abruptă a șomajului înregistrat în ceea ce privește rata acestora, cât și în termeni absoluți.

La fel ca și indicatorul BIM, rata șomajului înregistrat a avut o tendință de scădere între 2005 și 2007, dar începând cu iulie 2008 au început să crească din nou în mod permanent și care s-a menținut și în 2009. Decembrie 2009 a fost a cea de-a 18-a lună de creștere, iar această situație este întâlnită pentru prima oară după 1989 (excepție făcând anul 1991). În 2009, rata șomajului a atins valoarea de 7,8%, cu 3,4 puncte procentuale mai mare decât în 2008, și 1,9 puncte procentuale mai mare decât în 2005 (Anexa 7, Tabel 21 la pagina 107 de mai jos).

Comparație între 2009 și 2008

După cum este precizat în Versiunea preliminară a Raportului de activitate al ANOFM, anul 2009 a demarat cu creștere puternică a șomajului. În ianuarie 2009, rata șomajului a crescut cu 0,5 % puncte procentuale prin raportare la luna precedentă, de la 4,4% la 4,9%. În perioada ianuarie-decembrie 2009 creșterea ratei de șomaj a fost de 3,4 puncte procentuale,

⁵⁷ BIM – rata șomajului⁵⁸ ANOFM – Versiune preliminară a Raportului de Activitate 2009

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

cu o intensificare mai mare în ianuarie – martie, stagnând în aprilie și mai, iar în luna iunie a început din nou să crească.

Creșterea șomajului s-a datorat în principal numărului mare de concedieri (și disponibilizărilor în masă) din aproape toate sectoarele economice. Numărul de persoane nou intrate în șomaj din cauza concedierilor a fost în 2009 cu 278.911 persoane mai mare decât în 2008.

În funcție de tipul de șomaj (beneficiază/nu beneficiază de indemnizația de șomaj)

Nu numai că numărul total de șomeri înregistrați a crescut, dar și numărul celor care primesc indemnizația de șomaj a crescut considerabil, atingând cel mai înalt nivel prin comparație cu anii precedenți. În mai 2009 numărul șomerilor care au primit ajutor de șomaj a fost, pentru prima oară în ultimii 10 ani, mai mare decât numărul șomerilor care nu beneficiază de ajutor de șomaj. Această creștere a fost provocată de scăderea economică și de concedierile aferente acesteia, dar în același timp și datorită extinderii perioadei oficiale în care se poate beneficia de indemnizația de șomaj – Ordonanța de Urgență a Guvernului (OUG nr. 28/2009) ca o măsură de protecție socială pentru cei afectați de criza economică.⁵⁹

Șomerii care nu beneficiază de ajutor de șomaj sunt fie aceia pentru care perioada oficială de ajutor de șomaj a expirat, fie persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, care nu au avut dreptul să solicite aceste beneficii. În rândul șomerilor de lungă durată predomină persoane cu un nivel minim de calificare, provenite în principal din zonele rurale, fără resurse financiare, care solicită venitul minim garantat.

În funcție de nivelul educațional

Structura în funcție de nivelul de educație atins de către șomerii înregistrați în 2009 a fost următoarea:

- 74,27% șomeri cu studii primare, secundare și profesionale
- 20,06% - persoane cu studii liceale și post-liceale

⁵⁹ OUG 28/martie 2009 – această extindere a fost acordată tuturor șomerilor – noilor intrați în șomaj precum și celor care deja/încă primesc ajutorul de șomaj și a fost în vigoare doar pentru anul 2009. Această măsură a fost luată : “din cauza presiunilor și riscurilor cauzate de evoluțiile economice externe și interne” – după cum se precizează în Ordonanța Guvernului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

- 67% - șomeri cu studii superioare (absolvenți de universități)

Iar acest fapt relevă că cei mai afectați de rata șomajului sunt persoanele cu un nivel scăzut de studii și calificare.

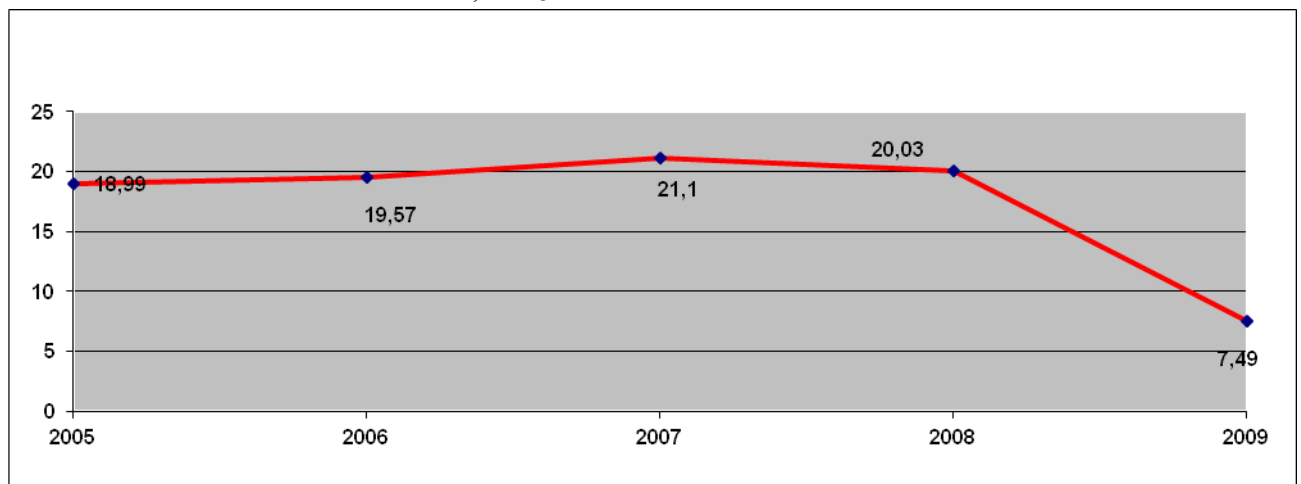
Bugetul asigurărilor de Șomaj

În împrejurările prezentate mai sus, în 2009, Bugetul asigurărilor de șomaj s-a confruntat, de asemenea, cu dificultăți în asigurarea resurselor pentru implementarea tuturor activităților în condiții corespunzătoare (mai puține contribuții la fondul de șomaj și cheltuieli mai mari, inclusiv extinderea temporară a perioadei oficiale de șomaj/pe parcursul căreia se acordă indemnizațiile). Astfel, în această situație, fondurile au fost alocate doar pentru principalele obligații și au fost adoptate restricții bugetare.

Cheltuieli pentru MAPM

În 2009 cheltuielile pentru implementarea MAPM au fost de doar 7,49% din totalul cheltuielilor, cu 12,54 puncte procentuale mai puțin decât în 2008. Cu toate acestea, trebuie menționat că partea de cheltuieli pentru MAPM din PIB a înregistrat o scădere permanentă în 2008, de la 0,11% în 2005 la 0,05% în 2008.

Grafic 1 - Cota de cheltuieli pe MAPM (Măsuri Active pentru Piata Muncii) din totalul cheltuielilor cu fondul de șomaj—2005 - 2009

Sursa: ANOFM

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Învățare pe tot parcursul vieții⁶⁰ (LLL)

După cum se poate observa în tabelul următor, participarea adulților la educația și învățarea pe tot parcursul vieții (LLL) continuă să rămână foarte scăzută. Se menține un decalaj important între cifrele raportate de România și cele ale UE, atât pentru bărbați, cât și pentru femei.

Tabelul 12 Învățarea pe tot parcursul vieții pe sexe, România și UE 25 / 27 (%)

	2005	2006	2007	2008	2009*
Total					
UE (27 țări)	9.8	9.7	9.5	9.4	9.3
UE (25 țări)	10.3	10.2	10.0	9.9	9.8
România	(b)1.6	1.3	1.3	1.5	1.5
Femei					
UE (27 țări)	10.5	10.5	10.4	10.2	10.2
UE (25 țări)	11.1	11.1	10.9	10.8	10.8
România	1.6	1.3	1.4	1.6	1.6
Bărbați					
UE (27 țări)	9.0	8.8	8.6	8.5	8.5
UE (25 țări)	9.5	9.3	9.0	8.9	8.9
România	1.5	1.3	1.2	1.3	1.3

Sursa: EUROSTAT

(b) = împărțire pe serii temporale

UE 25/27 2009 = valori provizorii

În comparație cu 2005, în 2006 și 2007 indicatorul a înregistrat o scădere, apoi o ușoară creștere, însă în 2009 a fost, totuși, mai mic decât în 2005.

Ratele de participare la programele de educație și formare sunt foarte scăzute pentru toate grupele de vârstă, iar această caracteristică este mai pronunțată în zonele rurale. Trebuie

⁶⁰ Procentul de populație cu vârste cuprinse între 25-64 ani care au participat la activități de educație și formare pe parcursul celor patru săptămâni înainte de efectuarea sondajului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

menționat, de asemenea, faptul că rețeaua de furnizori de formare continuă pentru adulți este dezechilibrată și insuficientă, în special în zonele rurale și zonele urbane mici⁶¹.

Analiza ocupațională

Un studiu asupra evoluției ocupației pe piața națională a muncii în perspectivă anului 2010, efectuat din inițiativa Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, redă unele concluzii care pot fi utile pentru elaborarea de acțiuni de formare continuă sau pentru a amplifica impactul schimbărilor tehnologice și organizationale asupra conținutului și structurii ocupațiilor.

Mai jos sunt redate cele mai importante constatări ale studiului:

- Numărul muncitorilor calificați, din aproape toate grupele ocupaționale, se află într-un declin constant, chiar și în agricultură, ramura economică fapt care, în perioada de tranziție, a generat cel mai mare grad de ocupare a forței de muncă, numărul de muncitori calificați necesari în dezvoltarea tehnologică productivă a acestui sector a scăzut.
- Procesul de reorganizare economică a dus, de asemenea, la schimbări la nivelul ocupațiilor: au apărut noi ocupații, și, pe de altă parte, s-a schimbat conținutul multor altele. În anumite domenii, unele dintre ocupații au început să aibă un număr mai mare de angajați, în timp ce altele au suferit un proces de dispariție. Pe baza acestor observații, au fost create criteriile de clasificare a sistemului ocupațional în trei categorii, astfel: „ocupații dominante”, „ocupații care și-au schimbat semnificativ conținutul” și „ocupații de penetrare”;
- Deficiențele majore înregistrate în alocarea forței de muncă pe locurile disponibile subliniază, de fapt, un alt aspect al deficitului de calificări, precum și al problemelor existente în sistemul de certificare a competențelor angajaților. Caracterul inadecvat al angajării de personal pe baza calificării obținute după absolvirea unei școli se regăsește într-un număr semnificativ de companii;

⁶¹ Versiune preliminară a Strategiei DRU 2009-2020 în perspectiva învățării pe tot parcursul vieții - Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

- Evaluarea de către angajator a competențelor personalului, atât pentru persoanele cu studii liceale, cât și pentru cele cu studii superioare, se reflectă în nivelurile scăzute de competențe în ceea ce privește:
 - Cunoștințele și utilizarea limbilor străine, în special în industria mineritului, agricultură, electricitate, apă și gaze, construcții;
 - Managementul și organizarea pe niveluri sub media națională în domenii precum industria mineritului, construcții, agricultură, etc.
 - Utilizarea tehnologiei informațiilor și comunicațiilor (PC, internet etc.) la niveluri mai scăzute decât media pe țară, în domenii precum industria mineritului, construcții și agricultură.
- Ca rezultat, pentru a crește competențele personalului cu educație liceală și post-liceală este necesară organizarea de cursuri de învățare/îmbunătățire a limbilor străine (în special engleză), organizarea și utilizarea tehnologiei informațiilor și comunicațiilor, în special în domeniile unde prețuirea angajaților este una scăzută;
- Dezechilibrele regionale sunt determinate de lipsa coerenței dintre sistemul educațional și cerințele de pe piața muncii, și de un exces de forță de muncă cu calificări care nu mai sunt solicitate.

Anexă – Statistici suplimentare legate de contextul socio-economic

Tabelul 13 - Resursele forței de muncă pe sexe (mii persoane) 2005 - 2008

Sexul	2005	2006	2007	2008
Total	13 816.9	13 801.6	13 772.7	13 747.4
Bărbați	7 098.8	7 142.3	7 115.4	7 103.3
Femei	6 718.1	6 659.3	6 657.3	6 644.1

Sursa: INS

Tabelul 14 - Rata reală de creștere a PIB, % 2005 - 2008

Tări\an	2005	2006	2007	2008	2009
EU-27	2	3.2	2.9	0.7	-4.2

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

EU-25	1.9	3.1	2.9	0.6	-4.2
România	4.2	7.9	6.3	7.3	-7.1

Sursa: EUROSTAT

Tabelul 15 - Rata de activitate (Sondajul în rândul forței de muncă – AMIGO) pe grupe de vârstă, zonă urbană/rurală și regiuni 2005 - 2008

Grupa de vârstă	Tipul de zonă	Regiuni	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]
15 - 24 ani	Total	TOTAL	31.9	31.0	30.5	30.4
-	-	NORD – VEST	30.9	28.8	27.7	26.0
-	-	CENTRU	31.1	30.4	29.5	31.1
-	-	NORD – EST	33.8	31.5	31.1	30.8
-	-	SUD – EST	32.6	32.7	31.5	30.8
-	-	SUD – MUNTENIA	35.3	38.6	37.6	37.2
-	-	BUCUREȘTI – ILFOV	27.6	25.7	25.2	26.6
-	-	SUD - VEST OLTENIA	30.6	27.8	28.0	30.0
-	-	VEST	29.6	28.3	30.1	27.5
-	Urban	TOTAL	25.4	24.7	24.6	24.9
-	-	NORD – VEST	23.6	23.2	23.3	22.5
-	-	CENTRU	26.9	24.5	24.7	26.9
-	-	NORD – EST	23.8	22.6	21.7	23.0
-	-	SUD – EST	28.3	28.7	28.5	28.3
-	-	SUD – MUNTENIA	27.9	31.4	30.9	29.4
-	-	BUCUREȘTI – ILFOV	26.5	25.1	23.9	25.5
-	-	SUD - VEST OLTENIA	19.3	18.4	19.3	20.8
-	-	VEST	25.4	22.3	24.1	21.4
-	Rural	TOTAL	40.9	39.7	38.5	37.5
-	-	NORD – VEST	40.0	35.6	33.0	30.2
-	-	CENTRU	38.0	39.5	36.7	37.2
-	-	NORD – EST	43.0	39.6	39.4	37.4
-	-	SUD – EST	38.9	38.4	35.7	34.1
-	-	SUD – MUNTENIA	41.8	44.7	43.3	43.4
-	-	BUCUREȘTI – ILFOV	37.8	32.3	38.9	38.3
-	-	SUD - VEST OLTENIA	44.5	39.3	38.4	40.6
-	-	VEST	37.6	39.3	40.7	38.0
25 – 34 ani	Total	TOTAL	78.7	79.4	78.3	77.6
-	-	NORD – VEST	76.1	76.1	73.2	72.3
-	-	CENTRU	76.0	78.5	76.0	77.1
-	-	NORD – EST	78.7	75.8	76.4	74.3
-	-	SUD – EST	75.3	76.4	73.6	73.1

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

Grupa de vârstă	Tipul de zonă	Regiuni	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]
-	-	SUD – MUNTENIA	79.9	82.0	82.2	80.8
-	-	BUCUREȘTI – ILFOV	86.0	87.9	86.8	86.3
-	-	SUD - VEST OLTENIA	79.9	78.9	77.2	76.7
-	-	VEST	78.9	82.4	83.0	82.7
-	Urban	TOTAL	80.8	82.5	81.4	81.3
-	-	NORD – VEST	79.8	79.7	79.4	81.0
-	-	CENTRU	80.3	82.9	80.8	83.7
-	-	NORD – EST	77.3	77.4	77.1	76.7
-	-	SUD – EST	78.6	81.1	77.0	77.5
-	-	SUD – MUNTENIA	82.3	84.4	84.6	82.8
-	-	BUCUREȘTI – ILFOV	86.9	88.4	87.4	86.7
-	-	SUD - VEST OLTENIA	80.0	78.5	77.1	75.8
-	-	VEST	78.9	84.9	85.3	83.6
-	Rural	TOTAL	75.9	75.2	73.8	72.1
-	-	NORD – VEST	71.4	71.4	65.1	60.9
-	-	CENTRU	69.0	71.5	68.2	66.2
-	-	NORD – EST	79.7	74.4	75.9	72.3
-	-	SUD – EST	70.9	70.0	68.7	66.9
-	-	SUD – MUNTENIA	77.9	80.1	80.2	79.1
-	-	BUCUREȘTI – ILFOV	77.5	81.4	78.4	81.5
-	-	SUD - VEST OLTENIA	79.9	79.3	77.4	77.8
-	-	VEST	78.9	77.5	78.3	80.8
35 - 54 ani	Total	TOTAL	78.0	80.1	79.4	78.7
-	-	NORD - VEST	75.4	78.6	77.3	75.5
-	-	CENTRU	76.1	79.4	78.3	79.3
-	-	NORD - EST	81.0	80.4	80.7	78.9
-	-	SUD - EST	73.5	77.6	75.5	74.3
-	-	SUD - MUNTENIA	79.3	80.4	80.1	79.7
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	80.5	83.7	82.8	82.5
-	-	SUD - VEST OLTENIA	79.9	81.5	80.7	80.2
-	-	VEST	77.4	80.2	80.3	80.2
-	Urban	TOTAL	78.2	81.4	79.9	79.0
-	-	NORD - VEST	77.4	81.0	80.0	78.5
-	-	CENTRU	79.6	83.7	81.1	82.4
-	-	NORD - EST	78.0	79.9	77.9	75.1
-	-	SUD - EST	74.2	78.5	75.9	74.3
-	-	SUD - MUNTENIA	78.6	80.0	78.9	78.7
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	81.5	84.3	83.4	82.7

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

Grupa de vârstă	Tipul de zonă	Regiuni	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]
-	-	SUD - VEST OLTENIA	77.5	80.7	79.4	78.6
-	-	VEST	77.4	82.6	82.3	81.3
-	Rural	TOTAL	77.6	78.0	78.5	78.3
-	-	NORD - VEST	72.5	75.2	73.3	71.3
-	-	CENTRU	69.4	71.2	73.0	74.0
-	-	NORD - EST	84.3	80.9	83.6	82.8
-	-	SUD - EST	72.2	76.2	74.9	74.4
-	-	SUD - MUNTENIA	80.0	80.7	81.3	80.6
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	69.3	74.0	74.3	80.3
-	-	SUD - VEST OLTENIA	83.0	82.6	82.3	82.2
-	-	VEST	77.3	75.2	76.2	78.1
55 - 64 ani	Total	TOTAL	40.4	42.8	42.4	44.2
-	-	NORD - VEST	36.0	38.4	38.8	40.4
-	-	CENTRU	29.7	33.8	32.6	36.1
-	-	NORD - EST	55.6	55.5	57.4	57.1
-	-	SUD - EST	37.6	41.2	38.8	41.9
-	-	SUD - MUNTENIA	43.8	44.7	46.7	48.1
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	28.0	33.0	30.2	32.7
-	-	SUD - VEST OLTENIA	52.5	54.9	52.3	54.3
-	-	VEST	32.3	35.3	35.1	37.2
-	Urban	TOTAL	26.2	31.2	29.7	33.0
-	-	NORD - VEST	24.2	26.5	26.9	32.3
-	-	CENTRU	25.7	32.9	28.5	34.6
-	-	NORD - EST	29.0	31.9	33.6	35.5
-	-	SUD - EST	24.3	30.8	29.4	31.9
-	-	SUD - MUNTENIA	25.6	29.5	29.2	32.1
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	28.4	33.1	30.5	33.1
-	-	SUD - VEST OLTENIA	30.4	38.1	32.9	34.2
-	-	VEST	21.7	26.9	27.1	30.4
-	Rural	TOTAL	56.2	56.5	57.8	58.4
-	-	NORD - VEST	47.4	50.4	51.3	49.3
-	-	CENTRU	35.5	35.0	39.2	38.4
-	-	NORD - EST	74.6	73.6	76.7	75.5
-	-	SUD - EST	53.2	54.0	50.9	55.3
-	-	SUD - MUNTENIA	54.9	54.6	58.5	59.4
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	24.7	30.7	26.2	27.6
-	-	SUD - VEST OLTENIA	67.1	66.8	66.5	69.8
-	-	VEST	49.4	49.0	48.5	48.6

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

Grupa de vârstă	Tipul de zonă	Regiuni	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]
15 - 64 ani	Total	TOTAL	62.4	63.7	63.0	62.9
-	-	NORD - VEST	59.7	60.9	59.6	58.7
-	-	CENTRU	59.2	61.6	60.4	61.9
-	-	NORD - EST	65.5	64.2	64.8	63.6
-	-	SUD - EST	59.6	62.2	60.1	59.8
-	-	SUD - MUNTENIA	64.3	66.2	66.3	65.9
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	63.8	66.0	65.1	65.5
-	-	SUD - VEST OLTENIA	64.8	65.1	64.1	64.6
-	-	VEST	60.7	62.8	63.2	62.9
-	Urban	TOTAL	60.3	62.6	61.6	61.7
-	-	NORD - VEST	59.0	60.7	60.4	60.8
-	-	CENTRU	60.8	63.7	61.7	64.2
-	-	NORD - EST	58.9	59.9	59.0	58.4
-	-	SUD - EST	58.5	61.9	59.6	59.3
-	-	SUD - MUNTENIA	61.3	63.6	63.0	62.5
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	64.4	66.5	65.4	65.6
-	-	SUD - VEST OLTENIA	59.0	60.9	59.7	59.6
-	-	VEST	58.9	62.5	62.8	61.9
-	Rural	TOTAL	65.3	65.2	65.1	64.5
-	-	NORD - VEST	60.5	61.1	58.6	56.0
-	-	CENTRU	56.6	58.2	58.2	58.2
-	-	NORD - EST	71.6	68.2	70.1	68.4
-	-	SUD - EST	61.3	62.7	60.8	60.6
-	-	SUD - MUNTENIA	66.9	68.3	69.0	68.7
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	57.7	60.1	60.3	63.5
-	-	SUD - VEST OLTENIA	71.2	69.8	69.1	70.2
-	-	VEST	64.2	63.3	64.1	64.7
>= 15 ani	Total	TOTAL	54.0	55.0	54.8	54.5
-	-	NORD - VEST	52.0	53.2	52.3	51.2
-	-	CENTRU	50.5	52.5	51.5	52.6
-	-	NORD - EST	58.6	57.4	58.3	57.2
-	-	SUD - EST	51.7	53.8	52.3	51.7
-	-	SUD - MUNTENIA	55.1	56.2	56.8	56.7
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	53.4	55.3	54.6	54.9
-	-	SUD - VEST OLTENIA	57.2	57.3	56.6	57.2
-	-	VEST	51.5	53.1	53.9	53.3
-	Urban	TOTAL	52.5	54.5	53.6	53.5
-	-	NORD - VEST	52.1	53.5	53.1	53.3

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

Grupa de vârstă	Tipul de zonă	Regiuni	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]
-	-	CENTRU	52.8	55.2	53.4	55.3
-	-	NORD - EST	52.3	53.0	52.2	51.5
-	-	SUD - EST	51.3	54.2	52.1	51.6
-	-	SUD - MUNTENIA	53.7	55.6	55.1	54.5
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	53.9	55.8	55.0	55.1
-	-	SUD - VEST OLTENIA	53.0	54.7	53.6	53.3
-	-	VEST	50.6	53.6	53.9	53.0
-	Rural	TOTAL	55.9	55.7	56.3	55.8
-	-	NORD - VEST	51.9	52.9	51.4	48.7
-	-	CENTRU	47.0	48.1	48.7	48.5
-	-	NORD - EST	63.9	61.0	63.2	61.8
-	-	SUD - EST	52.2	53.3	52.7	51.9
-	-	SUD - MUNTENIA	56.1	56.7	58.1	58.3
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	47.7	49.3	49.2	52.1
-	-	SUD - VEST OLTENIA	61.0	59.7	59.5	60.9
-	-	VEST	53.1	52.2	53.8	53.8

Sursa: INS

Tabelul 16 - Rata de activitate (Sondajul în rândul forței de muncă – AMIGO) pe sexe 2005 - 2008

	2005	2006	2007	2008
Total	54.0	55.0	54.8	54.5
Bărbați	61.7	62.7	62.6	62.8
Femei	46.9	47.8	47.5	46.8

Sursa: INS

Tabelul 17 - Rata de ocupare pe grupe de vârstă, zonă rurală/urbană și pe regiuni 2005 - 2008

Grupa de vârstă	Tipul de zonă	Regiuni	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]
15 - 24 ani	Total	TOTAL	25.6	24.5	24.4	24.8
-	-	NORD - VEST	25.2	23.5	23.8	22.5
-	-	CENTRU	25.2	23.6	22.2	24.1
-	-	NORD - EST	28.1	25.9	26.5	26.5
-	-	SUD - EST	26.1	24.7	23.2	24.1

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

Grupa de vârstă	Tipul de zonă	Regiuni	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]
-	-	SUD - MUNTENIA	26.8	28.4	28.6	29.9
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	21.3	21.7	21.1	22.0
-	-	SUD - VEST OLTENIA	24.9	21.4	21.8	23.5
-	-	VEST	24.4	24.0	24.9	21.9
-	Urban	TOTAL	18.7	18.0	18.5	19.1
-	-	NORD - VEST	18.0	18.4	19.8	19.4
-	-	CENTRU	21.5	19.1	19.0	20.5
-	-	NORD - EST	16.0	14.8	15.8	16.9
-	-	SUD - EST	21.6	19.9	19.4	21.1
-	-	SUD - MUNTENIA	18.6	19.8	21.3	22.9
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	20.4	21.3	20.2	21.2
-	-	SUD - VEST OLTENIA	12.2	10.2	12.0	12.5
-	-	VEST	20.1	18.8	20.2	16.7
-	Rural	TOTAL	35.2	33.5	32.2	32.0
-	-	NORD - VEST	34.2	29.7	28.7	26.2
-	-	CENTRU	31.2	30.7	27.0	29.4
-	-	NORD - EST	39.3	36.0	36.0	34.6
-	-	SUD - EST	32.7	31.7	28.4	28.1
-	-	SUD - MUNTENIA	34.0	35.8	34.7	35.6
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	28.7	26.1	31.0	29.6
-	-	SUD - VEST OLTENIA	40.6	35.1	33.6	36.2
-	-	VEST	32.3	33.4	33.2	30.7
25 - 34 ani	Total	TOTAL	72.8	73.3	73.2	73.1
-	-	NORD - VEST	72.2	71.5	70.4	69.7
-	-	CENTRU	69.7	71.5	70.1	71.5
-	-	NORD - EST	74	71.2	72.8	71.2
-	-	SUD - EST	69.7	70	67.5	68.0
-	-	SUD - MUNTENIA	71.2	73.5	75.0	74.7
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	79.7	83.6	82.7	83.6
-	-	SUD - VEST OLTENIA	73.0	71.9	71.1	70.2
-	-	VEST	73.7	75.5	78.0	77.9
-	Urban	TOTAL	73.8	75.4	75.6	76.3
-	-	NORD - VEST	75.4	74.1	76.4	77.9
-	-	CENTRU	74.1	75.7	75.1	78.3
-	-	NORD - EST	70.1	69.6	70.6	71.7
-	-	SUD - EST	71.7	73.4	70.3	70.9
-	-	SUD - MUNTENIA	70.6	74.2	75.8	75.6
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	80.6	84.3	83.7	84.0
-	-	SUD - VEST OLTENIA	70.4	69.6	68.4	67.9

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

Grupa de vârstă	Tipul de zonă	Regiuni	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]
-	-	VEST	74.5	78.3	80.9	78.9
-	Rural	TOTAL	71.3	70.3	69.8	68.5
-	-	NORD - VEST	68.2	68.1	62.6	59.1
-	-	CENTRU	62.6	64.8	62.0	60.3
-	-	NORD - EST	77.0	72.6	74.6	70.8
-	-	SUD - EST	67.1	65.3	63.6	63.8
-	-	SUD - MUNTENIA	71.7	73.0	74.3	73.9
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	70.9	74.8	69.7	77.8
-	-	SUD - VEST OLTENIA	75.8	74.4	74.1	73.0
-	-	VEST	72.1	69.8	72.1	75.8
35 - 54 ani	Total	TOTAL	73.5	75.6	75.3	75.1
-	-	NORD - VEST	71.8	74.9	74.5	73.2
-	-	CENTRU	71.0	73.6	72.9	73.8
-	-	NORD - EST	77.2	76.2	76.8	75.5
-	-	SUD - EST	68.7	72.0	70.6	70.2
-	-	SUD - MUNTENIA	73.7	74.8	74.9	75.4
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	77.0	80.8	80.8	81.0
-	-	SUD - VEST OLTENIA	75.5	76.8	76.0	76.2
-	-	VEST	73.1	76.5	77.0	77.0
-	Urban	TOTAL	73.2	76.3	75.1	74.9
-	-	NORD - VEST	73.0	76.7	76.6	75.8
-	-	CENTRU	74.3	77.9	75.2	76.4
-	-	NORD - EST	72.9	74	71.9	69.9
-	-	SUD - EST	68.6	71.9	70.0	69.6
-	-	SUD - MUNTENIA	72.1	73.3	72.2	73.4
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	78.1	81.6	81.6	81.4
-	-	SUD - VEST OLTENIA	71.8	74.6	73.4	73.4
-	-	VEST	72.9	78.8	78.9	78.5
-	Rural	TOTAL	74.2	74.4	75.6	75.4
-	-	NORD - VEST	70.1	72.3	71.6	69.5
-	-	CENTRU	64.6	65.6	68.7	69.2
-	-	NORD - EST	82.0	78.7	82.0	81.3
-	-	SUD - EST	68.7	72.0	71.7	71.2
-	-	SUD - MUNTENIA	75.3	76.2	77.4	77.1
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	64.6	68.9	70.1	76.6
-	-	SUD - VEST OLTENIA	80.3	79.5	79.3	79.6
-	-	VEST	73.6	71.7	73.1	74.0
55 - 64 ani	Total	TOTAL	39.4	41.7	41.4	43.1
-	-	NORD - VEST	35.6	37.9	38.1	39.9

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

Grupa de vârstă	Tipul de zonă	Regiuni	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]
-	-	CENTRU	28.4	32.1	31.6	33.7
-	-	NORD - EST	54.9	54.8	56.5	56.4
-	-	SUD - EST	36.1	39.1	37.3	40.0
-	-	SUD - MUNTENIA	42.5	43.6	45.5	47.0
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	26.6	32.1	29.8	32.2
-	-	SUD - VEST OLTENIA	51.9	53.9	50.9	53.2
-	-	VEST	31.8	34.6	34.7	36.7
-	Urban	TOTAL	24.8	29.9	28.5	31.8
-	-	NORD - VEST	23.7	25.8	25.9	31.6
-	-	CENTRU	24.6	31.6	27.4	31.8
-	-	NORD - EST	27.5	30.8	31.8	34.1
-	-	SUD - EST	22.4	28.1	27.8	30.2
-	-	SUD - MUNTENIA	23.4	27.6	27.4	30.8
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	26.9	32.3	30.1	32.6
-	-	SUD - VEST OLTENIA	29.4	36.7	30.8	33.0
-	-	VEST	21.2	26.3	26.8	30.1
-	Rural	TOTAL	55.5	55.6	57.1	57.4
-	-	NORD - VEST	47.2	50.3	51.0	49.0
-	-	CENTRU	34.0	32.8	38.0	36.7
-	-	NORD - EST	74.3	73.3	76.6	75.3
-	-	SUD - EST	52.1	52.6	49.4	53.0
-	-	SUD - MUNTENIA	54.2	53.9	57.7	58.5
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	24.5	30.1	25.7	26.1
-	-	SUD - VEST OLTENIA	66.7	65.9	65.7	68.7
-	-	VEST	48.9	48.1	47.8	47.8
15 - 64 ani	Total	TOTAL	57.7	58.8	58.8	59
-	-	NORD - VEST	56.0	57.1	57.0	56.4
-	-	CENTRU	54.2	56.0	55.1	56.6
-	-	NORD - EST	61.5	60.1	61.3	60.5
-	-	SUD - EST	54.7	56.4	54.7	55.3
-	-	SUD - MUNTENIA	58.1	59.7	60.5	61.1
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	59.4	62.9	62.4	63.3
-	-	SUD - VEST OLTENIA	60.1	60.1	59.3	60.0
-	-	VEST	56.6	58.7	59.6	59.3
-	Urban	TOTAL	55.0	57.2	56.8	57.5
-	-	NORD - VEST	54.8	56.5	57.4	58.2
-	-	CENTRU	55.8	58.3	56.5	58.8
-	-	NORD - EST	53.2	53.7	53.5	53.5
-	-	SUD - EST	52.8	55.1	53.4	54.1

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

Grupa de vârstă	Tipul de zonă	Regiuni	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]
-	-	SUD - MUNTENIA	53.6	55.7	56.0	57.2
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	60.1	63.5	63.0	63.6
-	-	SUD - VEST OLTENIA	52.6	54.3	53.3	53.6
-	-	VEST	54.8	58.6	59.5	58.7
-	Rural	TOTAL	61.6	61.1	61.5	61.2
-	-	NORD - VEST	57.5	57.9	56.4	54.0
-	-	CENTRU	51.4	52.1	52.7	53.0
-	-	NORD - EST	69.2	66.1	68.4	66.8
-	-	SUD - EST	57.5	58.2	56.5	57.0
-	-	SUD - MUNTENIA	61.8	63.0	64.3	64.4
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	52.2	55.1	54.8	59.1
-	-	SUD - VEST OLTENIA	68.4	66.6	66.1	67.1
-	-	VEST	60.0	58.9	59.8	60.4
>=15 ani	Total	TOTAL	50.2	51.0	51.3	51.4
-	-	NORD - VEST	48.9	50.1	50.1	49.2
-	-	CENTRU	46.3	47.7	47.2	48.1
-	-	NORD - EST	55.3	54.0	55.4	54.6
-	-	SUD - EST	47.6	49.0	47.9	48.0
-	-	SUD - MUNTENIA	50.0	51.0	52.1	52.8
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	49.7	52.7	52.4	53.0
-	-	SUD - VEST OLTENIA	53.4	53.2	52.8	53.5
-	-	VEST	48.1	49.7	50.8	50.3
-	Urban	TOTAL	47.9	49.8	49.5	49.9
-	-	NORD - VEST	48.4	49.8	50.5	51.1
-	-	CENTRU	48.5	50.6	49.0	50.6
-	-	NORD - EST	47.2	47.5	47.4	47.3
-	-	SUD - EST	46.3	48.2	46.7	47.1
-	-	SUD - MUNTENIA	46.9	48.7	48.9	49.8
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	50.3	53.3	53	53.4
-	-	SUD - VEST OLTENIA	47.3	48.8	47.9	48.1
-	-	VEST	47.1	50.3	51.1	50.3
-	Rural	TOTAL	53.0	52.6	53.6	53.2
-	-	NORD - VEST	49.5	50.4	49.7	47.1
-	-	CENTRU	42.8	43.3	44.3	44.3
-	-	NORD - EST	61.9	59.3	61.9	60.5
-	-	SUD - EST	49.2	49.9	49.4	49.1
-	-	SUD - MUNTENIA	52.3	52.6	54.5	55.0
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	43.3	45.3	44.7	48.5
-	-	SUD - VEST OLTENIA	58.9	57.3	57.3	58.6

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

Grupa de vârstă	Tipul de zonă	Regiuni	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]
-	-	VEST	49.9	48.7	50.4	50.3

Sursa: INS

Tabelul 18 - Rata de ocupare pe grupe de vârstă și sexe 2005 - 2008

Grupa de vârstă	Sexul	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]
15 - 24 ani	Total	25.6	24.5	24.4	24.8
-	Bărbați	29.4	28.2	28.3	29.1
-	Femei	21.6	20.6	20.2	20.2
25 - 34 ani	Total	72.8	73.3	73.2	73.1
-	Bărbați	79.0	78.3	77.9	77.7
-	Femei	66.2	68.0	68.2	68.2
35 - 54 ani	Total	73.5	75.6	75.3	75.1
-	Bărbați	80.6	82.3	82.2	82.7
-	Femei	66.6	69.0	68.6	67.6
25 - 54 ani	Total	73.3	74.7	74.6	74.4
-	Bărbați	80.0	80.8	80.6	80.9
-	Femei	66.5	68.6	68.5	67.8
55 - 64 ani	Total	39.4	41.7	41.4	43.1
-	Bărbați	46.7	50.0	50.3	53.0
-	Femei	33.1	34.5	33.6	34.4
15 - 64 ani	Total	57.7	58.8	58.8	59.0
-	Bărbați	63.9	64.7	64.8	65.7
-	Femei	51.5	53.0	52.8	52.5
>=15 ani	Total	50.2	51.0	51.3	51.4
-	Bărbați	56.9	57.6	58.1	58.6
-	Femei	43.9	44.9	44.9	44.6

Sursa: INS

Tabelul 19 - Rata șomajului pe grupe de vârstă, zonă urbană/rurală și regiuni (AMIGO – rata șomajului BIM) 2005 - 2008

Grupa de vârstă	Tipul de zonă	Regiuni	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]
15 - 24 ani	Total	TOTAL	19.7	21	20.1	18.6
-	-	NORD - VEST	18.5	18.3	14.1	13.5
-	-	CENTRU	19.1	22.2	24.7	22.6
-	-	NORD - EST	16.8	17.8	14.7	14.0
-	-	SUD - EST	19.9	24.4	26.5	21.7
-	-	SUD - MUNTENIA	24.0	26.4	23.9	19.4
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	23.0	15.5	16.1	17.4
-	-	SUD - VEST OLTENIA	18.6	23.0	22.1	21.7
-	-	VEST	17.8	15.3	17.3	20.4
-	Urban	TOTAL	26.3	27.3	24.7	23.2

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

Grupa de vârstă	Tipul de zonă	Regiuni	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]
-	-	NORD - VEST	24.0	20.6	15.2	13.9
-	-	CENTRU	20.1	22.2	23.1	24.0
-	-	NORD - EST	32.6	34.5	27.4	26.4
-	-	SUD – EST	23.6	30.7	32.0	25.6
-	-	SUD - MUNTENIA	33.3	37.0	31.0	21.8
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	22.9	15.2	15.5	16.6
-	-	SUD - VEST OLTENIA	37.0	44.8	37.9	40.1
-	-	VEST	20.7	15.7	16.3	21.8
-	Rural	TOTAL	13.9	15.6	16.3	14.7
-	-	NORD - VEST	14.4	16.4	13.2	13.2
-	-	CENTRU	18.0	22.3	26.4	21.1
-	-	NORD - EST	8.7	9.1	8.6	7.5
-	-	SUD – EST	16.0	17.6	20.5	17.5
-	-	SUD - MUNTENIA	18.6	20	19.7	18.1
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	23.9	18.9	20.3	22.7
-	-	SUD - VEST OLTENIA	8.8	10.6	12.6	10.9
-	-	VEST	14.2	14.9	18.4	19
25 - 34 ani	Total	TOTAL	7.6	7.7	6.5	5.8
-	-	NORD - VEST	5.1	6.1	3.8	3.6
-	-	CENTRU	8.3	8.9	7.8	7.3
-	-	NORD - EST	6.0	6.0	4.7	4.2
-	-	SUD – EST	7.5	8.4	8.2	7.0
-	-	SUD - MUNTENIA	10.8	10.4	8.8	7.5
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	7.4	4.9	4.7	3.2
-	-	SUD - VEST OLTENIA	8.7	8.9	7.9	8.4
-	-	VEST	6.6	8.4	6	5.8
-	Urban	TOTAL	8.7	8.6	7.1	6.2
-	-	NORD - VEST	5.5	7.1	3.8	3.9
-	-	CENTRU	7.8	8.7	7	6.5
-	-	NORD - EST	9.3	10.1	8.4	6.5
-	-	SUD – EST	8.8	9.5	8.8	8.4
-	-	SUD - MUNTENIA	14.3	12.1	10.4	8.6
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	7.3	4.6	4.3	3.1
-	-	SUD - VEST OLTENIA	12.0	11.4	11.3	10.4
-	-	VEST	5.6	7.7	5.2	5.6
-	Rural	TOTAL	6.0	6.4	5.5	5.0
-	-	NORD - VEST	4.5	4.6	3.8	3.0
-	-	CENTRU	9.3	9.4	9.2	8.8
-	-	NORD - EST	3.4	2.5	1.6	2.1
-	-	SUD – EST	5.4	6.7	7.3	4.6

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

Grupa de vârstă	Tipul de zonă	Regiuni	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]
-	-	SUD - MUNTENIA	7.9	8.9	7.3	6.6
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	8.5	8.1	11.1	4.6
-	-	SUD - VEST OLTENIA	5.1	6.1	4.2	6.1
-	-	VEST	8.7	9.9	7.9	6.3
35 - 54 ani	Total	TOTAL	5.7	5.7	5.1	4.6
-	-	NORD - VEST	4.8	4.7	3.5	3.1
-	-	CENTRU	6.8	7.2	6.9	7.0
-	-	NORD - EST	4.6	5.1	4.7	4.3
-	-	SUD - EST	6.6	7.3	6.5	5.5
-	-	SUD - MUNTENIA	7.1	7.0	6.6	5.4
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	4.3	3.5	2.4	1.8
-	-	SUD - VEST OLTENIA	5.5	5.9	5.7	5.0
-	-	VEST	5.5	4.7	4.1	4.0
-	Urban	TOTAL	6.4	6.3	6.0	5.1
-	-	NORD - VEST	5.6	5.3	4.3	3.4
-	-	CENTRU	6.7	6.9	7.3	7.2
-	-	NORD - EST	6.5	7.4	7.7	7.0
-	-	SUD - EST	7.6	8.4	7.8	6.3
-	-	SUD - MUNTENIA	8.4	8.4	8.6	6.7
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	4.1	3.2	2.2	1.6
-	-	SUD - VEST OLTENIA	7.4	7.6	7.5	6.6
-	-	VEST	5.9	4.7	4.2	3.5
-	Rural	TOTAL	4.4	4.7	3.7	3.7
-	-	NORD - VEST	3.4	3.8	2.3	2.5
-	-	CENTRU	7.0	7.8	5.9	6.4
-	-	NORD - EST	2.7	2.7	1.8	1.8
-	-	SUD - EST	4.8	5.4	4.3	4.2
-	-	SUD - MUNTENIA	5.9	5.6	4.7	4.3
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	6.8	6.9	5.7	4.6
-	-	SUD - VEST OLTENIA	3.2	3.7	3.6	3.1
-	-	VEST	4.7	4.7	4.0	5.2
55 - 64 ani	Total	TOTAL	2.4	2.6	2.3	2.5
-	-	NORD - VEST	1.2	1.2	1.8	1.2
-	-	CENTRU	4.3	5	3.3	6.6
-	-	NORD - EST	1.4	1.2	1.5	1.3
-	-	SUD - EST	4.2	5.2	3.9	4.6
-	-	SUD - MUNTENIA	2.9	2.7	2.5	2.2
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	5.0	2.7	1.4	1.7
-	-	SUD - VEST OLTENIA	1.2	2.0	2.6	2.1
-	-	VEST	1.5	1.9	1.4	1.4

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

Grupa de vârstă	Tipul de zonă	Regiuni	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]
-	Urban	TOTAL	5.1	4.3	4.0	3.7
-	-	NORD - VEST	2.4	2.9	3.9	2.1
-	-	CENTRU	4.3	3.9	3.8	8.2
-	-	NORD - EST	4.9	3.5	5.2	4.0
-	-	SUD – EST	8.1	8.8	5.4	5.4
-	-	SUD - MUNTENIA	8.5	6.7	6.0	4.1
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	5.4	2.7	1.4	1.4
-	-	SUD - VEST OLTENIA	3.4	3.5	6.4	3.5
-	-	VEST	2.4	2.1	1.3	1.1
-	Rural	TOTAL	1.1	1.5	1.2	1.6
-	-	NORD - VEST	0.6	0.3	0.6	0.5
-	-	CENTRU	4.2	6.5	2.8	4.3
-	-	NORD - EST	0.4	0.5	0.2	0.2
-	-	SUD – EST	2.1	2.6	2.9	4.0
-	-	SUD - MUNTENIA	1.3	1.3	1.4	1.5
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	0.8	2.1	2.0	5.5
-	-	SUD - VEST OLTENIA	0.6	1.4	1.2	1.5
-	-	VEST	0.9	1.8	1.4	1.7
15 - 64 ani	Total	TOTAL	7.5	7.6	6.8	6.1
-	-	NORD - VEST	6.1	6.2	4.5	4.0
-	-	CENTRU	8.5	9.2	8.7	8.6
-	-	NORD - EST	6.2	6.4	5.4	4.9
-	-	SUD – EST	8.3	9.4	8.9	7.6
-	-	SUD - MUNTENIA	9.7	9.9	8.8	7.2
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	6.9	4.7	4.1	3.4
-	-	SUD - VEST OLTENIA	7.2	7.7	7.4	7.1
-	-	VEST	6.8	6.5	5.7	5.8
-	Urban	TOTAL	8.9	8.6	7.7	6.8
-	-	NORD - VEST	7.1	7.0	5.0	4.3
-	-	CENTRU	8.2	8.5	8.3	8.5
-	-	NORD - EST	9.8	10.3	9.3	8.3
-	-	SUD – EST	9.7	11	10.3	8.7
-	-	SUD - MUNTENIA	12.6	12.4	11.2	8.5
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	6.7	4.5	3.7	3.1
-	-	SUD - VEST OLTENIA	10.8	10.9	10.7	10.0
-	-	VEST	7.0	6.2	5.2	5.2
-	Rural	TOTAL	5.7	6.2	5.4	5.1
-	-	NORD - VEST	4.9	5.2	3.8	3.6
-	-	CENTRU	9.1	10.4	9.4	8.9
-	-	NORD - EST	3.4	3.2	2.4	2.4

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

Grupa de vârstă	Tipul de zonă	Regiuni	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]
-	-	SUD – EST	6.2	7.0	7.0	5.9
-	-	SUD - MUNTENIA	7.5	7.9	6.9	6.3
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	9.5	8.3	9.2	7.0
-	-	SUD - VEST OLTENIA	3.9	4.7	4.3	4.4
-	-	VEST	6.5	7.1	6.7	6.8
>= 15 ani	Total	TOTAL	7.2	7.3	6.4	5.8
-	-	NORD - VEST	5.9	5.9	4.3	3.8
-	-	CENTRU	8.4	9.0	8.5	8.5
-	-	NORD - EST	5.7	5.9	5.0	4.5
-	-	SUD – EST	7.9	9.0	8.5	7.2
-	-	SUD - MUNTENIA	9.2	9.4	8.2	6.8
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	6.9	4.7	4.1	3.4
-	-	SUD - VEST OLTENIA	6.6	7.1	6.8	6.5
-	-	VEST	6.7	6.4	5.6	5.7
-	Urban	TOTAL	8.8	8.6	7.7	6.8
-	-	NORD - VEST	7.0	6.9	5.0	4.2
-	-	CENTRU	8.2	8.4	8.2	8.5
-	-	NORD - EST	9.7	10.3	9.3	8.2
-	-	SUD – EST	9.7	10.9	10.3	8.7
-	-	SUD - MUNTENIA	12.6	12.4	11.1	8.5
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	6.7	4.5	3.7	3.1
-	-	SUD - VEST OLTENIA	10.6	10.7	10.5	9.9
-	-	VEST	7.0	6.2	5.2	5.2
-	Rural	TOTAL	5.2	5.6	4.9	4.6
-	-	NORD - VEST	4.6	4.7	3.4	3.3
-	-	CENTRU	8.8	10.0	9.0	8.6
-	-	NORD - EST	3.0	2.8	2.1	2.0
-	-	SUD – EST	5.6	6.4	6.2	5.4
-	-	SUD - MUNTENIA	6.8	7.2	6.2	5.6
-	-	BUCUREȘTI - ILFOV	9.3	8.1	9.1	6.9
-	-	SUD - VEST OLTENIA	3.4	4.0	3.7	3.8
-	-	VEST	6.1	6.7	6.3	6.5

Sursa: INS

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013**Tabelul 20 Rata șomajului (BIM - AMIGO) pe grupe de vârstă și sexe 2005 - 2008**

Grupa de vârstă	Sexul	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]
15 - 24 ani	Total	19.7	21	20.1	18.6
-	Bărbați	20.5	21.6	21.1	18.8
-	Femei	18.4	20.2	18.7	18.3
25 - 34 ani	Total	7.6	7.7	6.5	5.8
-	Bărbați	8	8.8	7.4	6.8
-	Femei	7	6.3	5.3	4.6
35 - 54 ani	Total	5.7	5.7	5.1	4.6
-	Bărbați	5.9	6.3	5.5	5.3
-	Femei	5.3	5	4.6	3.7
55 - 64 ani	Total	2.4	2.6	2.3	2.5
-	Bărbați	3.4	3.8	3.5	3.8
-	Femei	1.2	0.9	0.7	0.7
15 - 64 ani	Total	7.5	7.6	6.8	6.1
-	Bărbați	8.1	8.5	7.6	7
-	Femei	6.8	6.4	5.7	5
15 ani și peste	Total	7.2	7.3	6.4	5.8
-	Bărbați	7.7	8.2	7.2	6.7
-	Femei	6.4	6.1	5.4	4.7

Sursa: INS

Tabelul 21 Ratele oficiale ale șomajului pe sexe și regiuni 2005 - 2009

Sexul	Regiuni	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]	2009 [%]
Total	TOTAL	5.9	5.2	4	4.4	7.8
-	NORD - VEST	4.0	3.6	2.9	3.3	6.8
-	CENTRU	7.3	6.1	4.8	5.2	9.6
-	NORD - EST	6.8	6.2	5.1	5.3	8.6
-	SUD - EST	6.4	5.6	4.4	4.7	8.4
-	SUD - MUNTENIA	2.4	2.2	1.7	1.6	2.3
-	BUCUREȘTI - ILFOV	7.3	6.4	5.1	5.2	9.5
-	SUD - VEST OLTENIA	7.4	7	5.1	6.9	10.5
-	VEST	5.1	4.1	3.3	3.8	7.3
Bărbați	TOTAL	6.4	5.7	4.2	4.4	8.3
-	NORD - VEST	4.4	4.0	3.1	3.3	7.3
-	CENTRU	7.8	6.6	5.0	5.2	10.1
-	NORD - EST	8.2	7.5	5.7	5.8	9.9
-	SUD - EST	6.9	6.0	4.4	4.5	8.6
-	SUD - MUNTENIA	2.0	1.9	1.4	1.3	2.2
-	BUCUREȘTI - ILFOV	8.0	7.2	5.3	5.1	10.4
-	SUD - VEST OLTENIA	8.5	7.8	5.2	7.0	11.3
-	VEST	5.3	4.3	3.1	3.4	7.1
Femei	TOTAL	5.2	4.6	3.9	4.4	7.1

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Sexul	Regiuni	2005 [%]	2006 [%]	2007 [%]	2008 [%]	2009 [%]
-	NORD - VEST	3.6	3.1	2.8	3.3	6.3
-	CENTRU	6.7	5.6	4.7	5.1	8.9
-	NORD - EST	5.2	4.9	4.4	4.8	7.3
-	SUD - EST	5.9	5.1	4.4	4.8	8.1
-	SUD - MUNTENIA	2.9	2.5	2.0	1.9	2.5
-	BUCUREȘTI - ILFOV	6.4	5.5	4.9	5.3	8.5
-	SUD - VEST OLTENIA	6.3	6.1	5	6.8	9.5
-	VEST	4.9	3.8	3.5	4.2	7.5

Sursa: INS

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013**Tabelul 22 - Ratele lunare ale șomajului înregistrat pe județe, în %**

Evoluția ratelor șomajului înregistrat pe județe și pe țară în anul 2009														
Nr. crt.	JUDETUL	IAN	FEB.	MARTIE	APRILIE	MAI	IUNIE	IULIE	AUGUST	SEPT.	OCT.	NOV.	DEC.	medie anuala
1	ALBA	8,0	8,4	8,8	9,0	9,4	10,1	10,6	10,9	11,4	11,5	12,0	12,6	10,2
2	ARAD	3,5	3,9	4,3	4,7	5,1	5,4	5,7	5,9	6,1	6,3	6,5	6,8	5,4
3	ARGES	5,3	6,0	6,5	6,9	7,2	7,4	7,8	8,3	8,5	9,0	9,2	9,4	7,6
4	BACAU	6,3	6,7	7,5	7,9	8,1	8,6	8,2	8,4	8,2	8,3	8,7	8,9	8,0
5	BIHOR	3,3	3,4	3,8	3,9	4,0	4,2	4,5	4,8	5,1	5,4	5,7	5,9	4,5
6	BISTRITA	3,6	4,1	4,9	5,3	5,6	6,0	6,2	6,4	6,7	7,1	7,8	8,4	6,0
7	BOTOSANI	4,3	5,0	5,5	5,6	5,6	5,6	5,8	6,0	6,2	6,5	6,9	7,3	5,8
8	BRASOV	4,8	5,4	6,4	6,1	6,2	6,6	7,1	7,5	7,7	8,0	8,3	8,7	6,9
9	BRAILA	4,7	5,3	5,7	5,5	5,7	5,9	6,3	6,4	6,8	7,2	7,6	8,0	6,3
10	BUCURESTI	1,6	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8	1,9	2,1	2,2	2,3	1,8
11	BUZAU	6,2	6,7	6,9	7,2	7,3	7,4	7,5	8,0	8,4	8,9	9,2	9,5	7,8
12	CARAS SEVERIN	6,7	7,2	7,9	7,7	7,8	8,2	8,7	9,2	9,8	10,2	10,5	10,4	8,7
13	CALARASI	5,7	5,9	6,3	6,2	6,3	6,4	6,5	6,8	7,2	7,7	8,4	9,2	6,9
14	CLUJ	3,3	3,7	4,1	4,4	4,6	4,9	5,1	5,3	5,5	5,9	6,1	6,3	4,9
15	CONSTANTA	3,6	4,2	4,6	4,3	3,8	3,7	3,9	4,2	4,4	5,2	6,1	6,3	4,5
16	COVASNA	8,0	8,1	8,6	8,6	8,4	8,7	9,2	9,8	9,8	9,9	10,6	11,1	9,2
17	DAMBOVITA	5,7	5,8	6,0	5,4	5,7	6,1	6,6	7,0	7,5	8,2	8,4	8,6	6,7
18	DOLJ	8,2	8,7	9,2	8,6	8,4	9,0	9,5	10,0	10,3	10,8	11,1	11,2	9,6
19	GALATI	7,5	8,1	8,5	8,7	8,8	9,1	9,5	9,9	10,2	10,3	10,5	11,1	9,3
20	GIURGIU	4,6	4,8	5,1	5,3	5,4	5,7	6,2	6,7	6,8	7,0	7,1	7,2	6,0
21	GORJ	7,9	7,9	8,2	8,3	8,4	8,7	8,7	9,2	9,6	10,0	10,5	10,9	9,0
22	HARGHITA	7,2	7,4	7,8	7,9	7,9	7,8	8,2	8,7	9,0	9,3	9,9	10,6	8,5
23	HUNEDOARA	7,4	7,7	8,3	8,4	8,8	9,2	9,3	9,3	9,5	9,9	10,2	10,6	9,0
24	IALOMITA	6,0	6,8	7,7	8,0	8,3	8,6	9,3	9,8	9,9	10,6	11,0	11,6	9,0
25	IASI	5,7	6,3	6,2	6,2	6,3	6,5	6,9	7,0	7,1	7,2	7,4	7,3	6,7
26	ILFOV	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,4	1,6	1,7	2,0	2,1	2,3	2,4	1,7
27	MARAMURES	3,9	4,3	4,7	4,7	4,8	5,0	5,3	5,5	5,8	6,1	6,3	6,5	5,2
28	MEHEDINTI	9,8	10,3	10,7	10,4	10,3	10,6	11,2	12,1	12,8	13,2	13,7	14,1	11,6
29	MURES	4,9	5,0	5,5	5,6	5,7	5,8	6,2	6,5	6,9	7,4	7,8	8,1	6,3
30	NEAMT	4,8	5,3	5,7	5,8	6,0	6,3	6,7	6,8	7,2	7,4	7,8	8,0	6,5
31	OLT	6,0	6,4	6,8	6,6	6,7	7,1	7,2	7,4	7,8	8,0	8,4	8,8	7,3
32	PRAHOVA	4,6	4,9	5,3	5,6	5,9	6,3	6,9	7,4	7,9	8,2	8,5	9,0	6,7
33	SATU-MARE	3,7	4,1	4,5	4,6	4,6	4,8	4,9	5,2	5,4	5,6	6,0	6,5	5,0
34	SALAJ	6,2	6,7	7,5	7,5	7,7	7,9	8,4	8,9	9,2	9,6	10,0	10,5	8,3
35	SIBIU	3,6	4,0	5,1	5,4	5,7	6,0	6,7	7,1	7,4	7,6	7,9	8,2	6,2
36	SUCEAVA	4,6	4,9	5,2	5,3	5,3	5,6	5,8	6,6	6,9	7,3	7,6	8,0	6,1
37	TELEORMAN	8,8	9,2	9,5	9,3	9,3	9,6	9,9	10,3	10,6	11,0	11,5	11,9	10,1
38	TIMIS	1,8	2,1	2,5	2,8	3,0	3,4	3,7	3,8	4,0	4,2	4,4	4,4	3,3
39	TULCEA	4,9	5,4	5,5	5,4	5,4	5,9	6,6	6,9	7,4	7,7	8,2	8,8	6,5
40	VASLUI	10,4	11,0	11,9	12,0	12,0	12,1	11,3	12,5	12,7	12,4	13,3	14,0	12,1
41	VALCEA	6,1	6,4	6,7	6,8	6,6	6,7	6,8	7,1	7,4	7,8	7,7	8,1	7,0
42	VRANCEA	5,0	5,4	5,7	5,6	5,6	5,7	6,0	6,3	6,7	6,9	7,2	7,4	6,1
	TOTAL TARA	4,9	5,2	5,6	5,7	5,8	6,0	6,3	6,6	6,8	7,1	7,5	7,8	6,3

Sursa: ANOFM

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

Tabelul 23 Emigranți pe sexe, persoane înregistrate între anii 2005 - 2008

	2005	2006	2007	2008
Total	10 938	14 197	8 830	8 739
Bărbați	4 110	5 341	3 088	3 069
Femei	6 828	8 856	5 742	5 670

Sursa: INS

Tabelul 24 Imigranți pe sexe, persoane înregistrate între anii 2005 - 2008

	2005	2006	2007	2008
Total	3 704	7 714	9 575	10 030
Bărbați	2 117	4 762	5 871	6 041
Femei	1 587	2 952	3 704	3 989

Sursa: INS

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

Tabelul 25 - Nivelul și structura veniturilor totale în trimestrul IV 2009

Statutul ocupational al capului de familie: dintre care:	Venituri totale	Venituri bănești ([%])					Venit în natură [%]		
		Total	Salarii brute și alte drepturi salariale	Venituri din agricultură	Activități non- agricole independente	Beneficii sociale	total	Valoarea echivalentă a venitului în natură obținut de către angajați + prestații sociale	Valoarea echivalentă a consumului de produse agro- alimentare din resurse proprii
Media	823.39	81.6	48.0	2.6	2.9	24.7	18.4	2.6	15.8
• Angajat	1015.39	89.3	80.4	0.4	0.6	6.1	10.7	2.7	8.0
• Fermier	580.83	53.4	9.9	22.1	3.3	12.9	46.6	1.1	45.5
• Somer	487.69	80.9	35.4	1.2	4.2	26.3	19.1	3.2	15.9
• Pensionar	801.32	77.6	19.9	2.0	1.0	52.4	22.4	2.6	19.8
URBAN	937.48	90.7	60.9	0.4	2.7	23.6	9.3	3.1	6.2
RURAL	684.48	66.6	26.5	6.2	3.4	26.5	33.4	1.5	31.9

Sursa: INS

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013**Tabelul 26 Nivelul și structura cheltuielilor totale în trimestrul IV 2009**

		Total cheltuieli						
		Cheltuieli bănești						
Statutul ocupational al capului de familie: dintre care:	Media lunară per persoană	Consum					Taxe, contributii, abonamente	Echivalentul consumului de produse agro- alimentare proprii
				Mâncare/ băuturi	Bunuri nealimentare	Servicii		
Media	738.25	82.4	61.0	21.3	23.2	16.5	15.1	17.6
• Angajat	893.37	91.0	61.3	20.8	22.7	17.8	25.1	9.0
• Fermier	546.80	51.7	40.6	15.4	16.9	8.3	3.1	48.3
• Șomer	491.82	84.2	69.9	26.9	23.2	19.8	9.3	15.8
• Pensionar	716.00	77.8	62.9	22.1	24.5	16.3	7.0	22.2
URBAN	821.50	93.0	68.1	23.8	24.1	20.2	19.7	7.0
RURAL	636.90	65.7	50.0	17.5	21.8	10.7	7.8	34.3

Sursa: INS – * De reținut: Cheltuielile bănești și echivalentul consumului propriu totalizează 100% (Cheltuieli totale), însă pentru calcularea cheltuielilor bănești, detaliile consumului se adună la TOTALUL de consum; cheltuielile bănești pentru consum și pentru taxe, însă nu se însumează la „TOTAL cheltuieli bănești”

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

Tabelul 27 - Veniturile și alte resurse financiare, pe zone, 2009

		- valori medii lunare per gospodărie, lei -		
		Total gospodării	Gospodării în mediul:	
			Urban	Rural
I. VENIT TOTAL	<i>Trimestrul I</i>	2 267.96	2 564.19	1 880.42
	<i>Trimestrul II</i>	2 337.70	2 682.83	1 890.63
	<i>Trimestrul III</i>	2 268.00	2 599.89	1 840.26
	<i>Trimestrul IV</i>	2 390.31	2 631.48	2 073.42
A. Venit bănesc (1+2+3+4+5+6+7)	<i>Trimestrul I</i>	1 863.07	2 308.14	1 280.80
	<i>Trimestrul II</i>	1 985.53	2 455.96	1 376.13
	<i>Trimestrul III</i>	1 949.54	2 407.02	1 359.94
	<i>Trimestrul IV</i>	1 951.67	2 386.20	1 380.70
1. Salarii brute și alte câștiguri	<i>Trimestrul I</i>	1 163.83	1 609.89	580.27
	<i>Trimestrul II</i>	1 223.36	1 713.12	588.93
	<i>Trimestrul III</i>	1 182.16	1 674.31	547.89
	<i>Trimestrul IV</i>	1 147.74	1 603.61	548.75
2. Venituri din agricultură din care:	<i>Trimestrul I</i>	32.17	2.56	70.90
	<i>Trimestrul II</i>	70.48	17.24	139.44
	<i>Trimestrul III</i>	65.56	13.24	132.99
	<i>Trimestrul IV</i>	61.16	10.57	127.63
- venituri din vânzarea de produse agro- alimentare, animale și păsări	<i>Trimestrul I</i>	24.41	1.77	54.05
	<i>Trimestrul II</i>	47.04	11.78	92.72
	<i>Trimestrul III</i>	42.71	9.42	85.61
	<i>Trimestrul IV</i>	51.30	8.52	107.51
3. Venituri din activități non-agricole independente	<i>Trimestrul I</i>	55.84	52.56	60.15
	<i>Trimestrul II</i>	64.97	58.49	73.35
	<i>Trimestrul III</i>	65.76	60.47	72.58
	<i>Trimestrul IV</i>	70.32	70.83	69.65
4. Venituri din prestații din care:	<i>Trimestrul I</i>	533.40	560.90	497.41
	<i>Trimestrul II</i>	559.87	589.42	521.60
	<i>Trimestrul III</i>	554.38	584.21	515.92
	<i>Trimestrul IV</i>	590.62	621.82	549.62
- pensii	<i>Trimestrul I</i>	447.77	481.26	403.96
	<i>Trimestrul II</i>	467.24	497.24	428.38
	<i>Trimestrul III</i>	465.00	497.25	423.44
	<i>Trimestrul IV</i>	486.95	519.43	444.28
- alocații din cadrul fondului de somaj	<i>Trimestrul I</i>	10.90	11.56	10.03
	<i>Trimestrul II</i>	13.82	17.99	8.43
	<i>Trimestrul III</i>	20.03	23.82	15.13
	<i>Trimestrul IV</i>	23.54	30.13	14.89
- venituri familiale	<i>Trimestrul I</i>	33.23	30.11	37.30
	<i>Trimestrul II</i>	34.29	32.03	37.20
	<i>Trimestrul III</i>	31.28	28.06	35.43
	<i>Trimestrul IV</i>	34.25	31.13	38.35
5. Venituri din proprietăți	<i>Trimestrul I</i>	3.52	5.96	0.33
	<i>Trimestrul II</i>	3.96	6.17	1.10

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013

		- valori medii lunare per gospodărie, lei -		
		Total gospodării	Gospodării în mediul:	
			Urban	Rural
	<i>Trimestrul III</i>	6.05	9.17	2.04
	<i>Trimestrul IV</i>	4.63	5.28	3.76
6. Venituri provenite din vânzarea bunurilor din patrimoniul gospodăriei	<i>Trimestrul I</i>	42.31	38.25	47.63
	<i>Trimestrul II</i>	33.63	36.14	30.38
	<i>Trimestrul III</i>	45.47	32.88	61.70
	<i>Trimestrul IV</i>	37.59	30.25	47.23
7. Alte venituri	<i>Trimestrul I</i>	32.00	38.02	24.11
	<i>Trimestrul II</i>	29.26	35.38	21.33
	<i>Trimestrul III</i>	30.16	32.74	26.82
	<i>Trimestrul IV</i>	39.61	43.84	34.06
B. Venituri în natură (I + 2)	<i>Trimestrul I</i>	404.89	256.05	599.62
	<i>Trimestrul II</i>	352.17	226.87	514.50
	<i>Trimestrul III</i>	318.46	192.87	480.32
	<i>Trimestrul IV</i>	438.64	245.28	692.72
1. Venit echivalent veniturilor în natură obținut de către angajați și beneficiari ai prestațiilor sociale	<i>Trimestrul I</i>	66.96	89.78	37.12
	<i>Trimestrul II</i>	62.34	85.12	32.84
	<i>Trimestrul III</i>	52.68	72.46	27.19
	<i>Trimestrul IV</i>	60.81	82.82	31.90
2. Valoarea echivalentă consumului de produse agro-alimentare din producția proprie	<i>Trimestrul I</i>	337.93	166.27	562.50
	<i>Trimestrul II</i>	289.83	141.75	481.66
	<i>Trimestrul III</i>	265.78	120.41	453.13
	<i>Trimestrul IV</i>	377.83	162.46	660.82
II. ÎMPRUMUTURI SI CREDITE, DEPOZITE C.E.C., LA BĂNCI COMERCIALE, ETC.	<i>Trimestrul I</i>	32.59	37.84	25.71
	<i>Trimestrul II</i>	48.13	58.57	34.61
	<i>Trimestrul III</i>	28.17	34.49	20.02
	<i>Trimestrul IV</i>	34.46	46.72	18.34
III. SOLDUL ÎN NUMERAR AL CONTULUI LA ÎNCEPUTUL PERIOADEI	<i>Trimestrul I</i>	240.48	262.23	212.03
	<i>Trimestrul II</i>	256.22	286.76	216.65
	<i>Trimestrul III</i>	279.19	318.25	228.87
	<i>Trimestrul IV</i>	266.89	279.81	249.92
TOTAL GENERAL (I + II + III)	<i>Trimestrul I</i>	2 541.03	2 864.26	2 118.16
	<i>Trimestrul II</i>	2 642.05	3 028.16	2 141.89
	<i>Trimestrul III</i>	2 575.36	2 952.63	2 089.15
	<i>Trimestrul IV</i>	2 691.66	2 958.01	2 341.68

Sursa: INS